

CHAMBRE DES REPRESENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

**COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS**

**INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN**

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

Jeudi

07-11-2013

Après-midi

Donderdag

07-11-2013

Namiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti Socialiste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
MR	Mouvement réformateur
sp.a	socialistische partij anders
Ecolo-Groen!	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen!
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
VB	Vlaams Belang
cdH	centre démocrate Humaniste
FDF	Fédéralistes démocrates francophones
LDD	Lijst Dedecker
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 53 0000/000	Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000	Parlementair stuk van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het verstaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beige kleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants Commandes : Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.lachambre.be e-mail : publications@lachambre.be	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers Bestellingen : Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE	INHOUD
Excusés	1 Berichten van verhindering 1
Vœux du Roi	1 Wensen van de Koning 1
Hommage à la mémoire de M. Wilfried Martens Orateurs: André Flahaut , président, Elio Di Rupo , premier ministre	1 Huldebetoon ter nagedachtenis van de heer Wilfried Martens Sprekers: André Flahaut , voorzitter, Elio Di Rupo , eerste minister
Ordre du jour	5 Agenda 5
QUESTIONS	6 VRAGEN 6
Questions jointes de	6 Samengevoegde vragen van 6
- M. Laurent Louis au premier ministre sur "l'augmentation de la dotation d'Albert II" (n° P2023)	6 - de heer Laurent Louis aan de eerste minister over "de verhoging van de dotatie van Albert II" (nr. P2023) 6
- Mme Barbara Pas au premier ministre sur "l'augmentation de la dotation d'Albert II" (n° P2024)	6 - mevrouw Barbara Pas aan de eerste minister over "de verhoging van de dotatie van Albert II" (nr. P2024) 6
- M. Christophe Lacroix au premier ministre sur "l'augmentation de la dotation d'Albert II" (n° P2025)	6 - de heer Christophe Lacroix aan de eerste minister over "de verhoging van de dotatie van Albert II" (nr. P2025) 6
- M. Theo Francken au premier ministre sur "l'augmentation de la dotation d'Albert II" (n° P2026)	6 - de heer Theo Francken aan de eerste minister over "de verhoging van de dotatie van Albert II" (nr. P2026) 6
- M. Jean Marie Dedecker au premier ministre sur "l'augmentation de la dotation d'Albert II" (n° P2027) Orateurs: Barbara Pas , présidente du groupe VB, Christophe Lacroix , Theo Francken , Jean Marie Dedecker , Elio Di Rupo , premier ministre	6 - de heer Jean Marie Dedecker aan de eerste minister over "de verhoging van de dotatie van Albert II" (nr. P2027) Sprekers: Barbara Pas , voorzitter van de VB-fractie, Christophe Lacroix , Theo Francken , Jean Marie Dedecker , Elio Di Rupo , eerste minister 6
Questions jointes de	11 Samengevoegde vragen van 12
- Mme Juliette Boulet au premier ministre sur "la mission censée rester secrète du ministre de la Défense à Washington" (n° P2028)	11 - mevrouw Juliette Boulet aan de eerste minister over "de discrete missie van de minister van Defensie in Washington" (nr. P2028) 12
- M. Bart Somers au premier ministre sur "la position du gouvernement en ce qui concerne le mandat en Afghanistan" (n° P2030) Orateurs: Juliette Boulet , Bart Somers , Elio Di Rupo , premier ministre	12 - de heer Bart Somers aan de eerste minister over "het standpunt van de regering inzake het mandaat voor Afghanistan" (nr. P2030) Sprekers: Juliette Boulet , Bart Somers , Elio Di Rupo , eerste minister 12
Question de M. Steven Vandeput au premier ministre sur "le bonus de liquidation et ses répercussions sur les entreprises" (n° P2029) Orateurs: Steven Vandeput , Elio Di Rupo , premier ministre, Jan Jambon , président du groupe N-VA	15 Vraag van de heer Steven Vandeput aan de eerste minister over "de liquidatiebonus en de effecten ervan op het bedrijfsleven" (nr. P2029) Sprekers: Steven Vandeput , Elio Di Rupo , eerste minister, Jan Jambon , voorzitter van de N-VA-fractie 15
Questions jointes de	17 Samengevoegde vragen van 17

- Mme Barbara Pas au vice-premier ministre et ministre des Pensions sur "l'échec de la concertation relative au pacte de compétitivité" (n° P2035)	17	- mevrouw Barbara Pas aan de vice-eersteminister en minister van Pensioenen over "het mislukte overleg omtrent het competitiviteitspact" (nr. P2035)	17
- M. David Clarinval au premier ministre sur "l'examen du plan de relance par le comité de concertation et les perspectives" (n° P2031)	17	- de heer David Clarinval aan de eerste minister over "de besprekking van het relanceplan door het overlegcomité en de vooruitzichten" (nr. P2031)	17
<i>Orateurs:</i> Barbara Pas , présidente du groupe VB, David Clarinval , Elio Di Rupo , premier ministre, Dirk Van der Maelen , Wouter De Vriendt , Filip De Man , Raf Terwingen , président du groupe CD&V		<i>Sprekers:</i> Barbara Pas , voorzitter van de VB-fractie, David Clarinval , Elio Di Rupo , eerste minister, Dirk Van der Maelen , Wouter De Vriendt , Filip De Man , Raf Terwingen , voorzitter van de CD&V-fractie	
Question de M. Georges Dallemande au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et des Affaires européennes sur "le démantèlement des armes chimiques en Syrie" (n° P2033)	22	Vraag van de heer Georges Dallemande aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Europese Zaken over "de ontmanteling van het chemische wapenaarsenaal in Syrië" (nr. P2033)	22
<i>Orateurs:</i> Georges Dallemande , Didier Reynders , vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et des Affaires européennes		<i>Sprekers:</i> Georges Dallemande , Didier Reynders , vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Europese Zaken	
Question de Mme Corinne De Permentier au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et des Affaires européennes sur "la mission au Proche-Orient et ses enjeux" (n° P2034)	24	Vraag van mevrouw Corinne De Permentier aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Europese Zaken over "de missie in het Midden-Oosten en de inzet van het bezoek" (nr. P2034)	24
<i>Orateurs:</i> Corinne De Permentier , Didier Reynders , vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et des Affaires européennes		<i>Sprekers:</i> Corinne De Permentier , Didier Reynders , vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Europese Zaken	
Question de M. Alain Mathot au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "le tax shelter et l'appel des réalisateurs à ne pas modifier les règles européennes" (n° P2042)	26	Vraag van de heer Alain Mathot aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de taxshelter en de oproep van de filmmakers om de Europese regels niet te wijzigen" (nr. P2042)	26
<i>Orateurs:</i> Alain Mathot , Koen Geens , ministre des Finances, chargé de la Fonction publique		<i>Sprekers:</i> Alain Mathot , Koen Geens , minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken	
Question de Mme Nathalie Muylle à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "l'interdiction annoncée de la vente de tabac" (n° P2036)	28	Vraag van mevrouw Nathalie Muylle aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "het aangekondigde verbood op de verkoop van tabak" (nr. P2036)	28
<i>Orateurs:</i> Nathalie Muylle , Laurette Onkelinx , vice-première ministre - ministre Affaires sociales - Santé publique - Beliris - Institutions culturelles fédérales		<i>Sprekers:</i> Nathalie Muylle , Laurette Onkelinx , vice-eersteminister - minister Sociale Zaken - Volksgezondheid - Beliris - Federale Culturele Instellingen	
Questions jointes de	29	Samengevoegde vragen van	29
- M. Hans Bonte à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "le non-respect des conventions tarifaires par les médecins conventionnés" (n° P2037)	29	- de heer Hans Bonte aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "de geconventioneerde artsen die de tariefafspraken niet naleven" (nr. P2037)	29

- Mme Nadia Sminate à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "le non-respect des conventions tarifaires par les médecins conventionnés" (n° P2038)	29	- mevrouw Nadia Sminate aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "de geconventioneerde artsen die de tariefafspraken niet naleven" (nr. P2038)	29
Orateurs: Hans Bonte, Nadia Sminate, Laurette Onkelinx , vice-première ministre - ministre Affaires sociales - Santé publique - Beliris - Institutions culturelles fédérales		Sprekers: Hans Bonte, Nadia Sminate, Laurette Onkelinx , vice-eersteminister - minister Sociale Zaken - Volksgezondheid - Beliris - Federale Culturele Instellingen	
Question de Mme Sabien Lahaye-Battheu au ministre des Entreprises publiques et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "la lecture des courriers électroniques et la violation de la vie privée par Belgacom" (n° P2039)	32	Vraag van mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan de minister van Overheidsbedrijven en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de schending van de privacy door Belgacom wegens het meelezen van mails" (nr. P2039)	31
Orateurs: Sabien Lahaye-Battheu, Jean-Pascal Labille , ministre des Entreprises publiques et de la Coopération au Développement, chargé des Grandes Villes		Sprekers: Sabien Lahaye-Battheu, Jean-Pascal Labille , minister van Overheidsbedrijven en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden	
Question de Mme Eva Brems au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et des Affaires européennes sur "l'aide humanitaire belge à la Syrie et à ses réfugiés" (n° P2040)	33	Vraag van mevrouw Eva Brems aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Europese Zaken over "de Belgische humanitaire hulp aan Syrië en vluchtelingen uit dat land" (nr. P2040)	33
Orateurs: Eva Brems, Jean-Pascal Labille , ministre des Entreprises publiques et de la Coopération au Développement, chargé des Grandes Villes		Sprekers: Eva Brems, Jean-Pascal Labille , minister van Overheidsbedrijven en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden	
Question de M. Christophe Bastin au ministre des Entreprises publiques et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "les éventuelles suppressions de lignes de train" (n° P2041)	35	Vraag van de heer Christophe Bastin aan de minister van Overheidsbedrijven en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de eventuele afschaffing van treinlijnen" (nr. P2041)	35
Orateurs: Christophe Bastin, Jean-Pascal Labille , ministre des Entreprises publiques et de la Coopération au Développement, chargé des Grandes Villes		Sprekers: Christophe Bastin, Jean-Pascal Labille , minister van Overheidsbedrijven en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden	
PROJETS ET PROPOSITIONS	37	ONTWERPEN EN VOORSTELLEN	37
Projet de loi modifiant le Code des sociétés, concernant les garanties des créanciers en cas de réorganisation du capital (2800/5-6)	37	Wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van vennootschappen, wat de waarborgen van de schuldeisers bij een kapitaalherstructuur betreft (2800/5-6)	37
Orateur: Karel Uyttersprot , rapporteur		Spreker: Karel Uyttersprot , rapporteur	
Discussion des articles	37	Besprekking van de artikelen	37
Projet de loi modifiant la loi du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine et modifiant l'article 76 du Code judiciaire en vue d'améliorer le statut de la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine (2999/1-7)	37	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten en tot wijziging van artikel 76 van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op de verbetering van de positie van het slachtoffer in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten (2999/1-7)	38

- Proposition de loi modifiant, en vue d'améliorer le statut de la victime dans la phase de l'exécution de la peine, la loi du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine (2433/1-4)	37	- Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten met het oog op de verbetering van de positie van het slachtoffer in de fase van de strafuitvoering (2433/1-4)	38
- Proposition de loi renforçant les conditions de la libération conditionnelle et améliorant le statut de la victime dans la procédure (2718/1-2)	38	- Wetsvoorstel tot verstrenging van de voorwaarden voor voorwaardelijke invrijheidstelling en tot verbetering van de positie van het slachtoffer in de procedure (2718/1-2)	38
Discussion générale	38	Algemene bespreking	38
Orateurs: Sophie De Wit, Philippe Goffin, Bert Schoofs, Christian Brotcorne, Annemie Turtelboom, ministre de la Justice		Sprekers: Sophie De Wit, Philippe Goffin, Bert Schoofs, Christian Brotcorne, Annemie Turtelboom, minister van Justitie	
Discussion des articles	45	Bespreking van de artikelen	45
Projet de loi modifiant l'article 30bis de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs et adaptant les dispositions de la loi du 4 août 1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail qui concernent la déclaration préalable et l'enregistrement des présences concernant les chantiers temporaires ou mobiles (3053/1-4)	46	Wetsontwerp tot wijziging van artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en tot aanpassing van de bepalingen van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk die betrekking hebben op de voorafgaande aangifte en op de registratie van aanwezigheden voor wat betreft de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen (3053/1-4)	46
Discussion générale	46	Algemene bespreking	46
Orateurs: Stefaan Vercamer, rapporteur, Miranda Van Eetvelde, Monica De Coninck, ministre de l'Emploi		Sprekers: Stefaan Vercamer, rapporteur, Miranda Van Eetvelde, Monica De Coninck, minister van Werk	
Discussion des articles	49	Bespreking van de artikelen	49
Projet de loi concernant la modification de la loi du 22 mars 2001 instituant une garantie de revenus aux personnes âgées (2953/1-5)	49	Wetsontwerp betreffende de wijziging van de wet van 22 maart 2001 tot instelling van een inkomensgarantie voor ouderen (2953/1-5)	49
Discussion générale	49	Algemene bespreking	49
Orateurs: Meryame Kitir, rapporteur, Georges Gilkinet, Nahima Lanjri, Jean-Marc Delizée, Wouter De Vriendt, Catherine Fonck, présidente du groupe cdH, Alexander De Croo, vice-premier ministre et ministre des Pensions		Sprekers: Meryame Kitir, rapporteur, Georges Gilkinet, Nahima Lanjri, Jean-Marc Delizée, Wouter De Vriendt, Catherine Fonck, voorzitter van de cdH-fractie, Alexander De Croo, vice-eersteminister en minister van Pensioenen	
Discussion des articles	63	Bespreking van de artikelen	63
Projet de loi portant des dispositions diverses en matière de dispositifs médicaux (3057/1-4)	64	Wetsontwerp houdende diverse bepalingen met betrekking tot medische hulpmiddelen (3057/1-4)	64
- Projet de loi modifiant les articles 33 et 35 de la loi du ... portant des dispositions diverses en matière de dispositifs médicaux et modifiant l'article 605quater du Code judiciaire (3058/1-3)	64	- Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 33 en 35 van de wet van ... houdende diverse bepalingen met betrekking tot medische hulpmiddelen, en tot wijziging van artikel 605quater van het Gerechtelijk Wetboek (3058/1-3)	64

<i>Discussion générale</i>	64	<i>Algemene besprekking</i>	64
Orateurs: Colette Burgeon , rapporteur, Laurette Onkelinx , vice-première ministre - ministre Affaires sociales - Santé publique - Beliris - Institutions culturelles fédérales		Sprekers: Colette Burgeon , rapporteur, Laurette Onkelinx , vice-eersteminister - minister Sociale Zaken - Volksgezondheid - Beliris - Federale Culturele Instellingen	
<i>Discussion des articles</i>	66	<i>Besprekking van de artikelen</i>	66
Projet de loi relative à la suppression ou à la restructuration d'organismes d'intérêt public et d'autres services de l'État, coordonnée le 13 mars 1991 (3082/1-3)	66	Wetsontwerp betreffende de afschaffing of herstructureren van instellingen van openbaar nut en andere overheidsdiensten, gecoördineerd op 13 maart 1991 (3082/1-3)	66
<i>Discussion générale</i>	66	<i>Algemene besprekking</i>	66
Orateur: Cathy Coudyser		Spreker: Cathy Coudyser	
<i>Discussion des articles</i>	67	<i>Besprekking van de artikelen</i>	67
Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République populaire de Chine tendant à éviter la double imposition et à prévenir la fraude fiscale en matière d'impôts sur le revenu, faite à Bruxelles le 7 octobre 2009 (3092/1-2)	67	Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Volksrepubliek China tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen, gedaan te Brussel op 7 oktober 2009 (3092/1-2)	67
- Projet de loi portant assentiment au Protocole modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et le Japon tendant à éviter les doubles impositions en matière d'impôts sur le revenu, fait à Bruxelles le 26 janvier 2010 (3093/1-2)	67	- Wetsontwerp houdende instemming met het Protocol tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Japan tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen, gedaan te Brussel op 26 januari 2010 (3093/1-2)	68
<i>Discussion générale</i>	68	<i>Algemene besprekking</i>	68
Orateur: Herman De Croo , rapporteur		Spreker: Herman De Croo , rapporteur	
<i>Discussion des articles</i>	68	<i>Besprekking van de artikelen</i>	68
Projet de loi portant assentiment aux Amendements au Statut de Rome de la Cour pénale internationale relatifs au crime d'agression, adoptés à Kampala le 11 juin 2010 lors de la Conférence de révision du Statut de Rome (3094/1-2)	69	Wetsontwerp houdende instemming met de Wijzigingen van het Statuut van Rome van het Internationaal Strafhof betreffende de misdaad van agressie, aangenomen te Kampala op 11 juni 2010 tijdens de Herziënungsconferentie van het Statuut van Rome (3094/1-2)	69
- Projet de loi portant assentiment à l'Amendement à l'article 8 du Statut de Rome de la Cour pénale internationale, adopté à Kampala le 10 juin 2010 lors de la Conférence de révision du Statut de Rome (3095/1-2)	69	- Wetsontwerp houdende instemming met de Wijziging van artikel 8 van het Statuut van Rome van het Internationaal Strafhof, aangenomen te Kampala op 10 juni 2010 tijdens de Herziënungsconferentie van het Statuut van Rome (3095/1-2)	69
<i>Discussion générale</i>	69	<i>Algemene besprekking</i>	69
Orateur: Corinne De Permentier , rapporteur		Spreker: Corinne De Permentier , rapporteur	
<i>Discussion des articles</i>	70	<i>Besprekking van de artikelen</i>	70
Poursuites éventuelles à charge d'un membre	70	Eventuele vervolgingen ten laste van een lid	70
Prise en considération de propositions	71	Inoverwegningneming van voorstellen	71

Demande d'urgence <i>Orateur: Kristof Calvo</i>	72	Urgentieverzoek <i>Spreker: Kristof Calvo</i>	71
VOTES NOMINATIFS	72	NAAMSTEMMINGEN	72
Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Bert Schoofs sur "les mesures à prendre par le gouvernement fédéral en vue d'anticiper les modifications que les Pays-Bas pourraient apporter à leur politique en matière de drogue" (n° 106) <i>Orateur: Bert Schoofs</i>	72	Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Bert Schoofs over "de door de federale regering te nemen anticiperende maatregelen ingevolge de mogelijke wijzigingen in het drugsbeleid in Nederland" (nr. 106)	72
Projet de loi modifiant le Code des sociétés, concernant les garanties des créanciers en cas de réorganisation du capital (2800/5)	73	<i>Spreker: Bert Schoofs</i>	
Amendements réservés au projet de loi portant diverses dispositions en vue d'améliorer le statut de la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine (nouvel intitulé) (2999/1-7)	74	Wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van vennootschappen, wat de waarborgen van de schuldeisers bij een kapitaalherschikking betreft (2800/5)	73
Ensemble du projet de loi portant diverses dispositions en vue d'améliorer le statut de la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine (nouvel intitulé) (2999/6)	76	Aangehouden amendementen op het wetsontwerp houdende diverse bepalingen met het oog op de verbetering van de positie van het slachtoffer in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten (nieuw opschrift) (2999/1-7)	74
Projet de loi modifiant l'article 30bis de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs et adaptant les dispositions de la loi du 4 août 1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail qui concernent la déclaration préalable et l'enregistrement des présences concernant les chantiers temporaires ou mobiles (3053/3)	76	Geheel van het wetsontwerp houdende diverse bepalingen met het oog op de verbetering van de positie van het slachtoffer in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten (nieuw opschrift) (2999/6)	76
Amendements et article réservés du projet de loi modifiant la loi du 22 mars 2001 instituant la garantie de revenus aux personnes âgées (nouvel intitulé) (2953/1-5)	77	Wetsontwerp tot wijziging van artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en tot aanpassing van de bepalingen van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk die betrekking hebben op de voorafgaande aangifte en op de registratie van aanwezigheden voor wat de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen betreft (nieuw opschrift) (3053/3)	76
Ensemble du projet de loi modifiant la loi du 22 mars 2001 instituant la garantie de revenus aux personnes âgées (nouvel intitulé) (2953/4)	77	Aangehouden amendementen en artikel van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 22 maart 2001 tot instelling van een inkomensgarantie voor ouderen (nieuw opschrift) (2953/1-5)	76
Projet de loi en matière de dispositifs médicaux (nouvel intitulé) (3057/4)	78	Geheel van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 22 maart 2001 tot instelling van een inkomensgarantie voor ouderen (nieuw opschrift) (2953/4)	77
Projet de loi modifiant les articles 41 et 43 de la loi du ... en matière de dispositifs médicaux et l'article 605quater du Code judiciaire (nouvel intitulé) (3058/3)	78	Wetsontwerp met betrekking tot medische hulpmiddelen (nieuw opschrift) (3057/4)	78
Projet de loi modifiant la loi relative à la suppression ou à la restructuration d'organismes d'intérêt public et d'autres services de l'État,	78	Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 41 en 43 van de wet van ... met betrekking tot medische hulpmiddelen, en van artikel 605quater van het Gerechtelijk Wetboek (nieuw opschrift) (3058/3)	78
		Wetsontwerp tot wijziging van de wet betreffende de afschaffing of herstructureren van instellingen van openbaar nut en andere overheidsdiensten,	78

coordonnée le 13 mars 1991 (3082/3)

Orateur: Peter Logghe

Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République populaire de Chine tendant à éviter la double imposition et à prévenir la fraude fiscale en matière d'impôts sur le revenu, faite à Bruxelles le 7 octobre 2009 (3092/1)

79

gecoördineerd op 13 maart 1991 (nieuw opschrift) (3082/3)

Spreker: Peter Logghe

Projet de loi portant assentiment au Protocole modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et le Japon tendant à éviter les doubles impositions en matière d'impôts sur le revenu, fait à Bruxelles le 26 janvier 2010 (3093/1)

80

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Volksrepubliek China tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen, gedaan te Brussel op 7 oktober 2009 (3092/1)

79

Projet de loi portant assentiment aux Amendements au Statut de Rome de la Cour pénale internationale relatifs au crime d'agression, adoptés à Kampala le 11 juin 2010 lors de la Conférence de révision du Statut de Rome (3094/1)

80

Wetsontwerp houdende instemming met het Protocol tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Japan tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen, gedaan te Brussel op 26 januari 2010 (3093/1)

80

Projet de loi portant assentiment à l'Amendement à l'article 8 du Statut de Rome de la Cour pénale internationale, adopté à Kampala le 10 juin 2010 lors de la Conférence de révision du Statut de Rome (3095/1)

81

Wetsontwerp houdende instemming met de Wijziging van artikel 8 van het Statuut van Rome van het Internationaal Strafhof, aangenomen te Kampala op 10 juni 2010 tijdens de Herziënungsconferentie van het Statuut van Rome (3095/1)

81

Adoption de l'ordre du jour

81

Goedkeuring van de agenda

81

DÉTAIL DES VOTES NOMINATIFS

83

DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN

83

ANNEXE

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 53 PLEN 166 annexe.

BIJLAGE

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 53 PLEN 166 bijlage.

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

du

van

JEUDI 7 NOVEMBRE 2013

DONDERDAG 7 NOVEMBER 2013

Après-midi

Namiddag

La séance est ouverte à 14.25 heures et présidée par M. André Flahaut.

De vergadering wordt geopend om 14.25 uur en voorgezeten door de heer André Flahaut.

Le **président**: La séance est ouverte.

De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans l'annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij worden op de website van de Kamer en in de bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen.

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:

Aanwezig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:

Elio Di Rupo, Didier Reynders, Laurette Onkelinx, Olivier Chastel, Monica De Coninck, Koen Geens, Servais Verherstraeten, Hendrik Bogaert.

Excusés**Berichten van verhinderung**

Minneke De Ridder, Maya Detiège, Gwendolyn Rutten, Flor Van Noppen, pour raisons de santé / wegens gezondheidsredenen;

Jean Marie Dedecker (votes / stemmingen), Willem-Frederik Schiltz, pour raisons familiales / wegens familiale redenen;

Dirk Van der Maelen (votes / stemmingen), Conseil de l'Europe / Raad van Europa.

Les ministres Pieter De Crem, Joëlle Milquet et Maggie De Block sont en mission.

01 Vœux du Roi**01 Wensen van de Koning**

Par lettre du 17 octobre 2013, le chef de cabinet du Roi m'a transmis les voeux de Sa Majesté le Roi pour le succès des travaux de notre Assemblée.

Bij brief van 17 oktober 2013 heeft de kabinetschef van de Koning mij de wensen van Zijne Majesteit de Koning voor het welslagen van de werkzaamheden van onze Vergadering overgezonden.

02 Hommage à la mémoire de M. Wilfried Martens**02 Huldebetoorn ter nagedachtenis van de heer Wilfried Martens**

Le **président** (devant l'assemblée debout)

De **voorzitter** (voor de staande vergadering)

Mesdames et messieurs, chers collègues,
Dames en heren, geachte collega's, waarde familie,

Wilfried Martens, ministre d'État et membre honoraire de la Chambre des représentants, est décédé à Lokeren le 9 octobre dernier, à l'âge de 77 ans.

Wilfried Martens a vu le jour le 19 avril 1936, dans une famille d'agriculteurs, à Sleidinge, une commune à l'époque encore en grande partie rurale située au nord de Gand. Devenue veuve encore jeune, sa mère a dû lutter tout au long de son existence pour nouer les deux bouts, ce qui devait marquer le jeune Wilfried Martens pour la vie.

In de Grieks-Latijnse afdeling van het Sint-Vincentiuscollege in Eeklo ontpopte hij zich tot een briljante leerling. Hij was er lid van de collegeafdeling van de Katholieke Studentenactie, waar zelfopoffering en dienstbaarheid hoog in het vaandel stonden. Daarna studeerde Martens aan de Leuvense universiteit rechten, notariaat en thomistische wijsbegeerte. Ook in Leuven was hij zeer actief in de studentenbeweging: in het academiejaar 1958-1959 was hij voorzitter van de Vlaamse Vereniging van Studenten, in 1959-1960 voorzitter van het Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond.

Après ses études, Wilfried Martens s'inscrivit au barreau de Gand. Jeune avocat, il poursuivit son engagement social entre 1960 et 1964 au sein du Vlaamse Volksbeweging, le mouvement populaire flamand. Très vite toutefois, il embrassa une carrière politique à plein temps, comme le lui avait suggéré quelques années auparavant son professeur de rhétorique au collège d'Eeklo.

De janvier 1967 à janvier 1971, il fut président des jeunes CVP. Lorsqu'il devint président du CVP en mars 1972, sa carrière politique connut un essor rapide: en mars 1974, il fut élu à la Chambre des représentants pour l'arrondissement de Gand-Eeklo; à peine cinq ans plus tard, début avril 1979, il devint premier ministre, une fonction qu'il allait exercer – hormis une brève interruption entre avril et décembre 1981 – jusque début mars 1992.

Martens' opdracht als premier beloofde loodzwaar te worden. Op institutioneel gebied waren, na de grondwetsherziening de 1970, die de cultuurgemeenschappen had ingesteld, verdere hervormingen nodig. De onderhandelingen rond de instelling van de Gewesten verliepen bijzonder moeilijk, en hadden in oktober 1978 tot de val van de regering-Tindemans II geleid. Op sociaal-economisch gebied telde ons land als gevolg van de in 1973 uitgebroken oliecrisis bijna een half miljoen werklozen, en kampete het met een onhoudbaar

Op 9 oktober jongstleden overleed in Lokeren, op 77-jarige leeftijd, minister van Staat Wilfried Martens, erelid van de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Wilfried Martens werd geboren op 19 april 1936 in een landbouwersgezin in Sleidinge, een toen nog grotendeels agrarische gemeente ten noorden van Gent. Zijn moeder werd al vroeg weduwe en moest knokken om de eindjes aan elkaar te kunnen knopen. Het zou de jonge Martens voor de rest van zijn leven tekenen.

Wilfried Martens fut un élève brillant en section gréco-latine au collège Sint-Vincentius d'Eeklo. Il adhéra à la section du collège de la Katholieke Studentenactie qui portait haut le sens du sacrifice et l'altruisme. Il étudia ensuite le droit, le notariat et la philosophie thomiste à l'université de Louvain. Louvain où il fut également très actif au sein du mouvement étudiant: il exerça au cours de l'année académique 1958-1959 la présidence de l'Association flamande des étudiants et fut président, en 1959-1960, du Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond, l'union estudiantine catholique flamande.

Na zijn studies schreef Wilfried Martens zich in aan de balie van Gent. De jonge advocaat zette tussen 1960 en 1964 zijn maatschappelijk engagement verder via de Vlaamse Volksbeweging. Al vlug stapte hij echter voltijds in de politiek, zoals zijn retoricaleraar aan het Eeklose college het hem enkele jaren voordien opgedragen had.

Van januari 1967 tot januari 1971 was hij voorzitter van de CVP-Jongeren. Na zijn aanstelling tot voorzitter van de CVP, in maart 1972, geraakte zijn politieke loopbaan in een stroomversnelling: in maart 1974 werd hij voor het arrondissement Gent-Eeklo lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers. Slechts vijf jaar later, begin april 1979, werd hij eerste minister, een functie die hij – op een korte onderbreking tussen april en december 1981 na – tot begin maart 1992 zou uitoefenen.

La mission de Wilfried Martens en tant que premier ministre s'annonçait des plus difficiles. En matière institutionnelle, de nouvelles réformes étaient nécessaires après la révision de la Constitution de 1970 qui avait donné naissance aux communautés culturelles. Les négociations relatives à la création des Régions ne progressaient pas et avaient entraîné dès octobre 1978 la chute du gouvernement Tindemans II. Sur le plan socio-économique, le pays comptait près d'un demi-million de chômeurs à la suite de la crise pétrolière de 1973

geworden begrotingstekort.

En août 1980 fut votée la deuxième réforme de l'État qui conféra aux Communautés flamande et française et aux Régions flamande et wallonne la personnalité juridique. En 1988-1989, la troisième réforme de l'État créa la Région de Bruxelles-Capitale et élargit les compétences des Communautés.

La politique socio-économique menée entre 1981 et 1985 se traduisit par un certain nombre de décisions politiques difficiles, comme la dévaluation du franc belge en février 1982 et des mesures de modération salariale. À partir de la fin des années 80, on s'attela aussi à la réduction du déficit budgétaire et de la dette publique.

Dames en heren, beste collega's, tijdens zijn periode als eerste minister bleef Wilfried Martens niet gespaard van tegenspoed, zowel op het persoonlijke vlak – in 1983 moest hij een zware hartoperatie ondergaan – als op het familiale vlak – zijn zoon was het slachtoffer van een verkeersongeluk. Dramatische episodes waren ook de aanslagen van de CCC, de roofovervallen van de Bende van Nijvel, het Heizeldrama en de moord op André Cools. Door zijn gedrevenheid en zijn verantwoordelijkheidsgevoel hield hij zich telkens staande, ook in 1992, toen hij, in de nasleep van de parlementsverkiezingen van september 1991, abrupt van de Belgische politieke voorgrond verdween.

En juillet 1994, Wilfried Martens quitta le Sénat pour devenir membre du Parlement européen.

Pendant cinq ans, il y déploya une intense activité comme président du groupe du Parti populaire européen et membre de la commission Affaires institutionnelles et de la commission Développement et Coopération. Il fit également du Parti populaire européen – qu'il présidait depuis 1990 – le plus grand groupe du Parlement européen. Il devait, jusqu'à son dernier jour, poursuivre sans relâche son combat pour une Europe forte et solidaire.

Mesdames et messieurs, chers collègues, il n'est pas toujours facile de brosser en quelques traits de caractère le portrait d'une personne. Mais avec Wilfried Martens, ce l'est: l'engagement et le sens du devoir sont les qualités qui le caractérisent pleinement. Engagement au service de son parti, de son pays, de sa Région et de l'Europe. Sens du devoir lorsqu'il s'agit de ces mêmes engagements. Comme a dit avec beaucoup de justesse sa fille

et était confronté à un déficit budgétaire devenu insoutenable.

In augustus 1980 werd de tweede staatshervorming goedgekeurd, waardoor de Vlaamse en de Franse Gemeenschap en het Vlaamse en het Waals Gewest rechtspersoonlijkheid kregen. Met de derde staatshervorming, in 1988-1989, werd het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ingericht en kregen de Gemeenschappen meer bevoegdheden.

Het sociaal-economische herstelbeleid dat tussen 1981 en 1985 gevoerd werd, omvatte een aantal ingrepen die grote politieke moed vergden, zoals de devaluatie van de Belgische frank in februari 1982 en de loonmatigingsmaatregelen. Vanaf het einde van de jaren 1980 werd ook werk gemaakt van de daling van het begrotingstekort en van de overheidsschuld.

Au cours de la période où il fut premier ministre, Wilfried Martens ne fut pas épargné par l'adversité, ni sur le plan personnel – il dut subir en 1983 une grave opération cardiaque – ni sur le plan familial – son fils fut victime d'un accident de la circulation. Cette époque connut d'autres épisodes dramatiques, comme les attentats des CCC, les attaques de la Bande du Brabant wallon, le drame du Heysel et l'assassinat d'André Cools. À chaque fois, Wilfried Martens tint bon, grâce à son opiniâtreté et à son sens des responsabilités. Ce fut encore le cas en 1992, lorsqu'il disparut brusquement de la scène politique belge dans la foulée des élections de septembre 1991.

In juli 1994 verliet Wilfried Martens de Senaat om lid te worden van het Europees Parlement.

Vijf jaar lang was hij er bijzonder actief als voorzitter van de fractie van de Europese Volkspartij en als lid van de commissie Institutionele Zaken en van de commissie Ontwikkeling en Samenwerking. Ondertussen bouwde hij de Europese Volkspartij, waarvan hij sinds 1990 voorzitter was, uit tot de grootste fractie in het Europees Parlement. Tot zijn laatste levensdagen bleef hij onverminderd ijveren voor een sterk en solidair Europa.

Dames en heren, beste collega's, het is niet altijd gemakkelijk een persoon in slechts enkele karaktertrekken te vatten. Met Wilfried Martens is het dat wél: engagement en plichtsbesef kenschetsen hem volledig. Engagement voor zijn partij, voor zijn volk, voor zijn land, voor Europa. Plichtsbesef ten opzichte van die engagementen. Zoals zijn dochter Anne het treffend verwoordde: "Mijn vader was een echte christen-democraat,

Anne: "Mijn vader was een echte christendemocraat, zoals het moet. Hij had een oprechte overtuiging in hart en nieren, en hij heeft daar ook naar geleefd en gehandeld. Nooit handelde hij uit eigenbelang, en aan geld dacht hij nooit, soms zelfs op het absurde af. Plichtsbesef, dat is het woord dat hem het meest typeert. Politiek was een roeping voor hem."

Au nom de la Chambre, j'ai présenté à son épouse, notre ancienne collègue et ministre d'État, Mme Miet Smet, et à sa famille toute entière, ici présente, mes plus sincères condoléances.

02.01 Eerste minister **Elio Di Rupo**: Beste collega's, met Wilfried Martens is een groot figuur uit ons politiek leven heengaan.

Sa disparition est une perte pour notre pays mais aussi pour l'Europe.

Wilfried Martens heeft zijn stempel gedrukt op een tijdperk. Zo heeft hij in de jaren '80 als eerste minister de hoogste verantwoordelijkheid van ons land op zich genomen. Daarbij heeft hij altijd in het algemeen belang gehandeld, in een zeer moeilijke economische en communautaire context. Met veel geduld en luisterbereidheid heeft hij ons land door zware beproevingen geleid en België opnieuw op de weg naar welvaart gezet.

Wilfried Martens was ook een van de grote architecten van het federalisme. Hij heeft de deelstaten steeds belangrijkere bevoegdheden verleend en hun ontwikkeling bevordeeld. Hij was tegelijk een overtuigd regionalist en een staatsman die zeer gehecht was aan de eenheid van ons land.

Later, als Europees Parlementslid en als voorzitter van de EVP, heeft Wilfried Martens dezelfde weg voortgezet. Ook daar heeft hij sterk bijgedragen aan het ontstaan van een Europees federalisme. Dankzij staatsmannen als hij heeft Europa zich kunnen ontwikkelen en werden de verschillende lidstaten dichter bij elkaar gebracht.

Chers collègues, à titre personnel, je n'oublie pas l'aide discrète apportée par Wilfried Martens dans les négociations en vue de former l'actuel gouvernement.

Notre pays était en crise et il s'est mis immédiatement à son service. J'ai alors beaucoup apprécié sa connaissance des dossiers et sa vision stratégique. Jusqu'au bout, il aura fait le maximum

zoals het moet. Hij had een oprechte overtuiging in hart en nieren en hij heeft daar ook naar geleefd en gehandeld. Nooit handelde hij uit eigenbelang, en aan geld dacht hij nooit, soms zelfs op het absurde af. Plichtsbesef, dat is het woord dat hem het meest typeert. Politiek was een roeping voor hem."

Namens de Kamer heb ik mijn echtgenote, onze oud-collega en minister van Staat Miet Smet, en de familie mijn oprechte deelneming betuigd.

02.01 **Elio Di Rupo**, premier ministre: Avec Wilfried Martens, c'est une grande personnalité de la vie politique qui s'en est allée.

Zijn heengaan is zowel voor ons land als voor Europa een verlies.

Wilfried Martens a véritablement marqué son époque de son empreinte. En tant que premier ministre, il a été appelé à assumer les plus hautes responsabilités de notre pays durant les années 80. Dans cette fonction, il toujours agi dans l'intérêt général et a été confronté à un contexte très difficile sur les plans économique et communautaire. Avec une grande patience et une excellente qualité d'écoute, il a aidé notre pays à traverser des épreuves douloureuses et a replacé la Belgique sur la voie de la prospérité.

Wilfried Martens a également été un des grands architectes du fédéralisme. Il a confié des compétences toujours plus larges aux entités fédérées et favorisé le développement de ces dernières. Dans le même temps, il était un régionaliste convaincu et un homme d'État très attaché à l'unité de notre pays.

Plus tard, il a poursuivi dans la même voie comme député européen et comme président du PPE. Dans ces fonctions également, il a largement contribué à la mise en place d'un fédéralisme européen. Des hommes d'État du calibre de Wilfried Martens ont permis à l'Europe de se développer et aux États membres de se rapprocher.

Waarde collega's, op persoonlijke titel zal ik nooit vergeten hoe Wilfried Martens ons discreet geholpen heeft tijdens de onderhandelingen met het oog op de vorming van de huidige regering.

Ons land verkeerde in een crisis, en de heer Martens heeft niet gegaardeld om het land te dienen. Ik heb zijn dossierkennis en beleidsvisie toen ten zeerste geapprecieerd. Tot op het laatst

pour servir notre pays.

Ik wil hulde brengen aan Wilfried Martens. In naam van de regering betuig ik mijn medelevens aan zijn echtgenote Miet Smet en aan zijn familie.

heeft hij zich volledig ten dienste van ons land gesteld.

Je souhaiterais rendre hommage à Wilfried Martens. Au nom du gouvernement, j'adresse mes condoléances à son épouse Miet Smet et à sa famille.

*De Kamer neemt een minuut stilte in acht.
La Chambre observe une minute de silence.*

03 Ordre du jour

03 Agenda

Le président: Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 6 novembre 2013, je vous propose d'inscrire à l'ordre du jour de la séance plénière de cet après-midi:

- le projet de loi portant des dispositions diverses en matière de dispositifs médicaux (n° 3057/1 à 4).
- le projet de loi modifiant les articles 33 et 35 de la loi du ... portant des dispositions diverses en matière de dispositifs médicaux et modifiant l'article 605quater du Code judiciaire (n° 3058/1 tot 3).
- le projet de loi modifiant la loi relative à la suppression ou à la restructuration d'organismes d'intérêt public et d'autres services de l'État, coordonnée le 13 mars 1991 (n° 3082/1tot 3).
- le projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République populaire de Chine tendant à éviter la double imposition et à prévenir la fraude fiscale en matière d'impôts sur le revenu, faite à Bruxelles le 7 octobre 2009 (transmis par le Sénat) (n° 3092/1).
- le projet de loi portant assentiment au Protocole modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et le Japon tendant à éviter les doubles impositions en matière d'impôts sur le revenu, fait à Bruxelles le 26 janvier 2010 (transmis par le Sénat) (n° 3093/1).
- le projet de loi portant assentiment aux Amendements au Statut de Rome de la Cour pénale internationale relatifs au crime d'agression, adoptés à Kampala le 11 juin 2010 lors de la Conférence de révision du Statut de Rome (transmis par le Sénat) (n° 3094/1).
- le projet de loi portant assentiment à l'Amendement à l'article 8 du Statut de Rome de la Cour pénale internationale, adopté à Kampala le 10 juin 2010 lors de la Conférence de révision du Statut de Rome (transmis par le Sénat) (n° 3095/1).

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 6 november 2013, stel ik u voor op de agenda van de plenaire vergadering van deze namiddag in te schrijven:

- het wetsontwerp houdende diverse bepalingen met betrekking tot medische hulpmiddelen (nrs 3057/1 tot 4).
- het wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 33 en 35 van de wet van ... houdende diverse bepalingen met betrekking tot medische hulpmiddelen, en tot wijziging van artikel 605quater van het Gerechtelijk Wetboek (nrs 3058/1 tot 3).
- het wetsontwerp tot wijzing van de wet betreffende de afschaffing of herstructureren van instellingen van openbaar nut en andere overheidsdiensten, gecoördineerd op 13 maart 1991 (nr. 3082/1 tot 3).
- het wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Volksrepubliek China tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen, gedaan te Brussel op 7 oktober 2009 (overgezonden door de Senaat) (nr. 3092/1).
- het wetsontwerp houdende instemming met het Protocol tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Japan tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen, gedaan te Brussel op 26 januari 2010 (overgezonden door de Senaat) (nr. 3093/1).
- het wetsontwerp houdende instemming met de Wijzigingen van het Statuut van Rome van het Internationaal Strafhof betreffende de misdaad van agressie, aangenomen te Kampala op 11 juni 2010 tijdens de Herziëningsconferentie van het Statuut van Rome (overgezonden door de Senaat) (nr. 3094/1).
- het wetsontwerp houdende instemming met de Wijziging van artikel 8 van het Statuut van Rome van het Internationaal Strafhof, aangenomen te Kampala op 10 juni 2010 tijdens de Herziëningsconferentie van het Statuut van Rome (overgezonden door de Senaat) (nr. 3095/1).

Pas d'observations? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

Questions

Vragen

04 Questions jointes de

- M. Laurent Louis au premier ministre sur "l'augmentation de la dotation d'Albert II" (n° P2023)
- Mme Barbara Pas au premier ministre sur "l'augmentation de la dotation d'Albert II" (n° P2024)
- M. Christophe Lacroix au premier ministre sur "l'augmentation de la dotation d'Albert II" (n° P2025)
- M. Theo Francken au premier ministre sur "l'augmentation de la dotation d'Albert II" (n° P2026)
- M. Jean Marie Dedecker au premier ministre sur "l'augmentation de la dotation d'Albert II" (n° P2027)

04 Samengevoegde vragen van

- de heer Laurent Louis aan de eerste minister over "de verhoging van de dotatie van Albert II" (nr. P2023)
- mevrouw Barbara Pas aan de eerste minister over "de verhoging van de dotatie van Albert II" (nr. P2024)
- de heer Christophe Lacroix aan de eerste minister over "de verhoging van de dotatie van Albert II" (nr. P2025)
- de heer Theo Francken aan de eerste minister over "de verhoging van de dotatie van Albert II" (nr. P2026)
- de heer Jean Marie Dedecker aan de eerste minister over "de verhoging van de dotatie van Albert II" (nr. P2027)

M. Laurent Louis est absent.

04.01 Barbara Pas (VB): Mijnheer de eerste minister, als u dacht dat met het Fons Pereos van koningin Fabiola het toppunt van koninklijke hebzucht bereikt was, hebt u zich vergist.

De brandstof van het jacht en de luxevakanties van Albert II komen in het gedrang, en omdat hij voortdurend op vakantie is, rijst er een probleem. Albert II heeft de regering dus gevraagd om een bijkomende vergoeding voor zijn onkosten, boven op zijn karige dotatie. Die dotatie is een jaarlijks pensioen van 923 000 euro. Vlaams Belang heeft zich daartegen verzet, u weet dat. Wij vinden het wraakroepend dat in deze crisistijden een koning op rust drie keer het loon van president Obama krijgt, of 76 keer het gewaarborgd minimumpensioen.

Albert II zou nochtans moeten beseffen dat wie met pensioen gaat het met minder inkomen moet stellen en het dus een beetje zuiniger aan moet doen. Dat is een principe dat voor iedereen zou moeten gelden, ook voor diegenen die zich boven de wet wanen, en zeker voor diegenen die niet op een democratische manier werden aangeduid voor een belangrijke positie.

Maar Albert II redeneert anders. Hij vindt de vermindering van zijn dotatie een teken van ondankbaarheid voor zijn twintig jaar trouwe dienst. Dat vind ik de wereld op zijn kop. Als iemand dankbaar mag zijn, is het wel Albert II, die heel zijn leven lang van alles van deze natie gekregen heeft. Hij heeft er een enorme spaarpot mee kunnen opbouwen en hij heeft er een astronomisch hoog aanvullend pensioen mee kunnen aanleggen.

04.01 Barbara Pas (VB): À présent que les vacances luxueuses d'Albert II sont compromises, il apparaît clairement que nous n'avions pas atteint le summum de la cupidité royale avec l'affaire Fons Pereos. Albert II a demandé qu'une intervention supplémentaire lui soit octroyée pour ses frais, en complément de sa "maigre" dotation de pension annuelle de 923 000 euros. Il est révoltant qu'en période de crise, un souverain retraité perçoive trois fois la rémunération du président Obama ou 76 fois la pension minimum garantie. Albert II devrait réaliser que les retraités doivent se contenter d'un revenu inférieur. Ce principe d'égalité doit s'appliquer à tous.

Albert II estime que la réduction de sa dotation témoigne d'ingratitude alors que durant les vingt années où il a servi le pays, il a eu le loisir de se constituer une énorme tirelire avec tout l'argent dont la

Vele gepensioneerden moeten vandaag hun reserves aanspreken. Ik meen dat de van Saksen-Coburgs niet over hun familiaal vermogen mogen klagen. U weet allemaal hoe dat onder Leopold II vergaard werd. Dat familiaal vermogen is alleszins meer dan een appeltje voor de dorst, mijnheer de eerste minister, het is een hele appelgaard.

Mijnheer de eerste minister, wij weten allemaal dat u ondanks deze crisistijden het geld voor de van Saksen-Coburgs nog steeds door ramen en deuren naar buiten gooit, maar ik meen dat deze vraag er zelfs voor u over is.

Ik vraag mij dus af of u op deze vraag zult ingaan? Zult u onze ex-koning aanraden om onderhoudsgeld te vragen aan zijn zoon, zoals u dat aan elke burger in dit land vraagt als de gepensioneerde ouders het niet meer kunnen betalen?

Ik ben zeer benieuwd naar uw antwoord.

04.02 Christophe Lacroix (PS): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, il y a à peine un mois, nous nous félicitons presque tous dans cet hémicycle d'avoir adopté une série de textes qui faisaient entrer la monarchie dans la modernité. L'objectif était et reste d'avoir une monarchie plus moderne, plus transparente, plus proche de la réalité de tout un chacun. Dans cette optique, un certain nombre d'avancées ont été acquises: diminution du nombre et du montant des dotations, soumission à la TVA et aux impôts pour la partie dite "salaire", contrôle de la Cour des comptes, etc.

Aujourd'hui, la presse rapporte que le roi Albert – oserais-je dire, jeune retraité – se serait plaint de connaître quelques difficultés pour entretenir ses domaines, dépendances, etc., bref, – ai-je envie de dire – pour maintenir son niveau de vie.

Monsieur le premier ministre, nous considérons que le roi Albert II bénéficie, aujourd'hui, de revenus et d'une série d'avantages qui correspondent non seulement à sa nouvelle fonction et donc, par définition, à ses nouveaux besoins, mais aussi à une reconnaissance de la Nation pour services rendus. Mais je voudrais insister sur le fait que, pour mon groupe, le XXIe siècle n'est plus le temps des priviléges. Nous avons le sentiment que les revenus et avantages du roi Albert sont suffisants et ne doivent pas être revus à la hausse.

Monsieur le premier ministre, pensez-vous, comme moi, qu'il ne faut rien modifier à ce qui a été décidé voici à peine un mois?

04.03 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer Di Rupo, amper twee weken geleden werden de wetteksten over de Civiele Lijst en de dotaties van de koninklijke familie in de Senaat goedgekeurd. Ik heb toen voorspeld dat wij elkaar terug zouden zien en dat ik over de kwestie opnieuw vragen zou stellen. Dat dit al na twee weken zou gebeuren, had zelfs ik niet verwacht. De inkt van de wetteksten is nog niet droog, of onze koning en koningin op rust vragen al extra geld.

Mijnheer Di Rupo, u moet voor koning Albert een winterplan uitwerken. Misschien kunt u bij Samusocial terecht. Blijkbaar groeit in die instelling het geld immers aan de bomen.

Belgique lui a fait cadeau au fil des ans. Qui plus est, tout le monde sait que sous le règne de Léopold II, les Saxe-Cobourg ont bâti une plantureuse fortune familiale.

Même si le premier ministre s'obstine en cette période de crise à gaspiller les deniers publics pour le compte des Saxe-Cobourg, ne considère-t-il pas que cette requête de notre ancien souverain est outrancière?

04.02 Christophe Lacroix (PS): Een maand geleden ongeveer waren wij, Kamerleden, zeer tevreden over de maatregelen die we goedgekeurd hadden om de monarchie aansluiting te laten vinden bij de moderne tijden.

Vandaag staat er in de pers te lezen dat koning Albert geklaagd zou hebben dat hij moeite heeft om zijn levensstandaard te handhaven. Mijn fractie meent dat zijn inkomsten en voordelen overeenstemmen met zijn nieuwe functie én getuigen van de erkentelijkheid van de natie voor bewezen diensten.

Mijnheer de eerste minister, bent u net als ik van mening dat er niet getornd moet worden aan wat er een maand geleden werd beslist?

04.03 Theo Francken (N-VA): Il y a à peine deux semaines, les textes de loi relatifs à la Liste civile et aux dotations royales ont été adoptés par le Sénat. L'encre de ces textes est à peine sèche et voilà que le roi et la reine à la retraite réclament déjà une rallonge. Le Samusocial pourrait peut-être élaborer un plan hivernal pour l'ancien souverain puisque l'argent y coule quand même à

Misschien kan ik even in herinnering brengen dat het geschatte persoonlijk vermogen van de van Saksen-Coburgs tussen de 400 miljoen euro en 1 miljard euro bedraagt. Uw regering geeft boven op dat vermogen ook nog een pensioen van 923 00 euro en tien personeelsleden.

Over die tien personeelsleden verklaarde minister Reynders, die altijd in is voor een cynisch grapje: "Als je dat je hele leven gewend bent geweest, kun je niet plots zonder personeel gaan leven. Veel burgers zullen een brief schrijven naar de koning en de koningin op rust. Die moeten natuurlijk beantwoord worden. Het zal niet gaan over één brief per dag." Is tien personeelsleden om brieven te beantwoorden, niet van het goede te veel?

Collega's, ik zal onze uitgebreide kritiek op de Civiele Lijst en de dotaties hier niet herhalen. Het is evenwel een feit dat de tekst vol achterpoortjes zit en blijft zitten. Daardoor worden allerhande kosten naar de federale Staat doorgeschoven. Daardoor blijven spitsvondige constructies mogelijk, zoals het fonds Astrida en Fons Pereos van koningin Fabiola, maar ook het vastgoedbedrijf van prins Laurent, waarin hij zijn vrouw tot CEO heeft benoemd.

Ik heb gevraagd om aan dergelijke constructies iets te doen. Ik heb ook amendementen ingediend. Het heeft echter allemaal niets geholpen. Hier staan wij dan.

Collega's, ik kijk even terug naar de jongste kerstboodschap van koning Albert, toen hij nog staatshoofd was. Hij riep toen iedereen op zijn of haar steentje bij te dragen om de crisis te bezweren. Misschien begint hij beter bij zichzelf.

Mijnheer Di Rupo, ik heb voor u twee vragen.

Ten eerste, bent u door iemand van de koninklijke familie of door iemand uit de entourage van de koning op rust benaderd om extra kosten op de Staat af te wentelen?

Ten tweede, zal de regering op de vraag van koning Albert ingaan?

04.04 Jean Marie Dedecker (LDD): Mijnheer de voorzitter, collega's, mijnheer de premier, in tegenstelling tot mijn collega's zal ik een beroep doen op uw groot socialistisch Italiaans hart. Niemand beter dan u, die afkomstig is uit Italië, zal vandaag begrijpen wat onze koningin doormaakt na zestig jaar, trouw en ontrouw, aan de zijde te hebben gestaan van onze koning.

Ons koningspaar wordt nu op vakantie gestuurd met een tiende van de wedde dat het ooit heeft ontvangen. Terugvallen van 11,5 miljoen op 923 000 euro is haast ondenkbaar.

Kunnen wij onze koning zien zitten in het koude *palais* Belvédère – ik hoor immers dat hij vraagt om het gebouw daar te komen verwarmen – met een dekentje op zijn knieën, twaalf kleinkinderen op bezoek, en Sinterklaas en Kerstmis voor de deur? Die kindjes komen trouwens niet meer toe met een rammelaar of een ander speelgoedje, nee, zij komen om een iPod!

flots.

La fortune personnelle estimée de la famille Saxe-Cobourg est comprise entre 400 millions et 1 milliard d'euros. Le gouvernement verse par ailleurs à Albert une pension de 923 000 euros et met dix personnes à sa disposition. Un effectif de dix personnes pour répondre aux courriers des citoyens, n'est-ce pas un peu excessif?

Les textes de loi relatifs à la Liste civile et aux dotations royales n'empêchent pas les constructions ingénieuses permettant de répercuter toutes sortes de frais sur l'État. Et alors que dans son dernier message de Noël, le roi Albert invitait tous les citoyens à aider à conjurer la crise, il ferait peut-être bien de donner lui-même le bon exemple.

Le premier ministre a-t-il été approché par un membre de la famille royale ou de l'entourage royal pour répercuter certains frais supplémentaires sur l'État? Le gouvernement accédera-t-il à la demande du roi Albert?

04.04 Jean Marie Dedecker (LDD): Après la passation des pouvoirs royaux, Albert et Paola ont vu leurs revenus rabotés pour passer de 11,5 millions d'euros à 923 000 euros. Ils ont évidemment un vaste palais à chauffer, douze petits-enfants à chouchouter, un bateau à entretenir à la Côte d'Azur et trois pied-à-terre – à Paris, à Rome et à la Côte d'Azur – à entretenir. Mais il se fait que le couple royal a été mis au pain sec avec 923 000 modestes petits euros. Qui plus est, Albert et Paola doivent désormais se rendre par leurs propres moyens à leurs résidences de vacances car l'avion

Kunt u zich indenken dat u een bootje hebt aan de Azurenkust, de Alpa, bemand door de marine? Heel uw leven hebt u gevaren met witte mazout en nu moet u rode mazout gaan kopen waarop u btw moet betalen.

Kunt u zich indenken dat u drie optrekjes hebt te onderhouden? Eentje op het Île Saint-Louis in Parijs, eentje in Rome en eentje aan de Azurenkust, Villa Les Mimosas. Kunt u zich indenken dat u steeds meer mensen op bezoek krijgt, want u bent met pensioen? Een mens moet op dat moment immers nog wat verloren tijd inhalen.

En nu wordt u op droog brood gezet, mijnheer de premier, met 923 000 euro. Bovendien moet u zelf naar die optrekjes reizen en dit kan niet met Ryanair. Vroeger kon dit twintig keer per jaar met een legervliegtuig, maar nu heeft zoonlief beslag gelegd op dat legervliegtuig. Dat is toch erg, premier? U kunt dat ongetwijfeld heel goed begrijpen.

Ofwel bekijkt u het zoals ik, iemand die geen lakei is van Laken. Ik zou zeggen: *basta la commedia dell'arte!* Ik zou zeggen: "U hebt de laatste twintig jaar 162 miljoen euro aan dotaties gekregen van de belastingbetalen. Kon u daarvan geen appeltje aan de kant leggen zodat u verder kunt? U hebt immers een persoonlijk fortuinje waarvan u zelf zegt dat het 12,4 miljoen euro bedraagt."

De heer Francken had het over 1 miljard euro. Ik vermoed dat het daar ergens tussenin zal liggen. Wij weten het niet, maar het wordt wel tijd dat ze het eens zeggen. Het wordt tijd dat een of andere minister van fraudebestrijding ook een vermogensonderzoek zou doen bij de inwoners van Laken. Op die manier zou u eindelijk kunnen zeggen: "U bent nu met pensioen, leef uw fortuin op, want ook voor zij die na u komen, zal de belastingbetalen zorgen!"

Ik dank u, premier.

04.05 Eerste minister Elio Di Rupo: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, op 10 januari van dit jaar zei ik op dit spreekgestoelte dat ik een voorstel zou doen om de koninklijke dotaties versneld te hervormen.

Sindsdien is die hervorming niet alleen uitgewerkt, maar ook goedgekeurd door het Parlement en toegepast in de begroting. Het is een historische hervorming die het dotatiesysteem voor de leden van de koninklijke familie moderniseert, transparanter maakt en voor een betere controle zorgt.

U begrijpt dan ook dat de regering niet van plan is om direct of indirect iets aan deze belangrijke hervorming te veranderen.

Je profite de l'occasion que vous m'offrez pour redire toute ma satisfaction et celle du gouvernement concernant la réforme du régime des dotations et la transparence du financement de la monarchie. La dotation octroyée au roi Albert II s'inscrit dans les principes décidés par cette réforme. La proposition du montant de la dotation du roi Albert II a été discutée et décidée par le Conseil des ministres restreint. Le kern a déterminé ce montant en référence à celui de la dotation du prince héritier devenu notre roi actuel.

militaire n'est plus à leur disposition.

Si j'étais le premier ministre, je dirais: "*Basta la commedia dell'arte!*". En effet, le Roi a perçu 162 millions d'euros de dotations ces vingt dernières années et il aurait certainement pu garder une poire pour la soif.

J'ignore le montant précis de sa fortune personnelle, mais il est grand temps de mener une enquête patrimoniale à Laeken pour que le premier ministre puisse imposer au Roi d'enfin assurer lui-même sa subsistance.

04.05 Elio Di Rupo, premier ministre: Au début de l'année, j'ai annoncé ma proposition de réforme accélérée des dotations royales.

Le nouveau régime de dotations, modernisé, plus transparent et assorti de meilleures possibilités de contrôle, est déjà en vigueur et le gouvernement n'a pas l'intention de le modifier directement ou indirectement.

We drukken nogmaals onze tevredenheid uit met betrekking tot die hervorming van de dotatie-regeling en de transparantie inzake de financiering van de monarchie. Het kernkabinet heeft het bedrag van de dotatie van koning Albert II vastgelegd. Kamer en Senaat hebben het goed-

La Chambre et le Sénat ont voté, à une très large majorité, les propositions de loi relatives à la réforme des dotations dont notamment la dotation du roi Albert II. Nous comptons bien entendu l'appliquer telle que votée.

Permettez-moi de vous rappeler les grandes lignes. Le nombre de bénéficiaires des dotations va diminuer dans le temps. Il y a plus de clarté. Il y a plus de justice. Pour la première fois, les membres de la famille royale paient des impôts. Il y a plus de contrôle et de transparence.

U hebt het zelf kunnen vaststellen: er is voortaan een duidelijk onderscheid tussen de vergoeding die de leden van de koninklijke familie krijgen en het deel van de dotatie voor de werkingskosten. Bovendien zijn ook de andere kosten, gelieerd aan de monarchie, gegroepeerd in een apart deel in de begroting.

Grâce aux huit formations politiques de la majorité institutionnelle, la Belgique connaît dorénavant un régime plus moderne et plus transparent que la grande majorité des autres monarchies européennes. Le gouvernement ne compte pas y changer une virgule.

04.06 Barbara Pas (VB): Mijnheer de premier, het is niet meer dan normaal dat u op zo'n schaamteloze vraag niet ingaat. U geeft de van Saksen-Coburgs nog veel te veel, ondanks de hervormingen waar u zo fier op bent. We zullen de discussie niet opnieuw voeren, maar u weet zo goed als ik dat voor Laurent en Astrid een levenslange uitzondering wordt gemaakt en dat koning Filip zelfs nog twintig voltijds gedetacheerde extra medewerkers krijgt, in tegenstelling tot zijn voorganger.

Het is misschien een idee – het regime zegt toch dat er zo veel koningsgezinden zijn – om een steunfonds op te richten voor het vakantiegeld van onze armlastige koning. Ik zal er alleszins niets in storten. Eigenlijk kan over Albert II hetzelfde worden gezegd als wat minister Onkelinx onlangs nog op de RTBF zei over Didier Bellens: hij is zo verslaafd aan geld dat het een gezondheidsprobleem wordt.

Het is juist door zijn wereldvreemdheid, door zijn graai- en geldzucht dat Albert II eigenlijk, en allicht ongewild, een van de beste pleitbezorgers wordt voor partijen als de onze, die van het geldverslindende koningshuis liever vandaag dan morgen verlost zijn, die het willen afschaffen. Vandaar dat ik namens het hele Vlaams Belang Albert II van harte zou willen bedanken.

04.07 Christophe Lacroix (PS): Monsieur le premier ministre, je vous remercie pour votre clarté. Il n'est pas question de modifier directement ou indirectement – je reprends vos termes – les décisions prises il y a un mois.

On a entendu par le passé que le prince Laurent se plaignait de la maigreur de sa dotation. On a su que la reine Fabiola avait parfois utilisé le système des fondations de manière quelque peu abusive.

gekeurd en we zullen ons daaraan houden.

Na verloop van tijd zullen er steeds minder *royals* in ons land dotaties ontvangen. Er is meer duidelijkheid, billijkheid, controle en transparantie.

Une distinction claire est désormais établie entre l'indemnité octroyée aux membres de la Famille royale et la dotation pour frais de fonctionnement. Par ailleurs, les autres coûts liés à la monarchie sont regroupés dans un volet à part du budget.

De dotatieregeling in België is thans moderner en transparanter dan die in andere landen. De regering is niet van plan daar ook maar een komma aan te veranderen.

04.06 Barbara Pas (VB): Il est tout à fait normal que le gouvernement rejette cette demande scandaleuse car aujourd'hui déjà les Saxe-Cobourg perçoivent des moyens beaucoup trop élevés. Peut-être devrions-nous créer un fonds de soutien pour les dépenses de vacances de notre pauvre roi Albert. La déclaration récente de la ministre Onkelinx à propos de Didier Bellens vaut également pour Albert II qui souffre lui aussi d'une addiction à l'argent qui frise le problème de santé. Mais précisément pour cette raison, il sert très bien notre cause, de sorte que je tiens à le remercier de tout cœur au nom de mon parti.

04.07 Christophe Lacroix (PS): Voor ons belichaamt koning Filip, en vóór hem koning Albert II, een nederige monarchie, die in staat is soberheid te betrachten en zich ten dienste stelt van het land en de bevolking. De monarchie moet evenwel oog hebben voor de

Nous avons une autre perception de la monarchie: humble, faisant preuve de tempérance, une monarchie au service du pays et de sa population; perception et image qu'incarnent ou ont toujours incarné le roi Philippe et le roi Albert II.

Nous serons attentifs à ce que cela reste le leitmotiv de la famille royale dans son ensemble. Nous rappelons que la monarchie doit être en phase avec la réalité: elle doit notamment mieux mesurer les difficultés vécues par les gens de ce pays.

04.08 Theo Francken (N-VA): Mijnheer de eerste minister, u zegt dat er geen eurocent bijkomt en dat u zich zult houden aan het kader dat enkele weken gecreëerd werd in Kamer en Senaat.

Natuurlijk is er een probleem. Mijnheer de minister Geens, wij hebben een stevige discussie gehad. U zegt dat de uier van de N-VA volledig leeg is, helemaal uitgemolken is. Mijnheer de minister, de uier wordt telkens opnieuw gevuld met verse melk door de van Saksen-Coburgs, maakt u zich daarover geen zorgen.

De wetteksten blijven onduidelijk; er zitten gaten in. Het blijft onduidelijk wat nu juist betaald moet worden door de Regie der Gebouwen, wat nu juist betaald moet worden aan energiekosten. Mijnheer de eerste minister, u zegt dat er geen eurocent bijkomt, maar het blijft onduidelijk wie nu juist wat zal betalen en ik zal u daarover blijven ondervragen.

04.09 Jean Marie Dedecker (LDD): Mijnheer de eerste minister, uw antwoord verheugt mij. Ik ben ontzettend tevreden dat de regering niet ingaat op de exuberante eisen van het best gesubsidieerde poppentheater van het land.

Ik heb nog een suggestie voor u. Het gaat over iets wat geldt voor elke burger in dit land. Aangezien er nu wordt gesproken over belastingen en btw, kunnen wij misschien ook eens de belastinginspectie langs sturen. Ik zie dat de minister van Financiën onmiddellijk heel begrijpend knikt. Voorts kunnen wij ook eens een vermogenstoestand – de heer Van der Maelen begint reeds te glunderen – opmaken van het huis Saksen-Coburg, zodat wij eindelijk verlost zijn van alle insinuaties.

En als onze koning niet toekomt met zijn schamel pensioen van bijna een miljoen euro, kan hij ook gaan bijkussen, want ik hoor hier partijen zeggen dat dit in de toekomst vrij en onbelast moet kunnen.

realiteit en een beter besef hebben van de moeilijkheden van de burgers.

04.08 Theo Francken (N-VA): Je me réjouis d'entendre le premier ministre proclamer que la dotation d'Albert II ne sera pas majorée d'un eurocentime mais les Saxe-Cobourg parviennent toujours à relancer cette polémique.

De plus, les textes de loi ne précisent pas qui est redévable de quoi. C'est la raison pour laquelle je continuerai à interroger le premier ministre à ce sujet.

04.09 Jean Marie Dedecker (LDD): Je suis également ravi que le gouvernement oppose une fin de non-recevoir à cette requête excentrique de notre ancien souverain. Nous devrions peut-être envoyer l'ISI chez les Saxe-Cobourg ou dresser un bilan de leur patrimoine afin de mettre fin à toutes les insinuations. Je vois déjà le ministre Geens et M. Van der Maelen se frotter les mains.

Certains partis souhaiteraient que nos concitoyens aient à l'avenir la possibilité d'exercer une activité d'appoint à la fois librement et sans être taxés. Albert II pourrait peut-être s'en inspirer puisqu'il ne s'en sort pas avec sa petite pension de près d'1 million d'euros?

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

05 Questions jointes de

- Mme Juliette Boulet au premier ministre sur "la mission censée rester secrète du ministre de la Défense à Washington" (n° P2028)
- M. Bart Somers au premier ministre sur "la position du gouvernement en ce qui concerne le mandat

en Afghanistan" (n° P2030)

05 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Juliette Boulet aan de eerste minister over "de discrete missie van de minister van Defensie in Washington" (nr. P2028)
- de heer Bart Somers aan de eerste minister over "het standpunt van de regering inzake het mandaat voor Afghanistan" (nr. P2030)

05.01 Juliette Boulet (Ecolo-Groen): Monsieur le premier ministre, le ministre de la Défense et vice-premier de votre gouvernement est actuellement aux États-Unis pour parler de relations transatlantiques. Il a des rencontres bilatérales avec Chuck Hagel, son homologue secrétaire d'État à la Défense et cela, semble-t-il, en toute discréction, visite non annoncée et dont l'objectif officiel semble peu défini.

On parle d'une visite de travail, mais cela peut recouvrir beaucoup de choses. Du porte-parole du Pentagone, nous apprenons que la Belgique s'est engagée à poursuivre la mission en Afghanistan au-delà de 2014, date butoir prévue pour le départ de nos troupes. Il souligne que les deux ministres de la Défense s'engagent à poursuivre des relations étroites en matière de défense.

Cette soi-disant visite de routine intervient aussi alors que les discussions vont bon train sur la désignation prochaine d'un nouveau secrétaire général de l'OTAN pour succéder au Danois. Parmi les présumés candidats appelés à succéder à Rasmussen circule justement le nom du ministre De Crem.

Par ailleurs, il semblerait que le ministre de la Défense se soit livré à plusieurs visites de travail dans d'autres capitales alliées et ce, en toute discréction. Évidemment, je m'étonne de ce déplacement et de cet échange de haut niveau dans le contexte et à la suite des révélations des écoutes téléphoniques, qui surviennent en pleine négociation du plus grand traité de libre-échange que l'Union européenne ait jamais conclu. Je m'étonne car je connais votre intention de vous associer à la France et à l'Allemagne pour aplanir les tensions, car de telles pratiques de la part des USA à l'égard d'un pays ami sont évidemment inacceptables.

Monsieur le premier ministre, quel est l'objet officiel de la visite du ministre de la Défense à Washington? A-t-elle reçu l'assentiment du gouvernement? Y a-t-il eu concertation avec le ministre des Affaires étrangères en particulier à ce sujet? Y a-t-il eu discussion et assentiment au sujet de la prolongation du mandat de la mission en Afghanistan? Cela signifie-t-il aussi que le gouvernement a choisi son candidat pour le poste de secrétaire général de l'OTAN et qu'il s'agit du ministre de la Défense? Il semble que M. De Crem s'est également déplacé dans d'autres capitales alliées. Était-ce avec le même objectif? Quelles étaient ces capitales? Cette rencontre bilatérale sur les relations transatlantiques signifie-t-elle également que la Belgique a rétabli ses relations bilatérales avec les USA, malgré les révélations d'espionnage?

05.01 Juliette Boulet (Ecolo-Groen): De minister van Landsverdediging is op zending naar de VS om de transatlantische betrekkingen te bespreken. Volgens de woordvoerder van het Pentagon heeft België zich ertoe verbonden zijn opdracht in Afghanistan ook na 2014 voort te zetten, wat de eerder overeengekomen datum van terugtrekking was. Dit zogenaamde routinebezoek vindt ook plaats tegen de achtergrond van de opvolging van de huidige NAVO-secretaris-generaal; minister De Crem zou namelijk één van de mogelijke kandidaten voor deze post zijn.

De minister zou ook een bezoek hebben gebracht aan andere hoofdsteden toen het afsluisterschandaal bekend raakte en u van plan was zich aan de zijde van Frankrijk en Duitsland te scharen om de plooiën met de VS te proberen glad te strijken.

Wat is de officiële reden van het bezoek van de minister van Landsverdediging aan Washington? Heeft de minister daarvoor de goedkeuring van de regering gekregen? Werd de verlenging van het Belgische mandaat in Afghanistan besproken? Heeft de regering de heer De Crem voorgedragen als kandidaat voor de functie van NAVO-secretaris-generaal? Welke andere hoofdsteden van NAVO-landen heeft de minister bezocht en met welk doel? Zijn de betrekkingen tussen België en de VS ondanks het spionageschandaal al genormaliseerd?

Le président: Monsieur le premier ministre, attendez avant de répondre; je vais joindre la question de M. Somers qui porte sur le prolongement éventuel du maintien des troupes en Afghanistan.

05.02 Bart Somers (Open Vld): Mijnheer de premier, al kan mijn

05.02 Bart Somers (Open Vld):

vraag in dezelfde context worden geplaatst, toch is zij even anders.

Enkele weken geleden hebben wij met een delegatie van de Kamer onze Belgische troepen in Afghanistan kunnen inspecteren. Wij zijn met hen in contact getreden, zowel in Kandahar als in Mazar-e-Sharif. Wij hebben daar gezien dat zij goed werk verrichten binnen een zeer duidelijk en scherp omlijnd wettelijk kader. Zij werken ook met een zeer duidelijke kalender. Die kalender loopt eind 2014 af, want op dat moment loopt de ISAF-operatie ten einde.

De minister van Landsverdediging is momenteel op werkbezoek in Washington. Volgens een officiële verklaring van het Pentagon heeft hij daar een belangwekkende verklaring afgelegd. Ik citeer even de verklaring van het Pentagon: "Belgium has pledged security assistance funding and agreed to train security forces in Afghanistan, supporting stability efforts post 2014." De minister van Landsverdediging heeft ons land dus geëngageerd om ook na 2014 budgettaire ondersteuning aan te bieden en veiligheidsdiensten te trainen in Afghanistan. Dat is natuurlijk een heel belangrijk en tamelijk verregaand engagement.

Mijnheer de premier, mijn vraag is dan ook drieledig.

Eerst en vooral, welke concrete vragen werden aan ons land gesteld met betrekking tot inspanningen die verder reiken dan eind 2014?

Ten tweede, welk standpunt heeft de regering ingenomen ten opzichte van engagementen die verder reiken dan 2014?

Tot slot, welke concrete engagementen heeft de minister van Landsverdediging namens ons land genomen in Washington met betrekking tot onze missie in Afghanistan?

05.03 Eerste minister Elio Di Rupo: Mijnheer de voorzitter, beste collega's, in het regeerakkoord van 1 december 2011 staat: "De regering zal er in het bijzonder voor zorgen, in volle samenwerking met haar partners van de NAVO, de EU en de VN, dat een strategie en een kalender bepaald worden voor de terugtrekking van de Belgische troepen uit Afghanistan vanaf 2012, met een definitieve terugtrekking ten laatste in 2014, zonder een aanwezigheid ter plaatse met andere partnerlanden uit te sluiten om de heropbouw te ondersteunen."

In mei 2012 heeft de NAVO-raad van Chicago beslist "to train, advise and assist Afghan security institutions", mits een aantal voorwaarden: ten eerste, een wettelijk kader voor de opdracht post 2014, te bepalen met de Afghaanse regering; ten tweede, een VN-mandaat; ten derde, een operatieplan dat de NAVO-raad in februari 2014 zou kunnen goedkeuren; tot slot, een voldoende en vrijwillige bijdrage van de lidstaten.

Het enige engagement van België is de terugtrekking van onze troepen uit Afghanistan voor het einde van 2014 en een financiële bijdrage van 12 miljoen euro na 2014 voor de wederopbouw.

En ce qui concerne notre collègue vice-premier ministre et ministre de la Défense, j'ai fait prendre contact; voici les informations obtenues.

Les troupes belges en Afghanistan fournissent du bon travail dans un cadre bien défini et selon un calendrier clair en vertu duquel l'opération s'achèvera fin 2014.

Selon une déclaration faite par le Pentagone lors de la visite de travail du ministre de la Défense à Washington, la Belgique s'est toutefois engagée à apporter un soutien financier et à former des instructeurs de sécurité pour l'après-2014. Il s'agit d'un engagement important et d'une portée importante.

La Belgique a-t-elle reçu des demandes concrètes en ce sens?

Le gouvernement y accédera-t-il?

Quels engagements le ministre de la Défense a-t-il pris à Washington?

05.03 Elio Di Rupo, premier ministre: Conformément à l'accord de gouvernement, le retrait d'Afghanistan des troupes belges a débuté en 2012 et s'achèvera en 2014 sans exclure le maintien de notre présence sur place, avec d'autres pays partenaires, pour apporter notre aide à la reconstruction du pays.

Le seul engagement pris par la Belgique concerne le retrait avant fin 2014 et une contribution financière de 12 millions d'euros après 2014, dans le cadre du financement de la reconstruction.

Het kabinet van de vice-voorzitter en minister van Landsverdediging deelde ons mee

La visite du vice-premier ministre et ministre de la Défense a pour objet une rencontre avec le nouveau ministre de la Défense des États-Unis d'Amérique.

J'ai entendu dire que nous rétablissons des relations. J'ai interrogé le ministre des Affaires étrangères pour avoir une certitude, mais je n'ai jamais eu le sentiment que nous avions rompu nos relations. M. Reynders le confirme.

Comme prévu par les directives en vigueur, ce voyage a été communiqué à la Chambre et au Sénat, ainsi qu'à moi-même.

Madame la députée, je vous confesse ne pas avoir demandé de rapport téléphonique chaque heure. Je suis vraiment trop occupé pour répondre. En revanche, un rapport journalier des activités de cette visite est publié sur le site web du ministre de la Défense. J'imagine que vous n'en perdez pas un seul mot.

Pour le reste, monsieur le président, toutes les informations complémentaires pourront être demandées au ministre de la Défense dès son retour.

05.04 Juliette Boulet (Ecolo-Groen): Monsieur le premier ministre, je vous remercie d'avoir fait téléphoner au cabinet du ministre de la Défense pour obtenir les informations. Cela confirme que le gouvernement – ou en tout cas vos services et ceux du ministre des Affaires étrangères – ne semble pas être au courant de ce déplacement. Il s'agit donc probablement d'un voyage personnel.

Je trouve anormal qu'il se déplace de la sorte sans mandat clair et que nous apprenions via une porte-parole du Pentagone qu'on pourrait peut-être poursuivre notre engagement au-delà de 2014, au-delà de ce qui a été convenu, à savoir un retrait des troupes militaires à la fin de 2014 et une contribution financière à la reconstruction – évidemment nécessaire.

Il faudra absolument éclaircir ce point, surtout qu'il n'y a pas eu de débat au sein de notre parlement sur cette prolongation de la mission de nos militaires en Afghanistan. Cela pose problème!

05.05 Bart Somers (Open Vld): Mijnheer de eerste minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik heb van nature heel veel sympathie voor volontaristische mensen en ministers en ik begrijp dat in een bepaalde context of in bepaalde situaties het volontarisme nog wordt aangemoedigd.

Uw antwoord was duidelijk, met name dat er op dit moment nog geen akkoord en zelfs nog geen draagvlak is binnen de regering om na 2014 stappen te zetten.

Mocht het volontarisme van de minister van Landsverdediging overslaan naar de hele regering en deze toch stappen zou willen

dat hij tijdens zijn bezoek de nieuwe Amerikaanse defensie-minister zal ontmoeten.

Ik hoor voorts zeggen dat we de betrekkingen opnieuw aanknopen. En dat terwijl we ze nooit hebben afgebroken!

Zoals vastgelegd in de richtlijnen, werd deze missie aan Kamer en Senaat alsook aan mezelf aangekondigd. Op de webtekst van Defensie wordt er dagelijks verslag over uitgebracht. Alle andere vragen kan u de minister zelf stellen zodra hij weer binnenslands is.

05.04 Juliette Boulet (Ecolo-Groen): Ik wil u bedanken dat u naar het ministerie van Landsverdediging heeft laten bellen om informatie te verkrijgen! De regering was kennelijk niet op de hoogte van dat bezoek, waaruit ik afleid dat het om een persoonlijke reis gaat.

Ik vind het niet normaal dat de betrokken minister zonder duidelijk mandaat een bezoek aflegt en dat we via het Pentagon moeten vernemen dat we onze opdracht in Afghanistan mogelijk langer dan voorzien zouden voortzetten. Dat punt zal opgehelderd moeten worden, want er werd geen debat gevoerd over die verlenging van de opdracht van onze militairen, en dat is problematisch.

05.05 Bart Somers (Open Vld): Aucun consensus ne se dégage ainsi actuellement au sein du gouvernement pour un engagement après 2014. Si ce principe devait changer, j'espère que le Parlement serait impliqué à temps dans les discussions.

zetten, rekenen wij erop dat het Parlement tijdig op een degelijke manier wordt geïnformeerd en daarbij wordt betrokken, en dat men zal nagaan wat de collega's in het buitenland ter zake denken en willen bereiken.

Le président: Je voudrais simplement apporter cette précision: le ministre de la Défense a effectivement informé le Parlement, comme chaque ministre doit le faire, avant son déplacement aux États-Unis.

Cela a d'ailleurs fait l'objet d'un débat lors de la Conférence des présidents d'hier. Nous avons dû constater de façon unanime que le ministre de la Défense était un peu en retard de présences au Parlement, notamment devant la commission de la Défense où un certain nombre d'interpellations sont pendantes.

Je me permets de profiter de l'occasion, monsieur le premier ministre, pour demander que vous insistiez auprès des ministres de la Défense et des Affaires étrangères pour qu'ils essayent de rattraper leur retard.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Vraag van de heer Steven Vandeput aan de eerste minister over "de liquidatiebonus en de effecten ervan op het bedrijfsleven" (nr. P2029)

06 Question de M. Steven Vandeput au premier ministre sur "le bonus de liquidation et ses répercussions sur les entreprises" (n° P2029)

06.01 Steven Vandeput (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer Di Rupo, collega's, ik wil graag iets bekennen in het Parlement: als jong politicus vecht ik elke dag om niet cynisch te worden. Als lid van de grootste oppositiepartij vecht ik elke dag om niet te vervallen in cynisme.

Toen ik vanmorgen de krant las, kreeg mijn cynisme opnieuw een serieuze opstoot. Zo'n half jaar geleden hebben wij in het halfronde een serieuze discussie gevoerd over de liquidatiebonus, zeg maar de aanslag op het pensioen van de zelfstandigen. Toen heeft de N-VA de vraag gesteld of die maatregel geen ondernemingen zou vernietigen.

Vanmorgen lees ik in de krant over een onderzoek van UNIZO bij drieduizend ondernemers in ons land. De inkomsten van uw schandalige maatregel worden geraamd op driemaal wat u hebt begroot. Mijn cynisme zegt dan dat de regering goed op weg is en weer een stapje dichter is bij het realiseren van de begrotingsdoelstellingen. Tot ik de volgende regel las, waarin UNIZO raamt dat voor het einde van het jaar 15 000 ondernemingen in ons land zullen instappen in het liquidatietraject. Fijn gewerkt, zeg ik dan.

Dat kan toch niet waar zijn. Op een ogenblik dat in ons land aan alle kanten wordt gesproken over relance en jobcreatie, vernietigt de regering met deze onnozele maatregel op korte termijn 15 000 ondernemingen. Dat kan toch niet waar zijn!

Mijnheer Di Rupo, de ondernemersorganisatie UNIZO is heel braaf. Zij vraagt een verlenging van de overgangsmaatregelen. Voor mij is dat geen optie! De enige keuze die u kan maken met deze wetenschap is de maatregel terugschroeven. Ik vraag u de zaak te

De voorzitter: De minister van Landsverdediging heeft het Parlement vooraf ingelicht over zijn reis naar de Verenigde Staten. Wel hebben we vastgesteld dat hij niet vaak in het Parlement is, en inzonderheid zelden verschijnt in de commissie voor de Landsverdediging. Ik vraag de eerste minister erop aan te dringen dat de minister van Landsverdediging en de minister van Buitenlandse Zaken hun achterstand proberen weg te werken.

06.01 Steven Vandeput (N-VA): Il y a six mois déjà, lors de la discussion relative aux bonus de liquidation, la N-VA craignait que cette attaque menée contre les pensions des indépendants détruise des entreprises.

Je lis aujourd'hui qu'une étude réalisée par l'UNIZO auprès de 3 000 entrepreneurs montre que 15 000 entreprises s'engageront dans un trajet de liquidation avant la fin de l'année. Nous n'entendons parler que de relance et de création d'emplois, et pendant ce temps, le gouvernement détruit 15 000 entreprises en prenant une seule mesure ridicule. Ce n'est pas possible!

L'UNIZO demande poliment une prolongation des mesures transitoires. Pourtant, la seule option, pour le premier ministre, devrait consister à faire machine arrière.

herbekijken. Ik beloof u zelfs dat de N-VA dit niet politiek zal gebruiken.

Als u vandaag zegt dat u deze maatregel zult terugschroeven, dan zeggen wij: verstandig van mijnheer Di Rupo, een pluim voor mijnheer Di Rupo.

Ik kijk uit naar uw antwoord.

06.02 Eerste minister **Elio Di Rupo**: Mijnheer de voorzitter, collega's, de beslissing van de regering en het Parlement bestond erin ...

06.03 **Jan Jambon** (N-VA): Een deel van het Parlement.

06.04 Eerste minister **Elio Di Rupo**: De beslissing van de regering en van een meerderheid in het Parlement bestond erin ondernemers te stimuleren om het kapitaal van hun ondernemingen te versterken. Daarvoor hebben wij het belastingtarief op dividenden van kmo's verminderd van 25 % naar 15 %. Dat geldt voor al het nieuw kapitaal dat sinds 1 juli 2013 door de kmo's wordt uitgegeven. Dit is een belangrijke maatregel in het voordeel van onze kmo's.

Tegelijkertijd hebben wij de belastingtarieven op de liquidatieboni verhoogd van 10 % tot 25 % en dit pas vanaf 1 oktober 2014. Hiermee heeft de regering het belastingtarief van de boni enkel afgestemd op dat van de meeste kapitaalinkomsten.

Het is normaal dat aandeelhouders die liquidatieboni krijgen op dezelfde manier bijdragen als andere beleggers en investeerders. Hiermee sluit ons land bovendien nauwer aan bij de tarieven op kapitaalinkomsten die in de meeste Europese landen gelden.

Voor de boni heeft de regering voorzien in een overgangsregeling tot en met 1 oktober 2014.

Het tarief van 10 % zal nog op de bestaande reserves kunnen worden toegepast, onder de bij wet bepaalde voorwaarden. De regering heeft dus wel degelijk rekening gehouden met de bekommernissen van de ondernemingen en van de mensen die in die ondernemingen investeren.

06.05 **Steven Vandeput** (N-VA): Mijnheer Di Rupo, u bevestigt gewoon de wet die met een Vlaamse minderheid in dit Parlement gepasseerd is. Ik begrijp ook dat u eigenlijk zegt dat al die ondernemers dommeriken zijn en dat zij er niets van begrepen hebben.

Ik wil u graag even confronteren – de collega's zullen mij mijn slecht Nederlands vergeven – met een verslag van een IKW van 25 april 2013, getekend door de heer Christian Valenduc. Het is een advies bij het opstellen van die maatregel.

"Notre conclusion est que, sur le plan strictement fiscal, l'opération se révélera déficitaire dans un horizon de temps relativement court et ce, indépendamment des retombées économiques négatives pour l'entreprise."

Mijnheer Di Rupo, u wist dit. Ik kan nog begrijpen dat de mensen aan

06.04 **Elio Di Rupo**, premier ministre: Le gouvernement et le Parlement ont pris une décision. Comme incitant pour les entreprises, le taux d'imposition des dividendes des PME a été ramené de 25 à 15 % à dater du 1er juillet 2013. Parallèlement, les taux d'imposition des boni de liquidation sont portés de 10 à 25 % à partir d'octobre 2014. Le gouvernement a ainsi harmonisé le taux d'imposition avec celui de la plupart des revenus de capitaux et notre pays se rapproche des taux appliqués dans la plupart des États membres de l'UE. La disposition transitoire d'application jusqu'au mois d'octobre 2014 prévoit que le taux de 10 % peut encore être appliqué aux réserves existantes. Le gouvernement a donc assurément tenu compte des préoccupations des entreprises et des investisseurs.

06.05 **Steven Vandeput** (N-VA): Cette réponse ne constitue que la confirmation de la loi adoptée avec une minorité de Flamands. Le premier ministre est manifestement d'avis que tous ces entrepreneurs n'ont rien compris.

Dès la conception de cette me-

die kant (*wijst in de richting van de PS*) het niet erg vinden als ze dit lezen, maar u wist dit. U hebt de kans om recht te zetten wat fout is.

Ik vraag u bijna op mijn knieën om dit opnieuw te bekijken, want u maakt vandaag een einde aan 15 000 ondernemingen, die jobs verschaffen in dit land. Dat is de verantwoordelijkheid van deze regering.

Collega's, niets doen is lichtzinnig. Ik dank u, want mijn cynisme is vandaag terug een gevoel van verontwaardiging en daarom ben ik in de politiek gestapt. Dit verontwaardigt mij. Dit is misdag.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

07 Samengevoegde vragen van

- mevrouw Barbara Pas aan de vice-eersteminister en minister van Pensioenen over "het mislukte overleg omtrent het competitiviteitspact" (nr. P2035)
- de heer David Clarinval aan de eerste minister over "de bespreking van het relanceplan door het overlegcomité en de vooruitzichten" (nr. P2031)

07 Questions jointes de

- Mme Barbara Pas au vice-premier ministre et ministre des Pensions sur "l'échec de la concertation relative au pacte de compétitivité" (n° P2035)
- M. David Clarinval au premier ministre sur "l'examen du plan de relance par le comité de concertation et les perspectives" (n° P2031)

07.01 Barbara Pas (VB): Mijnheer de premier, we horen u en uw regeringsleden vaak zeggen dat u goed bezig bent. Ook in de vele en overdreven aanvallen tegenwoordig van Open Vld tegen de N-VA moeten wij tot vervelens toe horen dat de regering-Di Rupo op schema zit. Helaas, mijnheer de premier, is dat absoluut niet het geval. België haalt geen enkele doelstelling.

Het structureel tekort bedraagt volgend jaar 1,8 % en niet de beloofde 1,2 %. Het nominale tekort ligt hoger dan afgesproken. Dan heb ik het nog niet over de staatsschuld, die u niet onder de beloofde 100 % krijgt. Vandaag kunnen we in de krant vernemen dat het begrotingsresultaat in 2014 zes miljard euro minder goed zal zijn dan wat u oorspronkelijk, in het begin van de regeringsperiode, had vooropgesteld. Dat betekent dat de volgende regering 10 miljard euro zal moeten saneren om aan te knopen bij een evenwicht, omdat uw regering geruisloos de budgettaire teugels heeft gevierd. U hebt gaandeweg, stapje voor stapje, de doelstellingen verlaten.

Uw zogenaamde relanceplan werd afgekraakt door iedereen op het terrein en door de Vlaamse regering, omdat het een amalgaam is van kleine symbolische maatregeltjes en omdat het de fundamentele problemen niet aanpakt. De grote lastenverlaging, die het beste middel is om de concurrentiepositie te verbeteren en de loonkostenhandicap aan te pakken, kwam er niet. Het was nochtans dringend nodig. Alle hoop was gevestigd op het lang beloofde werkgelegenheids- en competitiviteitspact. Alle hoop was gevestigd op 6 november.

Wat stellen we vandaag vast, mijnheer de premier? Het overleg van 6 november is volledig mislukt. Helemaal niets kwam er uit de bus. Dat is bijzonder pijnlijk! Mijn vraag is: wat nu? Doet u ergens op het einde van de maand nog een tweede poging? Voor vele

sure, certains avis avaient mis en garde contre les effets néfastes de cette loi pour nos entreprises.

Le premier ministre était donc parfaitement informé. Il a aujourd'hui l'occasion de corriger son erreur. Cette mesure sonnera le glas de 15 000 entreprises.

07.01 Barbara Pas (VB): Le gouvernement et la majorité ne cessent de répéter qu'ils sont sur la bonne voie et qu'ils respectent le calendrier qu'ils se sont fixé, mais la Belgique n'a encore réalisé aucun de ses objectifs. Le résultat budgétaire pour 2014 accusera un différentiel négatif de 6 milliards d'euros par rapport aux objectifs fixés au début de la législature. Le prochain gouvernement devra prendre des mesures d'assainissement à concurrence de 10 milliards d'euros pour réaliser l'équilibre.

Le gouvernement flamand a descendu le plan de relance en flèche parce qu'il ne s'attaque pas au problèmes fondamentaux. Tous les espoirs s'étaient portés sur la concertation du 6 novembre concernant le pacte de compétitivité mais cette concertation s'est soldée par un échec total.

Qu'adviendra-t-il à présent? Une deuxième tentative sera-t-elle entreprise? Le premier ministre est-il vraiment convaincu qu'il est sur la bonne voie et qu'il a

ondernemingen in dit land, voor vele burgers die massaal hun job verliezen, zal gelijk welke oplossing nu veel te laat komen.

respecté le calendrier qu'il s'est fixé?

Ik heb nog één eenvoudige vraag voor u, mijnheer de premier: vindt u werkelijk dat u goed bezig bent en dat u op schema zit?

07.02 David Clarinval (MR): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, vous n'ignorez pas que, pour le MR, la question de la relance économique est prioritaire. Il reste un peu moins de six mois au gouvernement pour mettre en place les jalons de cette relance. Dès lors, les résultats des négociations du comité de concertation retiennent toute notre attention.

Nous nous réjouissons, évidemment, des mesures qui ont été prises concernant les intercommunales. En revanche, pour ce qui concerne la relance et plus spécifiquement la baisse de la TVA sur l'électricité, les décisions semblent plus vagues. On parle de groupes de travail. On évoque un agenda. Or, la diminution de la TVA sur l'électricité serait positive pour les citoyens; cela représenterait une centaine d'euros pour les ménages. Cela permettrait la création de plus ou moins 11 000 emplois dans ce pays qui en manque tant. Pour les entreprises, cela représenterait un petit coup de pouce en termes de compétitivité et, pour les pouvoirs publics, une diminution de la facture qui pèse sur leurs épaules. Le MR soutient donc de toutes ses forces cette mesure importante.

Monsieur le premier ministre, pouvez-vous détailler les décisions prises au sein du Comité de concertation en matière de relance en général et de baisse de la TVA sur l'électricité en particulier? Sur quoi portera le travail des groupes de travail? Quel sera le timing spécifique? Ce dossier fait-il l'objet d'un blocage? Si oui, lequel?

07.03 Elio Di Rupo, premier ministre: Monsieur le président, chers collègues, n'en déplaise à certains, la Belgique va mieux. Het gaat beter.

Il n'y a pas que le gouvernement qui le dit. La Commission européenne aussi! Que dit la Commission? À cette tribune, monsieur le président, on s'y est souvent référé. Elle dit qu'une reprise prudente est en cours en Belgique. Elle dit bien "une reprise". La Commission européenne met en avant une série d'éléments positifs. Je pense notamment à une augmentation de la confiance, malgré tout ce que l'on dit, des entreprises et des consommateurs et à la maîtrise de l'inflation. L'inflation est à son niveau le plus bas depuis janvier 2010. Et le gouvernement fédéral a réalisé – je voudrais le redire et le répéter – un effort colossal de 22 milliards d'euros sur les trois exercices budgétaires pour assainir les finances publiques. Résultat, rien qu'en charges d'intérêts, nous économisons 2,5 milliards d'euros au bénéfice des contribuables par notre crédibilité et le travail que nous faisons. Pour simplifier mon propos, c'est environ 230 euros par personne dans notre pays.

Sinds haar aantraden heeft de regering verschillende moedige beslissingen genomen, onder meer om de loonkosten voor de bedrijven te verminderen. De besliste lastenverlagingen en de beheersing van de loonnorm zorgen voor een structurele vermindering van de loonkosten met 2,4 miljard euro voor 2014. Nooit eerder heeft een regering dergelijke maatregelen genomen.

07.02 David Clarinval (MR): Daar het economische herstel een prioriteit is, drukt de MR haar tevredenheid uit over de maatregelen met betrekking tot de intercommunales. De MR steunt ook de btw-verlaging op elektriciteit. Daardoor zouden zowel de burgers als de overheid minder moeten uitgeven, zouden er ongeveer 11.000 banen kunnen bijkomen en zou het concurrentievermogen van de ondernemingen verbeterd kunnen worden.

Welke beslissingen heeft het overlegcomité met betrekking tot het economische herstel en met name inzake de btw-verlaging op elektriciteit genomen? Welke opdrachten zullen de werkgroepen krijgen? Welk tijdpad zal men volgen? Zit dat dossier momenteel vast? Zo ja, waar knelt het schoentje?

07.03 Eerste minister Elio Di Rupo: Het gaat beter met België.

Dat zegt de Europese Commissie, die gewaagt van een voorzichtig herstel en als positieve punten naar voren schuift dat het vertrouwen van de ondernemingen en de consumenten toeneemt, en de inflatie onder controle is.

De federale regering heeft een enorme inspanning gedaan ten behoeve van 22 miljard euro in drie jaar tijd. Daardoor geven we aan interestlasten alleen al 2,5 miljard euro minder uit ten bate van de belastingplichtigen, d.i. 230 euro per persoon.

Les abaissements des charges et la maîtrise de la norme salariale ont permis une réduction structurelle des charges salariales de 2,4 milliards d'euros en 2014. Jamais auparavant un gouvernement

n'avait pris de telles mesures.

Est-ce à dire que tout va bien? Non! Le nombre de faillites et le nombre d'emplois perdus sont trop élevés. De trop nombreux citoyens vivent dans la précarité et la peur du lendemain. Nous comprenons l'angoisse et le stress de nombreuses entreprises.

Chers collègues, dois-je le répéter, notre gouvernement a hérité d'une situation très difficile, due à une profonde crise financière et économique. Nous n'avions plus connu une telle crise depuis longtemps. En même temps, nous avons résolu la plus longue crise institutionnelle qu'aït connu notre pays. Alors oui, permettez-moi en particulier de féliciter non seulement les membres de mon gouvernement, mais aussi les partis qui ont contribué à ce travail.

Je l'ai dit et je le répète avec force: ce travail n'est pas terminé. Nous devons poursuivre dans la recherche du juste équilibre entre l'assainissement budgétaire, le soutien à l'activité économique et la protection du pouvoir d'achat des citoyens. Le résultat de la Belgique montre à quel point cet équilibre, que j'ai appelé "la recette belge", est une bonne recette et qu'il faut continuer à l'appliquer.

Chers collègues, je plaide pour la prudence. Il serait dommageable de se mettre à dépenser aujourd'hui sans compter si c'est pour annoncer demain de nouveaux impôts sur les entreprises ou les citoyens, ou si c'est pour couper des pans entiers de la sécurité sociale.

La réunion d'hier avec les Régions fut constructive, et je peux vous dire qu'il n'y a pas de divergences dans le constat. État fédéral et Régions, nous poursuivons ensemble les efforts pour renforcer la dynamique de relance.

Les questions sont simples, et elles ont été posées notamment au groupe d'experts. Premièrement, quelles sont, parmi toutes les mesures sur la table, les meilleures mesures structurelles qui ne porteront pas atteinte au résultat positif de réduction du déficit budgétaire obtenu depuis la mise en place du gouvernement? Deuxièmement, quelles sont les meilleures mesures qui portent leurs effets à bref délai?

Ce sont les questions qui ont été posées sur toutes les thématiques que vous connaissez. L'État fédéral et les Régions se revoient dans trois semaines. D'ici là, les experts sont chargés de formuler des réponses concrètes à ces questions.

Enfin, tout gouvernement responsable agirait de la sorte, sauf évidemment à vouloir raser gratis et à rejeter les difficultés sur les prochains gouvernements, ce qui n'est pas la volonté de l'actuel gouvernement.

Het aantal faillissementen ligt echter te hoog en er gaan te veel banen verloren. Dit alles maakt de burgers kwetsbaarder voor armoede en zorgt voor stress in onze bedrijven. Ik wil daarom de leden van de regering en de partijen een pluim geven omdat zij hebben bijdragen tot het herstel van ons land dat in zwaar weer verkeerde door de financiële en economische crisis en de langste institutionele crisis die het ooit kende.

Wij moeten het evenwicht zoeken tussen begrotingssanering, ondersteuning van de economie en bescherming van de koopkracht van de burgers. Dit – Belgische – recept werkt. Laten wij vandaag voorzichtig zijn en niet kwistig beginnen uit te geven, zodat we morgen geen nieuwe belastingen moeten aankondigen of het mes moeten zetten in de sociale zekerheid.

De vergadering van gisteren is constructief verlopen: de federale Staat en de Gewesten blijven samen inspanningen leveren om de dynamiek van het herstel te vergroten. Welke structurele maatregelen zijn het meest geschikt om de door de regering sinds haar aantraden bewerkstelligde daling van het begrotingstekort te vrijwaren? Welke maatregelen zijn het meest geschikt op korte termijn effect te sorteren? De deskundigen hebben drie weken de tijd om op deze vragen een antwoord te vinden.

Dat zou elke regering met verantwoordelijkheidszin doen. De hete aardappel wordt niet doorgeschoven naar de volgende regeringen.

07.04 Barbara Pas (VB): Mijnheer de premier, u noemt zichzelf de grootste besparingsregering in jaren. De realiteit is echter enigszins anders. Uw structureel knippen in de uitgaven maakt welgeteld 11 % uit van de hele begrotingsoperatie.

07.04 Barbara Pas (VB): Le premier ministre considère qu'il dirige le gouvernement le plus économe depuis des années mais la réalité est tout autre. Les

Ik raad u aan om de analyse te lezen die vandaag in *Trends* is verschenen. Daar staat in wat wij allang zeggen. Men heeft een diepteanalyse uitgevoerd op ongeveer vierhonderd maatregelen uit de begroting. Het is duidelijk dat er daarbij twee trends zijn. Ten eerste zet u veel meer in op het verhogen van de inkomsten dan op het snijden in de uitgaven. Ten tweede gebruikt u veel meer eenmalige maatregelen dan u ons voorspiegelt.

U verbergt u achter de Europese Commissie. Ik hou mijn hart vast als die iets zegt. Ze heeft indertijd ook gezegd dat Griekenland goed bezig was. Dat land mocht dus toetreden tot de eurozone. Dat duurde tot men het licht van de zon niet langer kon ontkennen, maar toen was het uiteraard te laat.

U verwijst naar de vele faillissementen. Inderdaad, we breken elke maand een record. In september waren er 63 ontslagen per werkdag. Dat kunt u niet rechttrekken. U kunt de angst bij de vele ondernemingen, waarnaar u terecht verwijst, niet wegnemen door hier vandaag droog te komen meedelen dat u een constructief gesprek hebt gehad. U kunt niet ontkennen dat het overleg van 6 november is mislukt.

Het door vele partijen in het halfond bejubelde samenwerkingsfederalisme met dat soort overleg heeft nog maar eens bewezen dat het niet werkt. Vele bedrijven en vele burgers in dit land hebben samen met ons de hoop op verbetering met een regering als de uwe allang opgegeven.

économies structurelles ne représentent que 11 % de l'ensemble des mesures budgétaires.

Une analyse publiée dans *Trends* confirme que le gouvernement mise essentiellement sur des augmentations des recettes et non sur des coupes dans les dépenses. Il a également recours à un nombre beaucoup plus élevé de mesures uniques que ce qu'il veut bien admettre. Le premier ministre se retranche derrière la Commission européenne. Celle-ci n'avait-elle pas estimé aussi que la Grèce était sur la bonne voie?

Le premier ministre renvoie aux nombreuses faillites; elles étaient au nombre de 63 par jour ouvrable en septembre. La concertation du 6 novembre a incontestablement échoué. Le fédéralisme de coopération dont on vante tant les mérites s'avère une fois encore inefficace. De nombreux citoyens et entreprises ont déjà depuis longtemps abandonné tout espoir d'amélioration sous ce gouvernement.

07.05 David Clarinval (MR): Monsieur le premier ministre, une bonne recette, belge ou autre, comporte toujours de nombreux ingrédients. Je pense que la diminution de la TVA sur l'électricité sera un excellent ingrédient dans votre recette belge pour permettre la relance de notre économie. Elle est positive pour les citoyens, les entreprises et les pouvoirs publics.

J'espère que dans cette recette belge, vous apporterez cette petite pincée de sel qui fera plaisir à tous les consommateurs.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Ordre des travaux / Regeling van de werkzaamheden

Le président: Monsieur Van der Maelen, ce que je vais dire ne va pas vous faire plaisir.

Je vais retirer votre question car elle porte sur le même sujet qu'une interpellation introduite il y a quelques jours et adressée au ministre de la Défense et au ministre des Affaires étrangères. Je propose dès lors de joindre votre question à l'interpellation.

07.06 Dirk Van der Maelen (sp.a): Mijnheer de voorzitter, vanzelfsprekend kan ik daarmee niet gelukkig zijn.

07.05 David Clarinval (MR): In uw Belgische recept zou de verlaging van de btw op elektriciteit een ingrediënt zijn waar zowel de burgers als de bedrijven en de overheid wel soep van zouden lusten.

De voorzitter: Mijnheer Van der Maelen, ik trek uw vraag over Kleine-Brogel in en stel voor ze toe te voegen aan de interpellatie die over hetzelfde onderwerp zal worden gehouden.

07.06 Dirk Van der Maelen (sp.a): Cela ne me satisfait pas.

Collega's, ik wil het even kort schetsen. Het gaat hier over respect voor het Parlement. Op 12 september lekte het document van de Amerikaanse rekenkamer uit waarin staat dat België ingestemd heeft met de modernisering van de kernbommen die in Kleine Brogel liggen. De minister van Landsverdediging zegt dat noch een minister noch de regering dat beslist heeft. Toenmalig eerste minister Yves Leterme zegt dat hij niet zeker is dat zo'n beslissing moet genomen worden door de regering of door een minister.

Samen met verscheidene collega's heb ik een vraag ingediend op 12 september. Wij wachten nu dus bijna twee maanden op een debat over de vraag of men in België de parlementaire democratie respecteert. In een parlementaire democratie beslist de regering onder controle van het Parlement of beslist het Parlement zelf. Hier weten wij niet wie wat wanneer beslist heeft!

Un document de la Cour des comptes américaine qui a fuité stipule que la Belgique a marqué son accord sur la modernisation des bombes nucléaires stockées à Kleine-Brogel. Le ministre de la Défense affirme que ni le gouvernement ni un ministre n'ont pris cette décision et l'ancien premier ministre, Yves Leterme, dit ignorer à qui il incombe de prendre une telle décision.

J'ai introduit une question à ce sujet le 12 septembre et elle n'a toujours pas été traitée. C'est se moquer de la démocratie parlementaire.

07.07 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, ik sluit mij volledig aan bij de toelichting van de heer Dirk Van der Maele.

Op 12 september 2013 heb ik een interpellatieverzoek ingediend ten aanzien van de minister van Landsverdediging, Pieter De Crem, bijna twee maanden geleden dus. Ik wilde hem immers ondervragen over het feit of hij en de regering al dan niet op de hoogte zijn van de beslissing van de Verenigde Staten om de kernwapens in ons land al dan niet te moderniseren.

Wij worden in onze parlementaire werking geblokkeerd, aangezien ik tot op vandaag samen met de heer Van der Maele niet de kans heb gehad de minister van Landsverdediging, eventueel ook de eerste minister en de minister van Buitenlandse Zaken, hierover te ondervragen.

Mijn conclusie is dus dat minister De Crem het parlementair debat tegenhoudt en dat kernwapens in ons land blijkbaar buiten de perimeter van de democratie worden gehouden. In onze hoedanigheid van volksvertegenwoordigers kunnen wij niet anders dan een dergelijke houding betreuren.

Wij dringen er dan ook op aan dat wij het debat ter zake zo snel mogelijk hier kunnen voeren.

07.07 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): J'ai adressé une demande d'interpellation à M. De Crem le 12 septembre. Je voulais savoir s'il avait connaissance, ainsi que le gouvernement, de la décision prise par les États-Unis. Nous sommes dans l'impossibilité de mener à bien nos travaux parlementaires puisque nous n'avons encore pu poser de questions à ce sujet à aucun ministre.

Dans notre pays, l'armement nucléaire ne fait manifestement pas partie du périmètre de la démocratie. Nous ne pouvons que le déplorer. Nous insistons pour que ce débat puisse avoir lieu aussi rapidement que possible.

07.08 Filip De Man (VB): Mijnheer de voorzitter, ik voel mij natuurlijk aangesproken als voorzitter van de commissie voor de Landsverdediging.

Het klopt dat er interpellaties en vragen zijn binnengekomen over een delicaat onderwerp, maar men zou binnen de regering eens moeten uitmaken wie die antwoorden zal of zullen geven: de heer Reynders, de heer De Crem of misschien zelfs de eerste minister omdat het over een delicate materie gaat. Alleen de regering kan ter zake de democratie eindelijk haar rechten geven en dit Parlement de antwoorden geven die het toekomt.

07.08 Filip De Man (VB): En ma qualité de président de la commission de la Défense nationale, je puis confirmer que des questions et des interpellations relatives à ce thème délicat ont été déposées. J'appelle le gouvernement à désigner celui ou celle de ses membres qui y répondra.

07.09 Raf Terwingen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de fractieleider

07.09 Raf Terwingen (CD&V):

van Ecolo-Groen kan bevestigen dat wij hierover gesproken hebben tijdens de Conferentie van voorzitters, en dat toen met de regeringsafgevaardigde, staatssecretaris Verherstraeten, afgesproken is dat binnen de week uitgeklaard zou worden hoe aan die vragen kan worden tegemoetgekomen.

Ik heb vernomen dat binnen de regering de afspraak nog moet worden gemaakt wie wanneer op de vragen zal antwoorden. Wij kunnen natuurlijk een rondje doen en alle ministers noemen die wel of niet vragen beantwoorden in de commissies, maar dat is hier niet aan de orde. Ik steun wat dit betreft wel de voorzitter van de commissie voor de Landsverdediging dat er snel duidelijkheid moet zijn wie van de regering die vragen komt beantwoorden. Vervolgens kan ook de interpellatie behandeld worden, zoals gisteren – ik kijk nu naar collega Van Hecke – duidelijk is afgesproken in de Conferentie van voorzitters. Ik veronderstel dat tegen volgende woensdag een antwoord zal kunnen worden geformuleerd door de regering.

Ce problème a été abordé hier en conférence des présidents et le secrétaire d'État Verherstraeten s'est engagé à régler dans un délai d'une semaine la question de savoir comment il sera répondu aux questions. Le membre du gouvernement qui sera appelé à y répondre n'a pas encore été désigné. Comme le président de la commission de la Défense nationale, j'estime qu'il faut faire diligence et régler ce problème avant mercredi prochain.

08 Question de M. Georges Dallemande au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et des Affaires européennes sur "le démantèlement des armes chimiques en Syrie" (n° P2033)

08 Vraag van de heer Georges Dallemande aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Europese Zaken over "de ontmanteling van het chemische wapenarsenaal in Syrië" (nr. P2033)

08.01 Georges Dallemande (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre des Affaires étrangères, je pense vous avoir déjà interrogé ainsi que votre collègue de la Défense sur la contribution éventuelle de la Belgique au démantèlement des armes chimiques en Syrie.

Voilà environ un mois, le ministre de la Défense m'avait expliqué la disponibilité et l'expertise de la Belgique, mais aussi l'absence de démarche à son égard. Aujourd'hui, selon les informations dont je dispose, une demande aurait été adressée à notre pays.

Mes questions sont simples: qui formule cette demande? Sur quoi porte-t-elle? Sur quel type de travaux?

J'ai appris que la plupart des sites et même la très grande majorité ont déjà été identifiés et neutralisés. Aujourd'hui, il s'agirait plutôt de démanteler ces arsenaux chimiques.

Pouvons-nous confirmer que nous détenons une expertise pour une telle tâche?

La Belgique possède un des vingt centres au monde d'expertise en matière d'armes chimiques. Est-ce ce centre qui sera mobilisé? De quelle manière l'opération se déroulera-t-elle? Comporte-t-elle des risques? Quelles ressources seront-elles mobilisées par la Belgique, tant sur le plan humain que financier?

Bien sûr, a priori, je me félicite que la Belgique puisse contribuer au démantèlement de ces arsenaux. En effet, comme nous l'avons observé naguère, ils constituent une menace extrêmement grave pour la population syrienne comme pour la communauté internationale.

08.01 Georges Dallemande (cdH): Naar verluidt werd België toch nog gevraagd een bijdrage te leveren aan de ontmanteling van het chemische wapenarsenaal in Syrië. Van wie is dat verzoek afkomstig? Over welk soort werkzaamheden gaat het, aangezien de meeste sites al geïdentificeerd en geneutraliseerd werden? Zal ons kenniscentrum in Peutie ingezet worden? Wat zijn de risico's? Welke personele en financiële middelen zal België beschikbaar stellen?

Ik ben blij dat België een bijdrage zal leveren aan de ontmanteling van die arsenalen, die een gevaar vormen voor de Syrische bevolking en de internationale gemeenschap.

08.02 Didier Reynders, ministre: Monsieur le président, monsieur

08.02 Minister Didier Reynders:

Dallemagne, d'abord, en guise de confirmation, je me réjouis de l'accord intervenu en ce qui concerne la destruction des armes chimiques syriennes, mais également des progrès rapides réalisés dans la mise en œuvre de cet accord; vous avez pu le constater ces derniers temps.

Encore faut-il que la communauté internationale puisse investir les moyens pour que l'opération se déroule sans retard.

Dès les premiers débats sur le sujet, j'ai confirmé que la Belgique était disponible pour examiner les demandes qui lui seraient adressées; je dirais presque malheureusement, en raison de l'expertise qui s'est développée depuis la Première Guerre mondiale dans notre pays. C'est notre pays qui a été le premier frappé par l'utilisation massive d'armes chimiques à l'époque. D'ailleurs, pendant la guerre entre l'Iran et l'Irak, nos experts ont été requisitionnés pour vérifier la situation sur place.

Pour être très concret, la destruction des installations semble déjà être pratiquement achevée. Le stock d'armes prêt à l'emploi est relativement limité. Leur destruction sur place ne devrait pas poser de problèmes ou de difficultés insurmontables. Le problème principal qui se pose semble être essentiellement celui de la destruction des précurseurs et autres composants chimiques. Il s'agit d'un volume conséquent. Il est question d'environ un millier de tonnes.

Les Américains et les Russes se sont apparemment mis d'accord pour estimer que la meilleure solution consistait à détruire ces produits hors de Syrie. L'avantage de cette solution est qu'elle est beaucoup plus facile et rapide à mettre en œuvre qu'une destruction sur place. Encore faut-il trouver un pays disposé à recevoir sur son territoire ces produits toxiques et à les détruire de manière sûre, sur la base de divers critères géographiques et techniques: l'expérience en la matière que vous avez rappelée, la proximité d'un port facilement accessible, un terrain adapté, des ressources suffisantes en eau et électricité...

Les États-Unis ont effectivement démarché divers pays, dont la Belgique, et nous avons confirmé notre ouverture à examiner les différentes possibilités se présentant chez nous. La compétence technique dans le dossier, vous le savez, dépend du département de la Défense. Des contacts préliminaires et techniques ont eu lieu entre militaires américains et belges pour étudier la faisabilité de cette demande. Vous vous en doutez bien, elle pose un certain nombre de problèmes administratifs et techniques qui ne doivent pas être sous-estimés vu les critères très stricts en termes de normes environnementales et de sécurité des personnes qui s'imposent à nous si nous devions accueillir ces produits sur notre territoire. Des pistes de collaboration alternatives, sans doute plus faciles à mettre en œuvre, sont également envisagées. Je pense notamment, comme vous l'avez rappelé, à l'envoi d'experts, si des experts doivent être mis à disposition, soit sur le territoire syrien, soit dans un pays d'accueil de ces produits chimiques à détruire.

Pour l'instant, je ne peux aller plus loin dans la réponse. Nous sommes occupés à examiner la demande envisagée. Bien entendu, lorsque mon collègue, le ministre de la Défense Pieter De Crem, sera de retour de sa visite à Washington, il aura probablement, dès la

Het verheugt me dat er een akkoord is gesloten inzake de vernietiging van de chemische wapens in Syrië en dat het akkoord zo snel ten uitvoer wordt gelegd.

Ik heb bevestigd dat België bereid is daaraan mee te werken. Ons land beschikt ter zake over een expertise die teruggaat tot de Eerste Wereldoorlog.

De installaties zijn bijna alle ontmanteld terwijl de vernietiging van de voorraden onmiddellijk inzetbare wapens geen noemenswaardige moeilijkheden zal opleveren.

Het belangrijkste probleem is de vernietiging van ongeveer duizend ton precursors en andere chemische componenten. Volgens de Amerikanen en de Russen zouden die producten gemakkelijker en sneller buiten Syrië kunnen worden vernietigd, op een geschikt terrein dat nog moet worden gevonden. België heeft bevestigd dat het bereid is alle opties te overwegen. Amerikaanse en Belgische militairen hebben tijdens voorbereidende en technische contacten de haalbaarheid van dat verzoek uit een administratief en technisch oogpunt onderzocht, rekening houdend met de strenge milieu- en veiligheidsnormen.

Er wordt ook gedacht aan alternatieve samenwerkingsvormen, zoals het zenden van deskundigen naar Syrië of naar een gastland.

Zodra de heer De Crem terug is, kan hij meer uitleg verschaffen. Hij zal zijn conclusies voor de ministerraad uiteenzetten.

semaine prochaine, plus de détails à fournir en réunion de la commission de la Défense de la Chambre. Je présume qu'il présentera un certain nombre de conclusions en la matière prochainement en Conseil des ministres.

08.03 Georges Dallemande (cdH): Monsieur le ministre des Affaires étrangères, je ne sous-estime pas les difficultés techniques et administratives que vous avez rappelées. Je me réjouis néanmoins que nous confirmions nos disponibilités, que nous examinions cette demande avec beaucoup de sérieux. Je pense que c'est conforme à la tradition de la Belgique qui a toujours lutté en faveur d'un désarmement et contre la prolifération de ce type d'armes.

Je voudrais insister sur la nécessité de poursuivre les efforts pour que les auteurs du bombardement à l'arme chimique en Syrie soient bel et bien poursuivis et sanctionnés. Il est extrêmement important qu'ils ne restent pas impunis.

Je souhaite également rappeler l'importance des efforts redoublés en matière de diplomatie et d'aide humanitaire à l'égard de la Syrie, y compris l'examen de la demande du HCR de pouvoir accueillir ici les personnes qui ont été, dans certains cas, blessées et torturées. Cette demande du HCR est très raisonnable et je souhaiterais vraiment que la Belgique puisse examiner cette demande, même en accueillant de manière extrêmement modeste les personnes les plus touchées par ce conflit.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

09 Question de Mme Corinne De Permentier au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et des Affaires européennes sur "la mission au Proche-Orient et ses enjeux" (n° P2034)

09 Vraag van mevrouw Corinne De Permentier aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Europese Zaken over "de missie in het Midden-Oosten en de inzet van het bezoek" (nr. P2034)

09.01 Corinne De Permentier (MR): Monsieur le président, monsieur le vice-premier ministre, chers collègues, nous avons appris avec beaucoup de satisfaction votre déplacement de ce week-end au Proche-Orient. Il est indispensable de soutenir le processus de paix et l'action américaine dans ce processus. Pouvez-vous aujourd'hui nous éclairer sur l'évolution de ces négociations?

L'Union européenne a un rôle essentiel à jouer tant au plan du développement économique que de la coopération. Avez-vous programmé des rencontres avec le secteur économique ou la société civile? Comptez-vous aborder avec votre homologue israélien la question de la Syrie et de l'insécurité grandissante dans le Sinaï? Cette semaine, en commission des Relations extérieures, nous avons rencontré des représentants de l'ambassade qui s'en inquiétaient.

Allez-vous aborder le dossier iranien? Aujourd'hui, nous parlons à Genève de la situation du nucléaire. Qu'en sera-t-il?

Enfin, les projets de coopération euro-méditerranéenne seront-ils abordés?

08.03 Georges Dallemande (cdH): Het verheugt me dat we dat verzoek met de nodige serieus tegen het licht houden. Ik dring erop aan dat diegenen die achter de aanval met chemische wapens in Syrië zitten, worden vervolgd en gestraft.

Ik wil ook dat het verzoek van UNHCR om gewonde en gefolterde personen in België op te vangen ernstig wordt onderzocht.

09.01 Corinne De Permentier (MR): Uw reis naar het Nabije Oosten het komende weekend is goed nieuws. Zal u gesprekken hebben met economische actoren en het maatschappelijk middenveld?

Zal u met uw Israëlische ambtsgenoot de situatie in Syrië en de onveiligheid in de Sinaï bespreken?

Zal u het dossier-Iran aansnijden?

Zullen de Euromediterrane samenwerkingsprojecten aan bod komen?

09.02 Didier Reynders, ministre: Monsieur le président, chère collègue, je vous confirme que je me rendrai ce week-end, comme annoncé au président de la Chambre, dans les territoires palestiniens et en Israël. J'y serai présent du 9 au 12 novembre. Je passerai deux journées dans les territoires palestiniens et deux en Israël par souci d'équilibre. J'aurai des contacts avec les officiels tant palestiniens qu'israéliens, dont les présidents, les premiers ministres et les négociateurs du processus de paix, relancé à l'initiative de John Kerry. J'aurai également l'occasion de m'entretenir avec différents acteurs internationaux présents sur place pour échanger nos points de vues.

Je vous confirme que la mission est avant tout politique en raison de la reprise du processus de négociation. Le timing est idéal depuis le mois de juillet. Je vais essayer de voir comment nous pouvons, bilatéralement et à travers l'Union européenne, accompagner ce processus de négociation.

Il faut, selon moi, faire tous les efforts possibles pour aboutir à un accord de paix global menant à la mise en place d'un État palestinien vivant en paix et en sécurité à côté d'Israël. Je confirmerai d'ailleurs les messages et positions qui sont les nôtres en faveur de cette solution à deux États.

Cette mission va aussi nous permettre d'aller un peu plus loin dans les relations bilatérales. Avec les Palestiniens, il s'agit, avant tout, de soutenir les efforts en matière de *state-building* et de développement économique. De ce point de vue, je souhaite organiser, au début de l'année prochaine, une conférence à Bruxelles pour proposer aux entreprises européennes et belges de participer aux efforts de développement dans les territoires palestiniens, comme vont le faire un certain nombre de grandes compagnies américaines. Nous tenterons de voir comment amener des projets d'investissement et de développement sur ces territoires. Avec nos collègues israéliens nous allons renforcer les relations bilatérales, notamment dans les consultations politiques ou dans le domaine économique. Des deux côtés, l'un des aspects que nous comptons développer est la coopération dans le domaine médical, notamment à travers des soutiens à un certain nombre d'activités hospitalières qui peuvent d'ailleurs concerner tant l'État d'Israël que les territoires palestiniens.

Bien entendu – et je terminerai par là, monsieur le président – j'aurai l'occasion d'aborder la situation régionale. Vous avez parlé de la situation dans le Sinaï. Il y a une vraie préoccupation au sujet de la reprise d'actes terroristes dans cette région. Cela est vrai pour la Syrie que nous venons d'évoquer, mais aussi pour l'Iran vu l'évolution de la situation. Pour ce dernier pays, je voudrais rappeler que le message reçu pendant l'assemblée générale des Nations unies était positif. Nous attendons maintenant des actes qui aillent dans ce sens. Je tiendrai ce même discours en Israël.

Cela dit, je serai à la disposition de la commission des Relations extérieures de la Chambre, dès le 13 novembre, si ladite commission le souhaite, pour répondre aux questions et faire une débriefing de cette visite au Moyen-Orient.

09.03 Corinne De Permentier (MR): Monsieur le président,

09.02 Minister Didier Reynders:
Ik reis van 9 tot 12 november naar de Palestijnse gebieden en Israël. Ik zal contacten hebben met Palestijnse én Israëlische hoogwaardigheidsbekleders, met de vredesonderhandelaars, en met diverse internationale actoren.

Mijn reis heeft vooral politieke betekenis. De timing is perfect sinds juli; ik zal bekijken hoe we bilateraal en via de Europese Unie het onderhandelingsproces kunnen vooruithelpen.

Naar mijn mening moeten we alles in het werk stellen om te komen tot een alomvattend vredesakkoord dat leidt tot de vestiging van een Palestijnse staat die in vrede en veiligheid in nabuurschap met Israël leeft. Ik zal onze visie ten gunste van die tweestatenoplossing bevestigen.

Wat de Palestijnen betreft, komt het er volgens België op aan de inspanningen op het vlak van *state building* en economische ontwikkeling te steunen. Ik wil een conferentie in Brussel organiseren om de Europese en Belgische bedrijven voor te stellen in navolging van bepaalde Amerikaanse bedrijven te participeren in de ontwikkelingsinspanningen in de Palestijnse gebieden.

Samen met onze Israëlische collega's zullen we de bilaterale betrekkingen in het kader van het politiek overleg en op economisch vlak versterken en zullen we de samenwerking in de medische sector verder ontwikkelen.

Ik zal het hebben over de toestand in de regio, die bijzonder zorgwekkend is in de Sinaï en Iran.

Ik ben bereid vanaf 13 november een debriefing met betrekking tot dat bezoek in de Kamercommissie voor de Buitenlandse Betrekkingen te organiseren.

09.03 Corinne De Permentier

monsieur le ministre, je vous remercie pour vos réponses.

J'espère, d'ores et déjà, que votre mission se révèlera positive. Nous serons tous attentifs au rapport que vous nous ferez en commission au sujet de ses retombées. Nous espérons, en tout cas, qu'elle sera couronnée de succès car nous souhaitons tous, ici au sein de notre assemblée, voir arriver enfin, un jour, la paix au Proche-Orient et voir ces deux États vivre côté à côté.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

(MR): We hopen dat uw missie een succes wordt.

10 Question de M. Alain Mathot au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "le tax shelter et l'appel des réalisateurs à ne pas modifier les règles européennes" (n° P2042)

10 Vraag van de heer Alain Mathot aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de taxshelter en de oproep van de filmmakers om de Europese regels niet te wijzigen" (nr. P2042)

10.01 Alain Mathot (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, vous savez à quel point le groupe socialiste est attaché au tax shelter. Cela fait dix ans maintenant qu'il est en application. Il a permis l'éclosion du cinéma belge, qu'il soit flamand ou francophone. On le constate au vu des prix prestigieux que le cinéma belge a pu obtenir à l'étranger.

Nous sommes donc très attentifs à sa transformation et nous réaffirmons encore notre soutien à ce système. Vous savez que la commission a reçu de nombreuses personnes pour amender le système de tax shelter et peut-être en imaginer un nouveau qui permette d'éviter les dérives actuelles.

Ma question d'actualité provient des rumeurs affirmant que la Commission européenne pourrait revoir les aides d'État au cinéma. Il y a d'ailleurs eu une levée de boucliers de la part de célèbres réalisateurs, en l'occurrence les frères Dardenne bien connus chez nous, mais également Almodovar ou Ken Loach. Ils ont d'une voix commune imploré la Commission de ne pas toucher à ce système et de permettre aux États de continuer à aider le cinéma et la diversité culturelle.

Les bruits courrent aujourd'hui dans l'autre sens.

Existe-t-il un agenda? On nous a dit que la Commission devrait communiquer sur le sujet en novembre.

Avez-vous eu des contacts avec la Commission au sujet de cette problématique? Quel est selon vous l'avis qui va être rendu par la Commission?

Enfin, en ce qui concerne l'évolution du tax shelter belge, je vous ai interpellé à de nombreuses reprises pour savoir où en était le dossier. Une proposition élaborée par les réalisateurs belges a été déposée sur la table. Pouvez-vous aujourd'hui nous donner un agenda plus précis sur l'évolution du tax shelter belge?

10.02 Koen Geens, ministre: Monsieur le président, monsieur Mathot, je suppose que vous évoquez la communication de la Commission sur les aides d'État en faveur des œuvres cinématographiques et autres œuvres audiovisuelles. La Commission

10.01 Alain Mathot (PS): Voor de PS-fractie is er veel gelegen aan de taxshelter; dit mechanisme heeft er mee voor gezorgd dat de Belgische filmindustrie tot ontwikkeling kon komen.

De Europese Commissie zou echter van plan zijn de staatssteun voor de filmindustrie te herbekeijken. Dat gerucht veroorzaakte een storm van protest bij bekende regisseurs, die de Commissie met aandrang gevraagd hebben niet aan dat stelsel te raken. Nu circuleren er evenwel tegenovergestelde geruchten.

Werd er een tijdpad vastgelegd?

Welk advies zal de Commissie volgens u uitbrengen?

Hoe evolueert de taxshelter op het Belgische niveau?

10.02 Minister Koen Geens: De Europese Commissie heeft in juni een ontwerpmededeling voorgesteld over overheidssteun

européenne a présenté une ébauche de communication à ce sujet au mois de juin dernier, mais qui n'est pas encore publiée.

Dans cette communication, les règles de territorialité des dépenses pourraient se voir modifiées. Certains craignent que les modifications envisagées contraignent la Belgique à adapter son régime de tax shelter.

Le projet de communication mentionne que "les caractéristiques particulières de l'industrie cinématographique, notamment l'extrême mobilité des productions, et la promotion de la diversité culturelle ainsi que des cultures et langues nationales peuvent constituer une exigence impérieuse d'intérêt général de nature à justifier une restriction à l'exercice des libertés fondamentales".

La Commission continue donc à reconnaître que, dans une certaine mesure, des conditions puissent s'avérer nécessaires pour maintenir une masse critique d'infrastructures en vue de la production cinématographique dans l'État membre ou la Région qui octroie l'aide.

Le projet de communication suggère plus particulièrement que les autorités qui accordent l'aide aux producteurs de films puissent imposer à ces producteurs une obligation de dépense d'une partie déterminée du budget de production sur un territoire donné. C'est ce qu'on appelle en jargon "des obligations de territorialisation des dépenses".

Le régime belge actuel de tax shelter prévoit certaines conditions concernant les dépenses. Selon plusieurs contacts que mes services ont eus avec la Commission, notre régime tax shelter actuel ne devrait pas souffrir des adaptations envisagées par l'Europe. Je reste bien évidemment attentif à l'évolution du projet, avec la plus grande bienveillance et le respect que notre secteur cinématographique mérite.

voor films en andere audiovisuele werken. In dit ontwerp wordt vermeld dat de eigenheden van de filmindustrie, met name de grote mobiliteit op het stuk van producties, en de bevordering van de culturele diversiteit en de nationale culturen en talen een dwingende reden van algemeen belang kunnen vormen die een beperking van de uitoefening van de fundamentele vrijheden rechtvaardigt.

De Commissie erkent nog altijd dat er wellicht voorwaarden zullen moeten worden geschapen om een *critical mass of infrastructure* te bewaren met het oog op de cinematografische productie in de steun verlenende lidstaat of regio.

In het ontwerp wordt voorgesteld om de autoriteiten die steun verlenen in staat te stellen producenten te verplichten een deel van het productiebudget uit te geven in een bepaalde streek.

Uit de contacten die mijn diensten met de Commissie hebben gehad, blijkt dat de door Europa geplande maatregelen geen afbreuk zouden doen aan onze taxshelter in zijn huidige vorm. Ik blijf dit dossier nauwlettend volgen.

10.03 Alain Mathot (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse qui me rassure car vous nous expliquez que le système existant ne devrait pas être modifié.

Néanmoins, nous souhaitons que le tax shelter persiste mais évolue; or, vous ne répondez pas à cette question. Cette évolution sera-t-elle permise? La Commission compte communiquer prochainement à ce sujet.

Où en est l'agenda? Quand comptez-vous sortir un tax shelter nouvelle version, comme proposée par l'ensemble des producteurs?

Je reste donc sur ma faim et je le regrette. Dès lors, je me verrai forcé de vous interroger bientôt en commission pour obtenir enfin un agenda qui soulagerait les producteurs qui le sollicitent depuis longtemps.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10.03 Alain Mathot (PS): Wij willen dat de taxshelter gehandhaafd wordt, maar in een andere vorm. U zegt niet of die aanpassing mogelijk is, noch welk tijdpad er gevuld zal worden.

Wanneer zal u een taxshelter 2.0 voorstellen, zoals de producenten voorstaan?

Ik zal u hierover opnieuw ondervragen.

11 Vraag van mevrouw Nathalie Muylle aan de vice-earsteminister en minister van Sociale Zaken en

Volksgezondheid, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "het aangekondigde verbod op de verkoop van tabak" (nr. P2036)

11 Question de Mme Nathalie Muylle à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "l'interdiction annoncée de la vente de tabac" (n° P2036)

11.01 Nathalie Muylle (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, uw administratie kwam deze week met voorstellen om de tabaksverkoop in ons land aan banden te leggen. Verschillende voorstellen werden gelanceerd, namelijk de leeftijd verhogen van 16 naar 18 jaar, de reclame bannen uit de verkooppunten, de verkoop verbieden in nachtwinkels of winkels van meer dan 400 m² en de sigarettenautomaten bannen uit cafés.

Dat is niet niets. Ik denk dat u wel beseft dat er iets moet gebeuren. Om die reden lokten de voorstellen ook heel wat positieve, maar ook heel wat negatieve reacties uit. Het lijkt mij positief dat wij alle mogelijke maatregelen nemen om het starten met roken te verminderen en dan vooral bij jongeren.

Er waren echter ook nogal wat negatieve reacties. Ik denk bijvoorbeeld aan de willekeur inzake de oppervlakte van de winkels. Waarom geen grotere of kleinere winkels? Er is ook uw alcoholplan en het feit dat u plannen hebt om de verkoop van alcohol te verbieden na 22 u 00. Als u dan ook nog de verkoop van sigaretten zult verbieden, rijst de vraag welke toekomst zulke winkels nog hebben.

Dat zijn de kritieken die te horen zijn.

U hebt daarop gereageerd, mevrouw de minister. U zei in de pers dat het enkel gaat om voorstellen en ideeën van uw administratie. Tegelijk zei u dat u nog vóór het einde van dit jaar met voorstellen naar het Parlement wilt komen. Om die reden had ik graag van u geweten welke voorstellen u wel onderschrijft. Wat is de timing waarmee u met die voorstellen naar het Parlement zult komen?

11.02 Minister Laurette Onkelinx: Mevrouw Muylle, het gaat inderdaad om voorstellen en aanbevelingen van de inspectiedienst van de FOD Volksgezondheid, op basis van zijn ervaringen op het terrein en in het bijzonder gelet op de problemen die zich voordoen bij het toezicht op de naleving van de wet op het rookverbod. Ik heb die voorstellen in alle transparantie aan mijn regeringscollega's willen voorleggen om het standpunt van ieder van hen over die voorstellen te kennen.

Voor alle voorgestelde maatregelen moet, indien zij ten gronde worden aanvaard, de wet worden gewijzigd en meer in het bijzonder de federale wet van 24 januari 1977 betreffende de bescherming van de gezondheid van de gebruikers op het stuk van de voedingsmiddelen en andere producten.

Aangezien de regering eerst moet beslissen of zij bepaalde voorstellen wil doorvoeren, werd over de voorstellen voorlopig nog helemaal niet met de Gemeenschappen en de Gewesten noch met de sector overleg gepleegd.

11.01 Nathalie Muylle (CD&V): Cette semaine-ci, l'administration a formulé un certain nombre de propositions destinées à freiner les ventes de tabac. Ces propositions ont suscité des réactions tant positives que négatives. La ministre a déclaré ensuite qu'il ne s'agissait que d'idées de son administration et qu'elle déposera elle-même des propositions au Parlement avant la fin de l'année.

De quelles propositions s'agit-il?
Quand seront-elles déposées au Parlement?

11.02 Laurette Onkelinx, ministre: Le service d'inspection du SPF Santé publique a effectivement formulé certaines recommandations qui se veulent une réponse aux problèmes rencontrés dans le cadre du contrôle du respect de la loi sur l'interdiction de fumer. Je veux d'abord les présenter au gouvernement car pour toutes ces propositions, il sera nécessaire de modifier la loi du 24 janvier 1977 relative à la protection de la santé des consommateurs en ce qui concerne les denrées alimentaires et les autres produits. Étant donné que le gouvernement fédéral doit d'abord prendre position, aucune concertation avec les Communautés et les Régions n'a encore eu lieu.

11.03 Nathalie Muylle (CD&V): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik heb begrepen dat het nog om voorstellen gaat, die de komende weken het voorwerp van discussie zullen uitmaken.

Niettemin wil ik u enkele suggesties meegeven.

Wij werken in de commissie al een hele tijd aan deze materie en wij weten zeer goed dat als wij effectief iets willen doen aan het rookgedrag bij jonge mensen, er behalve de voorstellen die u op tafel legt, nog een ander zeer belangrijk aspect speelt, met name de prijs.

Mevrouw de minister, ik weet dat het niet tot uw competentie behoort om op de prijszetting in te gaan. Vandaag merken wij echter dat in Frankrijk voor een pakje sigaretten 1,5 euro meer wordt gevraagd dan in ons land en dat in Engeland zelfs 3 tot 4 euro meer wordt gevraagd. Roltabak is goedkoop in ons land. In 2013 is in België voor de eerste keer meer roltabak verkocht dan pakjes sigaretten.

Iedereen weet dat als u aan de prijs iets doet, u meteen ook het rookgedrag beïnvloedt, in die zin dat u rokers motiveert om te stoppen en jongeren ontstaat om ermee te beginnen.

Bijgevolg verzoek ik u om bij het nemen van maatregelen ervoor te zorgen dat deze het gestelde doel bereiken, maar geen economische catastrofes veroorzaken. De maatregelen moeten vooral gericht zijn op het vlak van de fiscaliteit, want daar kunnen echt wel resultaten worden geboekt.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

12 Samengevoegde vragen van

- de heer Hans Bonte aan de vice-earsteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "de geconventioneerde artsen die de tariefafspraken niet naleven" (nr. P2037)

- mevrouw Nadia Sminate aan de vice-earsteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "de geconventioneerde artsen die de tariefafspraken niet naleven" (nr. P2038)

12 Questions jointes de

- M. Hans Bonte à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "le non-respect des conventions tarifaires par les médecins conventionnés" (n° P2037)

- Mme Nadia Sminate à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "le non-respect des conventions tarifaires par les médecins conventionnés" (n° P2038)

12.01 Hans Bonte (sp.a): Mevrouw de minister, de sp.a heeft het altijd moeilijk bij de vaststelling dat wij een geneeskunde met verschillende snelheden hebben. De sp.a heeft het nog moeilijker als het gaat om misbruik ten nadele van patiënten en van het gezondheidszorgsysteem.

Dat is nu net de conclusie die wij kunnen trekken uit een interessant onderzoek van de Christelijke Mutualiteit in de regio Halle-Vilvoorde. Daaruit blijkt dat bij de specialisten uit Halle-Vilvoorde 60 % van de

11.03 Nathalie Muylle (CD&V): Les propositions feront l'objet de discussions et nous nous en félicitons.

Je voudrais pour ma part suggérer d'augmenter les prix étant donné que cet aspect est décisif pour les jeunes qui risquent de commencer à fumer. De plus, une hausse des prix motivera les fumeurs à arrêter.

Si la ministre prend des mesures à ce sujet, elle doit veiller à ce qu'elles soient efficaces et ne causent pas de catastrophes économiques. J'invite la ministre à prendre des initiatives essentiellement fiscales étant donné l'efficacité de ces dernières.

12.01 Hans Bonte (sp.a): Je puis difficilement accepter une médecine à plusieurs vitesses et encore plus difficilement les abus commis au détriment des patients et du système de santé.

Il ressort d'une étude réalisée par la Mutualité Chrétienne qu'à peine

artsen geconventioneerd is. Dat percentage ligt onder het nationaal gemiddelde, wat tot gevolg heeft dat onze streek op dat punt de duurste is. Wat erger is, is dat een vierde van de geconventioneerde specialisten zich niet houdt aan de tariefafspraken. Dat is puur boerenbedrog. Geconventioneerde artsen krijgen immers ondersteuning, meer bepaald zo'n 4 400 euro per jaar, en toch durven sommigen supplementen vragen aan de patiënt.

Dat brengt mij terug bij een voorstel dat wij enkele jaren geleden in de commissie hebben besproken over de tariefzekerheid en -duidelijkheid waar patiënten recht op hebben. Wij stellen voor om de prijs die de patiënt moet betalen aan artsen en specialisten op zo veel mogelijk manieren vooraf bekend te maken, bijvoorbeeld via de publicatie ervan op de websites van artsen en ziekenhuizen en in de wachtzalen. Zodoende weten patiënten wat zij moeten betalen en komen zij op dat punt alvast niet voor verrassingen te staan.

60 % des médecins spécialistes de la région de Hal-Vilvorde sont conventionnés, ce qui en fait la région la plus chère à ce niveau-là. Plus grave encore est le fait qu'un quart des spécialistes conventionnés ne respectent pas les conventions tarifaires et réclament tout de même des suppléments. Ce faisant, ils font fi du montant annuel de plus de 4 400 euros versé aux médecins qui se conventionnent.

Les patients ont droit à des tarifs transparents et garantis. Nous proposons que les prix soient communiqués d'avance sur les sites web des médecins et des hôpitaux et dans les salles d'attente.

Que pense la ministre de cette proposition?

12.02 Nadia Sminate (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, zoals de heer Bonte reeds heeft aangehaald, houdt een op vier artsen-specialisten die geconventioneerd zijn, zich niet aan de afgesproken tarieven. Daar staat de 43,5 miljoen euro tegenover die de inspectiediensten krijgen om diezelfde artsen te controleren. Blijkbaar is dat bedrag niet hoog genoeg, want zij weigeren manifest om deze groep mensen te controleren, wat volgens mij toch wel echt hun corebusiness is.

Let wel, ik zeg dat niet, ik heb dat niet uitgevonden; de mensen van het RIZIV zelf zeggen dat zij niet verantwoordelijk zijn voor die controles, maar dat de artsenbonden die artsen moeten controleren. Zij zeggen dus eigenlijk dat het de artsen zijn die de artsen moeten controleren. Dat is hetzelfde als zeggen dat een kind zijn eigen rapport moet tekenen. Mevrouw de minister, ik denk dat u dat als moeder niet echt zou accepteren, maar blijkbaar doet u dat als minister wel.

Vindt u het normaal dat deze twee inspectiediensten van het RIZIV manifest weigeren hun verantwoordelijkheid op te nemen?

12.03 Minister Laurette Onkelinx: Mijnheer de voorzitter, ik heb ook kennisgenomen van de enquête van de Christelijke Mutualiteit. Inderdaad, dat kan niet, het is onaanvaardbaar dat geconventioneerde zorgverleners de tariefafspraken niet naleven. Als tegenprestatie ontvangen zij trouwens een bijdrage in het raam van hun sociaal statuut. Voor 2013 bedraagt dit 4 444,05 euro. Dit kan dus niet.

Mijn diensten werden onrechtstreeks op de hoogte gebracht van dit initiatief, via een melding tijdens een vergadering van het Verzekeringscomité van april 2013.

12.02 Nadia Sminate (N-VA): Un médecin-spécialiste conventionné sur quatre ne respecte pas les tarifs convenus. Bien qu'il s'agisse de leur activité de base et qu'ils reçoivent 43,5 millions d'euros à cet effet, les services d'inspection de l'INAMI refusent de contrôler ces médecins. Ils considèrent les contrôles comme une mission relevant des syndicats de médecins. Cela équivaut à dire qu'un enfant doit signer lui-même son bulletin scolaire.

La ministre estime-t-elle que le refus des services d'inspection est normal?

12.03 Laurette Onkelinx, ministre: Il est inacceptable que les prestataires de soins conventionnés ne respectent pas les conventions tarifaires car ils ont reçu 4 444 euros chacun à cet effet. Mes services ont été informés indirectement à ce sujet lors d'une réunion du Comité de l'assurance d'avril 2013.

L'INAMI prépare actuellement des

Het gaat hier over een kwestie waarin dringend klarheid moet worden gebracht. Het RIZIV bereidt dan ook wettelijke maatregelen voor om transparante informatie te geven aan de patiënten over de facturatie van erelonen. Dat is trouwens ook een van de engagementen in het akkoord tussen de artsen en de ziekenfondsen voor 2013 en 2014. Die voorstellen gelden voor alle zorgverleners, dus niet alleen voor de specialisten, maar ook voor de huisartsen.

De voorstellen staan op de agenda van de Nationale Commissie Geneesheren-Ziekenfondsen van 12 november. Op basis van dat overleg zullen de wettelijke bepalingen aan de regering worden voorgelegd, voor het einde van deze maand. Daarbij moet inderdaad ook duidelijkheid worden gecreëerd over de wijze waarop de naleving van de overeenkomsten kan worden gecontroleerd en gesanctioneerd. Het huidige wettelijk apparaat behoeft ook op dat vlak een bijsturing.

mesures légales destinées à donner à ces patients des informations transparentes concernant la facturation d'honoraires, ce qui correspond à un des engagements souscrits dans l'accord médico-mutualiste pour 2013 et 2014. Ces propositions s'appliqueront à tous les prestataires de soins. Sur la base de la concertation de la commission nationale Médecins-Mutuelles du 12 novembre, les dispositions légales seront soumises au gouvernement avant la fin du mois de novembre. Il est impératif de clarifier le mode de contrôle des conventions et le mode de sanction en cas de non-respect. Il faudra en outre revoir l'arsenal législatif qui régit cette matière.

[12.04] Hans Bonte (sp.a): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw duidelijke veroordeling van de praktijk, maar meer nog voor het initiatief van het RIZIV en de regering, dat u aankondigt.

Ik richt mij ook tot mijn collega. Het is een goede zaak dat het corporatisme van de artsenbonden doorbroken wordt, ook op het vlak van het toezicht op de artsen. Mij lijkt het essentieel dat wij de patiënt beter wapenen. Een transparante communicatie over de tarieven is essentieel om het systeem te handhaven.

[12.04] Hans Bonte (sp.a): Je remercie la ministre pour sa condamnation sans équivoque et pour l'initiative qu'elle a prise. Il est temps de rompre le corporatisme des syndicats de médecins, y compris en ce qui concerne le contrôle des praticiens. Une communication transparente en matière de tarifs est de nature à mieux armer les patients et elle est également essentielle pour pérenniser notre système de soins de santé.

[12.05] Nadia Sminate (N-VA): Mevrouw de minister, dank u voor uw antwoord.

Ik denk dat we hier over een primeur kunnen spreken: de N-VA krijgt gelijk, zowel van de PS als van de sp.a. Dank daarvoor!

[12.05] Nadia Sminate (N-VA): Nous assistons ici à une primeur: le PS et le sp.a donnent raison à la N-VA.

Mevrouw de minister, u erkent dat de rotte appels er effectief uit moeten. Dat is nodig. Het blijft wel een feit dat vorig jaar geen enkele arts hiervoor werd gesanctioneerd, wat in schril contrast staat tot de uitgevoerde studie. Ik corrigeer: twee sancties op een heel jaar.

Les brebis galeuses doivent effectivement être éliminées, mais l'année dernière, seuls deux médecins ont été sanctionnés. Les membres des services d'inspection doivent accomplir le travail pour lequel ils ont été nommés.

U kondigt maatregelen aan, maar eigenlijk moeten de inspectiediensten gewoon het werk uitvoeren waarvoor ze zijn aangesteld. Dan is er geen enkel probleem, denk ik.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

[13] Vraag van mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan de minister van Overheidsbedrijven en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de schending van de privacy door Belgacom wegens het meelezen van mails" (nr. P2039)

[13] Question de Mme Sabien Lahaye-Battheu au ministre des Entreprises publiques et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "la lecture des courriers électroniques et la violation de la vie privée par Belgacom" (n° P2039)

[13.01] Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Mijnheer de minister, vandaag kopt een krant in het lang en het breed dat een Parlementslid de CEO van Belgacom, de heer Bellens, ervan beschuldigt medewerkers op te dragen de mailboxen van onder andere journalisten en politici te kraken. Dit is niet het eerste incident omtrent dit overheidsbedrijf. Mijnheer de minister, laat mij toe dat in de eerste plaats te betreuren. Belgacom is immers een sterk bedrijf met duizenden gemotiveerde medewerkers dat puike resultaten kan voorleggen.

Wat mij als voorzitter van de commissie voor de Infrastructuur wel verontrust – ik probeer altijd de grootste transparantie na te streven – is de gehanteerde werkwijze. U weet misschien dat de commissie voor de Infrastructuur gisteren gedurende meer dan drie uur heeft vergaderd over Belgacom met de voorzitter van de raad van bestuur, de heer De Clerck, de voorzitter van het auditcomité en de secretaris-generaal. Deze beschuldiging is echter niet in het debat aan bod gekomen. Ze is pas helemaal op het einde van de vergadering, rond 13 u 15, kort aangehaald als verontrustend feit. Vandaag komt dit uitvoerig in de media, met bij veel mensen heel wat ongerustheid over hun privacy tot gevolg.

Over de grond van de zaak kan ik kort zijn: ofwel heeft Belgacom een groot probleem, ofwel heeft het Parlement een probleem omdat Parlementsleden her en der spionage zien. Vorige week las de NSA nog mee in de mailbox van een N-VA-Kamerlid, vandaag is het Belgacom dat een volksvertegenwoordiger bespiedt.

Mijnheer de minister, ik vond het dan ook belangrijk om u vandaag enkele vragen te stellen.

Wat is uw reactie als bevoegd minister op de aantijgingen in dezen? Hebt u als voogdijminister net als het Parlementslid weet van de vermeende feiten? Zo ja, hoe reageert u hierop?

[13.02] Minister Jean-Pascal Labille: Ik heb de verklaringen van de heer Deseyn in de pers vanmorgen vernomen, althans wat de journalisten erover geschreven hebben. Ik respecteer en waardeer de toezichthoudende rol van de Parlementsleden, en ik deel, zoals u weet, uw bezorgdheid over het huidige bestuur van het bedrijf.

De verklaringen die vanmorgen in de pers verschenen over het vermeende bespioneren van politici en journalisten zijn echter zeer ernstig, omdat zij het vertrouwen van de consument in de beveiliging van zijn e-mails en in de algemene veiligheid van het telecomnetwerk in België in vraag stellen. Belgacom informeert mij dat het de beschuldigingen van de heer Deseyn ten stelligste ontket en dat het vragen stelt bij de bedoelingen van de personen die aan de basis liggen van deze desinformatie.

Belgacom schendt in geen geval de geheimhouding van de elektronische communicatie. Indien daarvoor bepaalde bewijzen zijn, moeten die meteen aan Justitie worden overhandigd. Belgacom informeert mij dat het zijn medewerking zal verlenen aan elk

[13.01] Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Un membre du Parlement accuse le dirigeant de Belgacom, M. Bellens, de faire pirater les boîtes aux lettres électroniques de journalistes et d'élus. Pourquoi cette accusation n'a-t-elle été formulée qu'après notre débat avec la direction de Belgacom? Cet incident et l'émoi qu'il suscite dans la presse inquiètent les citoyens et sont dommageables à la réputation de Belgacom et de ses nombreux collaborateurs motivés. Il est dès lors essentiel de faire toute la lumière sur cette affaire dans les meilleurs délais.

Si les faits sont établis, Belgacom sera confronté à un problème considérable. S'il n'en est rien, nous devrons conclure que certains parlementaires s'entourent de spectres.

Le ministre de tutelle a-t-il connaissance de ces faits présumés?

Quelle est sa réaction face à ces accusations?

[13.02] Jean-Pascal Labille, ministre: Après les déclarations faites dans la presse, on peut se poser de sérieuses questions en ce qui concerne la sécurisation des courriers électroniques des citoyens et du réseau des télécommunications. Belgacom réfute formellement les accusations de M. Deseyn: la société considère qu'elle ne viole en rien le secret des communications électroniques. Si des preuves venaient à démontrer le contraire, elles devraient immédiatement être transmises à la Justice et Belgacom apporterait alors sa collaboration à toute instruction judiciaire. S'il n'y a toutefois pas

gerechtelijk onderzoek dat eventueel zou worden gevoerd.

Indien er geen bewijzen bestaan, zijn deze verklaringen onaanvaardbaar. Ik herinner u eraan dat Belgacom inderdaad een overheidsbedrijf is, maar dat het ook privéaandeelhouders heeft. De voorzitter van de raad van bestuur heeft zich gisteren in de commissie voor de Infrastructuur ertoe verbonden bijkomende informatie te verlenen over het dossier Stro/Paille, en onmiddellijk de *governance charters* van het bedrijf te hervormen. Hij is ook bereid in de commissie meer uitleg te geven over de interne procedures van Belgacom die de naleving waarborgen van het privéleven van de klanten en van de geheimhouding van de telecommunicatie.

Ik geloof in de vastberadenheid en in het optreden van de heer De Clerck. Hij en ik zullen samenwerken om het bestuur van het bedrijf te verbeteren, opdat het zich opnieuw zou kunnen concentreren op de strategische en operationele uitdagingen.

Bovendien denk ik dat het einde van de recreatie niet ver is.

13.03 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn duidelijk antwoord.

Mijnheer de minister, u zegt geen kennis te hebben van dergelijke beschuldigingen.

U formuleert eigenlijk ook een oproep om bewijzen onmiddellijk aan de gekte instantie te bezorgen. Welnu, er is maar één instantie waaraan die bezorgd moeten worden, met name Justitie.

Ik neem graag de uitgestoken hand aan om in onze commissie voor de Infrastructuur, eventueel samen met de heer De Clerck, voorzitter van de raad van bestuur, uitleg te krijgen over de procedures die over onze privacy waken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

14 Vraag van mevrouw Eva Brems aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Europese Zaken over "de Belgische humanitaire hulp aan Syrië en vluchtelingen uit dat land" (nr. P2040)

14 Question de Mme Eva Brems au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et des Affaires européennes sur "l'aide humanitaire belge à la Syrie et à ses réfugiés" (n° P2040)

14.01 Eva Brems (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de situatie in Syrië blijft, jammer genoeg, even actueel als dramatisch. De verwachtingen van de Verenigde Naties zijn nu dat er tegen het einde van dit jaar al 3,45 miljoen vluchtelingen buiten Syrië zullen zijn. En ja, ook in dat deel van de wereld komt de winter eraan. De buurlanden die de vluchtelingen opvangen, kunnen dat niet aan; zij krijgen het hoe langer hoe moeilijker. Zij hebben eigenlijk massale steun nodig van de rest van de wereld. Vandaar nogmaals de vraag of België wel genoeg doet.

Oxfam berekende dat België slechts 77 % toekende van de hulp die zij als een eerlijk aandeel beschouwt op basis van het BNI en de algemene welvaart. Vergelijken met dezelfde berekeningswijze haalt

de preuves, ces déclarations sont inacceptables.

Hier, en commission de l'Infrastructure, le président du conseil d'administration s'est dit prêt à communiquer davantage d'informations sur le dossier Stro/Paille et à réformer les chartes de gouvernance. Il est également disposé à fournir des précisions sur les procédures internes de protection de la vie privée.

J'estime que M. De Clerck est la personne adéquate pour améliorer la gestion de Belgacom.

13.03 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Le ministre n'est donc pas informé de telles accusations, mais si des preuves devaient être apportées, elles seraient directement transmises à la Justice. Je serais très intéressée d'entendre le président du conseil d'administration nous éclairer sur les procédures de protection mises en place.

14.01 Eva Brems (Ecolo-Groen): La tragédie syrienne continue. Selon les prévisions des Nations Unies, il devrait déjà y avoir avant fin 2013 3,45 millions de réfugiés hors-Syrie, avec toutes les conséquences que cela implique pour les pays limitrophes. La Belgique n'accorderait que 77 % de l'aide pouvant être considérée comme un effort équilibré. Notre budget alloué à l'aide humanitaire est en baisse puisqu'il était de

Zweden 132 %, het Verenigd Koninkrijk 154 % en Denemarken, toch ook een klein land, maar liefst 230 %. Wij weten dat de budgetten die ons land vrijmaakt voor humanitaire hulp, blijven dalen. Het budget waarin in 2012 was voorzien, bedroeg 20,5 miljoen euro en voor 2014 wordt nog in 16,6 miljoen euro voorzien. Wij betreuren dat. Wat wij zeker niet kunnen aanvaarden, is dat dit ten koste zou gaan van onze eerlijke bijdrage aan zo'n acute en immense noodsituatie als die van de vluchtelingen uit Syrië.

Laten wij het concreet over de centen hebben, mijnheer de minister. Uit de begrotingsdocumenten maak ik op dat het grootste deel van het budget voor humanitaire hulp waarin voor 2013 werd voorzien, nog niet werd gerealiseerd. Hoeveel van dat geld is nog ter beschikking? Zult u daarmee nog een extra inspanning doen voor de Syriërs?

14.02 Minister Jean-Pascal Labille: Mijnheer de voorzitter, de Belgische humanitaire hulp die Ontwikkelingssamenwerking verleent, omvat twee luiken: hulp aan verplaatste personen die zich op Syrisch grondgebied bevinden — het nationaal luik — en hulp aan vluchtelingen in de landen die aan Syrië grenzen, het regionaal luik.

Uw vraag betreft het regionaal luik van de hulpverlening, die fundamenteel is om de destabilisering in de buurlanden zo veel mogelijk te vermijden.

In 2012 werd in het kader van de Syrische crisis 2 miljoen euro toegekend. Een van de gefinancierde dossiers betreft een subsidie aan het Belgische Rode Kruis als steun aan het Libanese Rode Kruis. Deze bijdrage van 600 000 euro heeft het met name mogelijk gemaakt om ziekenwagens aan te kopen, om de gewonden die in Libanon na het oversteken van de grens aankomen, te helpen te komen.

In 2013 zal een bedrag van 6,5 miljoen euro worden verleend. Een bijdrage van 1 miljoen euro werd toegekend aan het UNHCR, het Hoog Commissariaat voor de Vluchtelingen van de Verenigde Naties, als steun aan het beheer van zijn kamp van Zaatri in Jordanië.

Voor de bijkomende financiering voor 2013 wacht ik op een reactie van de minister van Begroting op de beroepen die ik heb ingediend in navolging van zijn beslissing om de budgettaire vastleggingen tot de verplichte en onvermijdelijke uitgaven te beperken.

Uw vraag biedt mij de gelegenheid de meest recente cijfers waarover ik beschik met betrekking tot de humanitaire toestand mede te delen. Het aantal vluchtelingen in de regio bedraagt bijna 2,2 miljoen personen, die als volgt en in dalende volgorde zijn verdeeld: 805 000 personen in Libanon, 541 000 personen in Jordanië, 506 000 personen in Turkije, bijna 200 000 personen in Irak, 126 000 personen in Egypte en bijna 15 000 personen in andere delen van Afrika.

Laten wij niet vergeten dat een belangrijk deel van de vluchtelingen buiten de kampen leeft, wat van de humanitaire spelers op het terrein een grote flexibiliteit vereist.

14.03 Eva Brems (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, dank u.

20,5 millions en 2012 et qu'il sera de 16,6 millions en 2014. Il est inadmissible que les réfugiés syriens en fassent les frais.

À combien s'élève le reliquat de notre budget "aide humanitaire" pour 2013? Le ministre s'en servira-t-il pour fournir un effort supplémentaire en faveur des Syriens?

14.02 Jean-Pascal Labille, ministre: En 2012, 2 millions d'euros ont été réservés à la Syrie et la Croix-Rouge de Belgique a par exemple consacré 600 000 euros à l'achat d'ambulances pour assurer le transport des blessés à la frontière libanaise. En 2013, 6,5 millions d'euros ont été libérés, dont 1 million d'euros a été alloué au Haut Commissariat des Nations Unies pour les réfugiés pour la gestion du camp de réfugiés de Zaatri en Jordanie. Pour le financement additionnel 2013, j'attends la réponse du ministre du Budget aux objections que j'ai formulées sur une limitation des crédits d'engagement pour les dépenses obligatoires et inévitables.

La région héberge pour l'heure près de 2,2 millions de réfugiés et plus précisément 805 000 au Liban, 541 000 en Jordanie, 506 000 en Turquie, environ 200 000 en Irak, 126 000 en Égypte et quelque 15 000 ailleurs en Afrique. La majorité des réfugiés vivent du reste en dehors des camps et l'aide apportée doit dès lors témoigner d'une certaine flexibilité.

14.03 Eva Brems (Ecolo-Groen): La Belgique ne libérera donc pas

Ik maak uit uw antwoord op dat België geen extra middelen vrijmaakt, ondanks de stijgende nood en ondanks de steeds dringendere oproepen vanuit de Verenigde Naties om grotere inspanningen te leveren.

Ik wijs er graag op dat dit in andere landen soms nochtans wel mogelijk is. In het Verenigd Koninkrijk, een land dat nochtans veel crismaatregelen heeft moeten nemen en ook veel heeft moeten bezuinigen, is begin oktober nog een extra budget vrijgemaakt van 87 miljoen pond voor het Wereldvoedselprogramma voor de komende zes maanden, waarmee tweehonderdduizend Syrische kinderen en hun families van voedsel kunnen worden voorzien.

Wij horen een zeer voluntaristisch discours van deze regering als het aankomt op de politieke discussie over Syrië, maar ook in deze materie geldt het Engels gezegde "put your money where your mouth is".

Mijnheer de minister, ik denk dat een grotere inspanning echt wel tot de mogelijkheden moet behoren. Onze fractie is daar alleszins vragende partij voor.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

15 Question de M. Christophe Bastin au ministre des Entreprises publiques et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "les éventuelles suppressions de lignes de train" (n° P2041)

15 Vraag van de heer Christophe Bastin aan de minister van Overheidsbedrijven en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de eventuele afschaffing van treinlijnen" (nr. P2041)

15.01 Christophe Bastin (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, voici quelques jours, vous déclariez sur les ondes radio que des mesures fortes, voire peu populaires allaient être prises dans le cadre de la réforme de la SNCB qui aboutira le 1er janvier 2014.

Si, il y a quelques mois, voire quelques semaines, vous nous aviez rassurés en prenant des mesures pour conserver les lignes C, c'est-à-dire des lignes situées en zone rurale, il semble que votre discours ait quelque peu évolué. En effet, même si aucune décision définitive n'a été prise à ce stade, vous n'écartez pas pour autant des suppressions de lignes et/ou de trains. Vous comprendrez, monsieur le ministre, que ces déclarations ne sont pas du tout de nature à nous rassurer.

Pour nous, si des réformes doivent être menées au sein de la SNCB afin d'améliorer la sécurité, la ponctualité et l'offre de service public, cela ne doit en aucun cas se faire au détriment des navetteurs et, plus particulièrement, des navetteurs résidant en zone rurale.

Par ailleurs, vous n'êtes pas sans savoir que la Belgique est l'un des pays les plus embouteillés au monde. Il est donc assez paradoxal que pendant que certains cherchent des solutions pour y remédier, d'autres envisagent de faire une entorse à la mission de service public de l'entreprise publique ferroviaire SNCB en voulant supprimer des lignes ou des trains.

de moyens supplémentaires.

Des pays tels que le Royaume-Uni, qui doivent également se serrer la ceinture dans ce contexte économique difficile, augmentent pourtant bel et bien leur contribution. En effet, ce pays vient de verser 87 millions de livres au Programme Alimentaire Mondial pour aider 200 000 enfants syriens et leur famille.

Le gouvernement n'est pas avare de belles paroles quand il s'agit de la Syrie, mais notre groupe préférerait voir davantage d'actes concrets: *put your money where your mouth is.*

15.01 Christophe Bastin (cdH): Enige tijd geleden verklaarde u dat u de C-lien (in landelijke gebieden) wil behouden. Onlangs deelde u echter mee dat er in het kader van de hervorming van de NMBS ingrijpende, ja zelfs weinig populaire maatregelen zaten aan te komen en achtte u het niet ondenkbaar dat er lijnen of treinen zouden worden afgeschaft.

De hervormingen mogen niet ten koste gaan van de reizigers en meer bepaald van de inwoners van landelijke gebieden. Wetende dat België één van de landen met het grootste fileleed ter wereld is, vind ik het paradoxaal dat men de opdracht van openbare dienst van de NMBS uit het oog lijkt te verliezen.

Kan u die verklaringen bevestigen? Wil u de C-lien nog steeds beschermen en het

Monsieur le ministre, confirmez-vous les déclarations que vous avez tenues il y a quelques jours sur les ondes radio? Même si aucune décision n'a encore été prise, réitérez-vous votre volonté de protéger les lignes C et de conserver le réseau ferroviaire en l'état actuel?

15.02 Jean-Pascal Labille, ministre: Monsieur le président, monsieur Bastin, je vous sais gré de vos inquiétudes concernant ce problème et surtout de l'interprétation que vous en faites. Mais nous reviendrons sur ce point.

Comme je l'ai indiqué à de nombreuses reprises, l'amélioration structurelle et durable de la ponctualité est le défi majeur qui devra être relevé par les nouveaux CEO d'Infrabel et de la SNCB.

Pour atteindre cet objectif, il faudra sans doute des mesures fortes. C'est à ce titre que j'ai évoqué des solutions possibles et discutables. Cela ne signifie pas pour autant qu'il y aura effectivement des suppressions de trains ou d'arrêts. Actuellement, rien ne l'indique. J'attends de ces nouveaux CEO qu'ils me fassent des propositions pour améliorer la ponctualité dont chacun conviendra qu'elle n'est pas ce qu'elle devrait être à ce jour. Mon rôle est de décider Soyez certains que c'est ce que je ferai et j'assumerai politiquement les décisions qui devront être prises pour améliorer la ponctualité, en particulier pour ce qui concerne les trains arrivant à Bruxelles.

Il revient aux nouveaux CEO d'Infrabel et de la SNCB de proposer les mesures les plus adéquates pour améliorer la ponctualité. Comme je viens de le dire, mon rôle en qualité de ministre de tutelle sera d'assumer et je le ferai politiquement lors de certaines décisions.

Je tiens aussi à rappeler que je me suis battu pour dégager des moyens supplémentaires pour sauver intégralement le réseau C, qui n'est nullement concerné par les propos qui auraient pu être tenus – ce n'est pas ainsi que l'on va améliorer la ponctualité vers Bruxelles –, réseau C qui était compromis lors de l'élaboration du plan d'investissement du Groupe SNCB. Cet acquis n'est certainement pas remis en cause – je le dis avec force.

Enfin, au-delà de la ponctualité dont je souhaite l'amélioration, je désire qu'il en soit de même pour la qualité de l'offre de transport, notamment le nombre de places assises, afin que chaque navetteur puisse voyager dans les meilleures conditions possibles et en toute sécurité.

15.03 Christophe Bastin (cdH): Monsieur le ministre, je prends bonne note de toute votre volonté de conserver ces lignes C. Je tiens à vous en remercier.

Comme vous l'avez dit, pour remédier à cette ponctualité, il faudra des mesures fortes, mais c'est à vous qu'il incombe de prendre les décisions. Pour moi, la solution n'est pas de supprimer des lignes ni des trains, mais d'instaurer une organisation optimale qui fait tout pour offrir un service public maximal au profit des navetteurs et de tous les navetteurs, entre autres des navetteurs ruraux.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

spoorwegnet in zijn huidige vorm behouden?

15.02 Minister Jean-Pascal Labille: De verbetering van de stiptheid is de belangrijkste uitdaging voor Infrabel en de NMBS. Strenge maatregelen dringen zich op. Ik heb derhalve een reeks oplossingen aangereikt, waarover weliswaar kan gepraat worden. Dat wil daarom echter niet zeggen dat er treinen of haltes zullen worden afgeschaft. Ik wacht voorstellen van de CEO's om de stiptheid te verbeteren in. Ik zal de verantwoordelijkheid voor de beslissingen om de stiptheid te verbeteren op mij nemen, vooral wat de treinen met bestemming Brussel betreft.

Ik heb er alles aan gedaan om het C-net, dat bij de uitwerking van het investeringsplan van de NMBS-Groep in het gedrang dreigde te komen, te vrijwaren. De genomen beslissingen worden niet teruggedraaid.

Naast de stiptheid wil ik de kwaliteit van het vervoersaanbod verbeteren, opdat elke reiziger in optimale omstandigheden en veilig zou kunnen treinen.

15.03 Christophe Bastin (cdH): Ik neem akte van uw intentie om die C-lijen te behouden. De stiptheid zal men niet verbeteren door lijnen of treinen af te schaffen, maar wel door het aanbod zo te organiseren dat de reizigers, ook die uit de landelijke gebieden, een maximale service geboden wordt.

Projets et propositions

Ontwerpen en voorstellen

[16] Projet de loi modifiant le Code des sociétés, concernant les garanties des créanciers en cas de réorganisation du capital (2800/5-6)

[16] Wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van vennootschappen, wat de waarborgen van de schuldeisers bij een kapitaalherschikking betreft (2800/5-6)

Amendé par le Sénat
Geamendeerd door de Senaat

Le président: Conformément à l'article 87 du Règlement, les projets de loi renvoyés à la Chambre par le Sénat ne font plus l'objet d'une discussion générale en séance plénière, sauf si la Conférence des présidents en décide autrement.

Overeenkomstig artikel 87 van het Reglement wordt geen algemene besprekking in plenaire vergadering gewijd aan een wetsontwerp dat door de Senaat naar de Kamer is teruggestuurd, tenzij de Conferentie van voorzitters anders beslist.

[16.01] **Karel Uyttersprot**, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, collega's, het betreft hier een technische aanpassing door de Senaat aan een wetsontwerp dat hier voor het reces werd goedgekeurd. Ze werd in de commissie unaniem aanvaard. Voor de rest verwijst ik naar het schriftelijk verslag.

[16.01] **Karel Uyttersprot**, rapporteur: Il s'agit en l'occurrence d'une adaptation technique apportée par le Sénat à un projet de loi qui avait été approuvé par la Chambre avant les vacances. La commission a unanimement voté pour. Je vous renvoie pour le reste au rapport écrit.

Le président: Ce projet est renvoyé par le Sénat, il n'y a donc plus de discussion générale en séance plénière.

Discussion des articles

Besprekking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**2800/5**)

Wij vatten de besprekking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de besprekking. (Rgt 85, 4) (**2800/5**)

Le projet de loi compte 6 articles.
Het wetsontwerp telt 6 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 6 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 6 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De besprekking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

[17] Projet de loi modifiant la loi du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine et modifiant l'article 76 du Code judiciaire en vue d'améliorer le statut de la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine (2999/1-7)

- Proposition de loi modifiant, en vue d'améliorer le statut de la victime dans la phase de l'exécution de la peine, la loi du 17 mai 2006 relative au statut juridique externe des personnes condamnées à une

peine privative de liberté et aux droits reconnus à la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine (2433/1-4)

- **Proposition de loi renforçant les conditions de la libération conditionnelle et améliorant le statut de la victime dans la procédure (2718/1-2)**

[17] Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten en tot wijziging van artikel 76 van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op de verbetering van de positie van het slachtoffer in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten (2999/1-7)

- **Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten met het oog op de verbetering van de positie van het slachtoffer in de fase van de strafuitvoering (2433/1-4)**

- **Wetsvoorstel tot verstrenging van de voorwaarden voor voorwaardelijke invrijheidstelling en tot verbetering van de positie van het slachtoffer in de procedure (2718/1-2)**

Propositions de loi déposées par:

Wetsvoorstellen ingediend door:

- 2433: Raf Terwingen, Sonja Becq, Christian Brotcorne, Catherine Fonck

- 2718: Sophie De Wit, Koenraad Degroote, Daphné Dumery, Sarah Smeyers, Kristien Van Vaerenbergh

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

Mme Carina Van Cauter, rapporteur, renvoie à son rapport écrit.

[17.01] Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, zelfs als lid van de oppositie durf en kan ik zeggen dat er hier vandaag geen onbelangrijk wetsontwerp voorligt.

Mijnheer de voorzitter, ik merk dat de minister van Justitie niet aanwezig is.

Le président: Le gouvernement est présent. Vous pouvez continuer.

[17.02] Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik zei dus dat ik het geen onbelangrijk wetsontwerp vind. De belangrijke regeling omtreft de rechten van slachtoffers in het kader van een procedure in verband met een voorwaardelijke invrijheidstelling voor de strafuitvoeringsrechtbank wordt uitgebreid.

Iedereen herinnert zich ongetwijfeld de heisa en de reacties van de slachtoffers in het geval van Michèle Martin of Marc Dutroux, waarbij het ging om zware feiten; al te vaak moeten slachtoffers dergelijke beslissingen via de pers vernemen.

Naar aanleiding daarvan heeft ook onze fractie opgeroepen om daar iets aan te doen. Mevrouw de minister, u hebt goed geluisterd, want u hebt er iets aan gedaan. Ik zal geen verslag brengen, maar ik haal kort aan waar het over gaat. Ik ga enkel in op de belangrijkste aspecten.

Bij een zitting van de strafuitvoeringsrechtbank waarop over de voorwaardelijke invrijheidstelling van een gedetineerde wordt geoordeld, worden voortaan de slachtoffers betrokken bij de

[17.02] Sophie De Wit (N-VA): Ce projet de loi est primordial car il étend les droits des victimes dans le cadre d'une procédure de mise en liberté sous conditions devant le tribunal de l'application des peines (TAP). La victime sera en effet désormais impliquée dans la procédure. Elle ne sera pas partie à la cause, mais aura l'occasion de se faire entendre à un moment de la procédure. De même, la définition de la notion de victime est élargie et la communication sera plus rapide, incluant même des échanges de courriels! Certes, il s'agit là d'une avancée, mais il était grand temps. J'observe par ailleurs qu'une série d'amendements présentés par mon parti ont

procedure. Zij worden geen partij, maar er zal wel een slachtoffermoment zijn in de procedure, waarbij zij kunnen vernemen wat de slachtoffergebonden voorwaarden zijn. Zij mogen hierover dan hun standpunt te kennen geven en zelfs vragen formuleren.

Wij vinden het goed dat er zo'n slachtoffermoment komt. Het is heel belangrijk dat slachtoffers betrokken worden zonder partij te zijn. Zo krijgen zij de nodige informatie.

De definitie van "slachtoffer" wordt voorts uitgebreid in het wetsontwerp. Er is ook een snellere communicatie in opgenomen. Dat is niet onbelangrijk; zodra de strafuitvoeringsrechtbank een beslissing heeft genomen, wordt het slachtoffer zo snel mogelijk verwittigd. Met het oog op de informatisering van Justitie is het heel belangrijk dat dat niet alleen per brief, maar ook per e-mail kan gebeuren. Hier kan dus al wat in veel andere procedures niet kan. Laat het een start zijn voor veel meer.

Mevrouw de minister, het werd tijd dat het slachtoffer een betere plaats kreeg in de procedures. Dat werd trouwens al lang beloofd.

Het wetsontwerp is zelfs nog beter dan verwacht. In het kader van de besprekking van het wetsontwerp over de verstrenging van de voorwaardelijke invrijheidstelling hadden wij al enkele amendementen in die zin ingediend, maar die werden toen weggestemd door de meerderheid. Vandaag stellen wij echter vast dat een aantal van onze amendementen werden opgenomen in het voorliggend wetsontwerp, namelijk die over de snellere en betere communicatie en die over de mogelijkheid voor het slachtoffer om de voorwaarden te kennen die worden opgelegd aan een gedetineerde die vrijkomt.

Er is echter altijd een maar. Het betreft immers de wet op de externe rechtspositie, een wet die binnenkort al een mooie verjaardag zal vieren, maar die tot op vandaag nog altijd niet volledig van toepassing is.

Opnieuw wordt er selectief opgetreden met de wetgeving betreffende de rechtspositie. De inwerkingtreding van een heel groot deel van die wetgeving is door de regering uitgesteld tot na 2015. Wat zijn wij hier dan eigenlijk aan het doen? Wij maken mensen blij en beloven hun van alles, maar wij stellen ondertussen de maatregelen uit.

Het is niet anders met onderhavige regelgeving, want heel wat artikelen uit het voorgelegde wetsontwerp zullen pas in 2015 van kracht worden. Dat is gevvaarlijk, want ondertussen kan er heel wat veranderen en kunnen artikelen gewijzigd worden, zelfs zonder dat ze ooit uitvoering hebben gekregen. Dat is niet de juiste manier van werken.

Een andere "maar" heeft te maken met het onderscheid tussen slachtoffers waarvan de dader voor de strafuitvoeringsrechtbank moet verschijnen, en slachtoffers waarbij dat niet het geval is. Dat onderscheid vormt een probleem. Ik meen dat wij alle slachtoffers dezelfde informatie moeten geven.

Ten slotte, mevrouw de minister, meen ik ook dat er sprake is van een gemiste kans. Er is een slachtoffermoment, maar het slachtoffer zal pas op de zitting te horen krijgen wat wordt voorgesteld. Ik meen

inspiré les auteurs de ce projet de loi.

En revanche, en ce qui concerne la loi sur le statut juridique externe, les initiatives sont une fois de plus sélectives. Cette loi n'est toujours pas intégralement appliquée, puisque l'entrée en vigueur d'une large part de ses dispositions est reportée au-delà de 2015. Faire de belles promesses, mais en reporter l'exécution n'est pas sans risques. Ce projet de loi instaure également une différence entre les victimes pour qui l'auteur des faits comparaît devant un TAP d'une part et celles pour qui, d'autre part, l'auteur des faits censé comparaître devant ce tribunal, ne le fait pas. Ces deux catégories de victimes devraient être informées de manière identique.

Outre ces critiques, mon parti a encore présenté deux amendements. Le texte du projet de loi prévoit que l'avis du TAP n'est communiqué à la victime qu'à l'audience. Il serait judicieux de joindre à la convocation une copie de cet avis, qui ne figure pas dans le dossier, pour permettre à la victime de préparer ses arguments. En outre, la simple communication de la décision à la victime ne suffit pas car cette décision doit également être motivée. Pour l'heure, le TAP ne doit pas motiver sa décision.

Nous espérons que nos amendements seront adoptés, mais même si tel n'est pas le cas, nous soutiendrons néanmoins ce projet de loi qui constitue en tout cas un progrès.

dat wij het slachtoffer vooraf iets beter moeten informeren. Het slachtoffer hoeft geen inzage te krijgen in het dossier, want hij of zij is geen partij, maar hij of zij moet wel vooraf informatie krijgen waarover het precies zal gaan. Dat kan! Het advies zit immers in het dossier en daarvan kan perfect een uittreksel worden gevoegd bij de oproeping.

Wij hadden een wetsvoorstel in die zin ingediend. Ik ben zo vrij geweest, mevrouw de minister, om vandaag nog amendementen in te dienen om dat alsnog aan te passen. Wij willen het slachtoffer de mogelijkheid geven om enkele dagen vooraf – niet langer dan de dader – te weten wat er zal gebeuren en wat er zal worden voorgesteld. Op die manier kan het slachtoffer zich terdege voorbereiden. Men moet daar als slachtoffer maar staan, al dan niet begeleid door een advocaat, en ter plekke horen wat er wordt voorgesteld. Dat is overdonderend, want de dader, die men jaren niet heeft gezien, is daar ook. Ik meen dat het slachtoffer zich daarop moet kunnen voorbereiden. Ik meen dat dat een recht is. Laten we dan ook geen half werk doen. Om die reden heb ik ter zake opnieuw een amendement ingediend.

U zegt wel dat een beslissing snel zal worden gecommuniceerd, zelfs per e-mail. Maar enkel communiceren, lijkt mij niet voldoende. Het lijkt mij nodig om de beslissing te motiveren. Wat heeft een slachtoffer aan een moment op een zitting waarbij hij zijn visie mag geven, terwijl hij daarna een beslissing krijgt waarin iets anders wordt beslist zonder dat dat afdoende wordt uitgelegd. Tot nader order moeten de beslissingen van een strafuitvoeringsrechtsbank immers niet in die mate worden gemotiveerd. Dat is net belangrijk. Als slachtoffers willen begrijpen wat er beslist wordt, moet de beslissing ook worden toegelicht.

Wij hebben daarom twee amendementen ingediend. In het eerste amendement vragen wij om hun vooraf informatie te geven en in het tweede amendement om een motivering te geven wanneer men de beslissing van de rechtsbank mededeelt. Daarbij moet men uitleggen welke voorwaarden van toepassing zijn en waarom. Dan pas is het werk af, mevrouw de minister.

Ik doe dus aan de collega's in de Kamer een warme oproep om onze amendementen te steunen. Mocht dat niet gebeuren, dan zullen wij vanuit de oppositie het ontwerp toch steunen, omdat het alleszins een vooruitgang betekent. Het kan wel nog beter.

[17.03] Philippe Goffin (MR): Monsieur le président, madame la ministre, le MR se réjouit de ce projet qui améliore fondamentalement le statut des victimes dans le cadre des modalités d'exécution de la peine. C'est un bon équilibre qui a été trouvé entre les droits des victimes mais également les droits des condamnés, sans tomber dans les simplismes et les excès que ce type de discussion aurait pu apporter.

Au nom de mon groupe, j'ai envie de mettre quatre mesures en particulier en exergue qui nous paraissent particulièrement importantes. Premièrement, c'est l'élargissement de la notion de victime susceptible de participer aux modalités d'exécution de la peine. Cette question a fait l'objet de longs débats en commission et nous n'avons pas oublié de faire cet équilibre juste entre le texte actuel et le résultat.

[17.03] Philippe Goffin (MR): De MR is blij met dit wetsvoorstel, dat een goede balans biedt tussen de rechten van de slachtoffers en de rechten van de veroordeelden.

Ten eerste, verruimen we de definitie van de slachtoffers die bij de strafuitvoering kunnen worden betrokken.

Ten tweede, zal het slachtoffer voor de strafuitvoeringsrechtsbank kunnen argumenteren waarom er bij de invrijheidstelling bepaalde

Deuxièmement, il y aura, au cours de l'audience du tribunal d'application des peines, un moment entièrement consacré à la thématique de la victime. La victime pourra motiver les conditions qu'elle demande en sa faveur et les situer dans le contexte de son vécu, notamment psychologique. C'est la mise en place d'un dialogue, si je puis m'exprimer ainsi, sur les conditions de la libération prises dans son intérêt. C'est un pas extrêmement important dans la prise en compte de la victime, à un moment crucial pour cette dernière dans le cadre de l'évolution de l'exécution de la peine et je ne peux m'empêcher de penser ici à notre défunt collègue, Jean-Pierre Malmendier, qui aurait été particulièrement satisfait de cette mesure.

Troisièmement, il est prévu que, désormais, les victimes seront informées dans les 24 heures du jugement. C'est évidemment la moindre des choses. Il est tout à fait normal qu'une victime soit informée de ce qui va se passer et que cette information ne passe pas par la presse ou, pire encore, par une rencontre fortuite dans la rue. Cet élément très important est prévu dans la loi.

Enfin, le projet prévoit que les efforts consentis par le condamné pour indemniser les victimes seront pris en compte par le tribunal d'application des peines pour là aussi accorder ou non une libération conditionnelle. Cette mesure pousse le condamné à indemniser la victime et à faire un travail de réparation salutaire pour la victime et la société.

Madame la ministre, pour toutes ces raisons, le MR soutiendra ce projet.

17.04 Bert Schoofs (VB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, wij kunnen niet veel verkeerde zeggen over de inhoud van het voorliggend wetsontwerp. Over het algemeen is dat positief. De categorie "slachtoffers" wordt in het algemeen uitgebreid. Er volgt een verwittiging van de slachtoffers in geval van een invrijheidstelling, dus wanneer de dader op vrije voeten wordt gesteld, en dat is in elk geval een verbetering tegenover vroeger. De aanwezigheid op de zitting van de burgerlijke partij, weliswaar in zeer beperkte mate, wordt toch ook enigszins gegarandeerd. Een vergoeding van het slachtoffer door de dader krijgt nu een begin van uitvoering in de wet. Meestal gaat het om vage omschrijvingen en ik denk dat die voor interpretatie vatbaar zullen zijn.

Over het algemeen is het te weinig, alweer wat te laat. Het ontwerp gaat ook niet ver genoeg. Ik herhaal wat ik hier twee weken geleden in *a nutshell* ook al heb gezegd, namelijk dat het evenwicht tussen de rechten van de slachtoffers, enerzijds, en de rechten van de daders of verdachten, anderzijds, verder aflijdt in het nadeel van de slachtoffers.

Uiteraard maak ik een onderscheid tussen daders en verdachten; dat moet gemaakt worden, want dat is ook een beginsel van de rechtsstaat.

Maar Salduz I, als ik het dan over de verdachten heb, heeft al een sterke impact gehad op dat evenwicht tussen verdachten en slachtoffers, en Salduz II moet nog komen. De kant van de

voorraarden moeten worden opgelegd, onder meer door te verduidelijken hoe hij een en ander psychologisch beleeft. Daarmee wordt er op een cruciaal moment van de procedure rekening gehouden met het slachtoffer.

Voorts zal de uitspraak binnen vierentwintig uur rechtstreeks ter kennis worden gebracht van de slachtoffers.

Tot slot, zal de strafuitvoeringsrechtbank bij de toekenning van een voorwaardelijke invrijheidstelling rekening houden met de inspanningen van de veroordeelde om het slachtoffer te vergoeden. Dat is voor alle betrokkenen een heilzaam proces.

De MR steunt derhalve het wetsontwerp.

17.04 Bert Schoofs (VB): D'une manière générale, nous accueillons positivement ce projet de loi quant au fond. La plupart des dispositions manquent cependant de précision et pourront ainsi donner lieu à diverses interprétations.

En tout état de cause, cette initiative est trop modeste et arrive trop tard. L'équilibre entre les droits des victimes et de l'accusé ou de l'auteur de faits punissables est rompu depuis longtemps, bien entendu au détriment de la victime. J'opère volontairement une distinction entre un auteur et un suspect étant donné qu'il s'agit là d'un des principes de l'État de droit. Une victime éprouve généralement plus de difficultés à percevoir cette différence.

En ce qui concerne la phase de l'instruction, la loi Salduz I a eu des répercussions importantes sur le déséquilibre entre victime et

verdachten krijgt dus een serieuze voorsprong. Het gaat dan om de fase van het onderzoek en daar biedt de zogenaamde kleine Franchimont tot op heden nog enigszins soelaas, maar niet zoals wij dat zouden wensen.

Nu kom ik tot degenen die een misdaad hebben gepleegd en daarvoor door een rechter bij uitspraak schuldig zijn bevonden, dus de veroordeelden. Het nu voorliggend wetsontwerp probeert het probleem van het onevenwicht te verhelpen, en ik wil alle verdiensten wel aan die poging toekennen, maar het gaat niet ver genoeg.

Men moet zich ook eens inleven in de positie van het slachtoffer. Het slachtoffer maakt vaak geen onderscheid tussen een verdachte of een veroordeelde. Juridisch gezien moet dat gemaakt worden, want dat is een beginsel van de rechtsstaat, maar op een of andere manier moet toch aan het slachtoffer tegemoetgekomen worden. Zo moet er een antwoord gevonden worden op wat Salduz nu door onze strot ramt, hoewel ik weet dat dit juridisch niet zo simpel ligt. Wij moeten er allemaal eens over nadenken hoe wij de positie van het slachtoffer in die procedure kunnen verbeteren. Misschien zal de wet-Franchimont uiteindelijk toch volledig haar beslag moeten krijgen.

In een rechtsstaat zijn er nu eenmaal ook slachtoffers en die mensen zouden ook rechten moeten hebben, veel zelfs. Vergeet niet dat veel daders, onder andere door Salduz en allerhande andere formaliteiten, de dans zullen ontspringen. Ze zullen effectief schuldig zijn maar niet schuldig kunnen worden bevonden.

Als we spreken over de strafuitvoering – daar gaat dit wetsontwerp over – indien er een effectieve veroordeling volgt, dan staat het slachtoffer ondanks het wetsontwerp van de minister nog steeds veel te veel in de kou. Ik geef een voorbeeld: het detentieplan dat voor elke gedetineerde zou moeten worden opgesteld, maar dat nog in de koelkast zit omdat het wetsartikel nog steeds niet in uitvoering werd gebracht. Bij dat detentieplan, dat elke gedetineerde zou moeten begeleiden naar een re-integratie in de maatschappij, spreekt men niet van de slachtoffers. In de basiswet inzake de rechtspositie van de gedetineerden is daarover nog niets opgenomen. Ik zei het al, het artikel is nog niet in werking getreden. Dat detentieplan houdt dus geen rekening met de toestand van de slachtoffers. Dat is toch een manco en dat wordt nu niet verholpen.

Mevrouw de minister, ik kan u zeggen dat wij vandaag, op 7 november 2013, een alternatief indienen voor het wetsontwerp dat hier wordt goedgekeurd. Het voorstel van Vlaams Belang gaat veel verder en probeert echt de slachtoffers in evenwicht te brengen met de veroordeelden. We weten zelf dat we nog niet ver genoeg gaan. We zullen de amendementen van de N-VA zeker steunen, maar wij vinden dat ook zij niet ver genoeg gaan. Wij doen een poging om het zover mogelijk te drijven om de slachtoffers zo veel mogelijk te helpen. Wij voorzien wel in rechtsmiddelen voor de slachtoffers in de procedures van het strafuitvoeringsrecht. Wij bepalen wel dat er rekening wordt gehouden met een vergoeding voor de burgerlijke partij, die in ons voorstel veel steviger in haar schoenen komt te staan. Wij hebben het wel over de inzage in het dossier en over het recht om gehoord te worden met betrekking tot de voorwaarden die aan de veroordeelde worden opgelegd. We hebben het verder over de inzage in het verslag van de justitiële assistenten en in het verslag

suspect. Et il y aura aussi Salduz II. La loi Franchimont exerce heureusement encore son effet bénéfique.

Le projet que nous examinons aujourd'hui constitue une tentative méritoire de rectifier le tir, mais il est trop peu ambitieux pour rétablir l'équilibre entre la victime et l'auteur des faits.

Après les nouvelles obligations qui nous sont imposées par la loi Salduz, nous devons également réfléchir à la manière dont nous pouvons améliorer la position des victimes dans le cadre de la procédure. Les diverses règles de procédure permettent à de nombreux malfaiteurs d'en réchapper mais même lorsqu'ils sont effectivement condamnés, les victimes sont encore trop laissées pour compte, en dépit du projet de loi à l'examen. Ainsi, il n'est pas question des victimes dans le plan de détention qui doit accompagner les détenus dans leur réinsertion sociale et le projet à l'examen ne remédie pas à cette lacune.

Le Vlaams Belang dépose dès lors une proposition de loi qui va beaucoup plus loin et tend à revaloriser les droits des victimes. Nous soutiendrons les amendements de la N-VA, même s'ils ne vont pas assez loin non plus. Dans le cadre de notre proposition, les victimes sont dotées de voies de recours dans le cadre des procédures devant le tribunal d'application des peines, elles peuvent percevoir une indemnisation, consulter le dossier, être entendues à propos des conditions imposées, peuvent consulter le rapport des assistants de justice et les avis du ministère public et se pourvoir en cassation.

La non-reconnaissance des victimes est ancrée dans notre droit et encore renforcée par des dispositions européennes et internationales. L'accent est encore bien trop souvent mis – et

van de adviezen van het openbaar ministerie. Wij zorgen daar wel voor. Wij voorzien ook in een cassatieberoep indien dat nodig is.

Wij beseffen ook dat wij de slachtoffers hierin niet volledig kunnen tegemoetkomen, maar wij gaan hierin wel het verst van allemaal, waardoor het slachtoffer steeds minder aan het kortste eind zal trekken.

De miskenning van het slachtoffer zit nog steeds in het recht zit en wordt nog versneld als gevolg van Europese en internationaalrechtelijke bepalingen.

Als ik dan over het verdienstelijk wetsontwerp inzake de vermogensstraffen hoor en de uitvoering daarvan, dan hoor ik zelfs collega's uit de meerderheid posities innemen tegenover u en de heer Crombez, waardoor ik mij afvraag waar men nu mee bezig is. Moet men dan altijd de klemtoon leggen op die daders, op de veroordeelden en op de rechten van figuren die in feite in fout zijn of van wie men minstens een fout kan vermoeden?

Ik betreur die visie, ik betreur die filosofie, ik betreur die insteek van de leden van de meerderheid die in feite, zonder dat ze het zelf goed beseffen, de slachtoffers miskennen en ook het gevoel dat de slachtoffers hebben, miskennen. Ik zeg niet dat we de emoties van slachtoffers moeten cureren, maar als we de wet al op een niveau zouden brengen waarbij slachtoffers zich niet miskend voelen ten opzichte van een dader, zouden we al veel verder staan. Hier, vandaag, gebeurt dit ook niet. Alleen ons voorstel zou dat probleem substantieel kunnen verhelpen. Wat vandaag wordt goedgekeurd, zal in de toekomst moeten worden verbeterd en dat kan alleen op basis van het alternatief dat wij vandaag indienen.

Mevrouw de minister, onze fractie zal uiteraard voorstemmen. Wij willen ons zeker niet de perceptie op de hals halen dat wij tegen dit wetsontwerp zouden zijn en de slachtoffers in de kou laten staan, zoals kwaadwilligen nog zouden durven uitleggen. Onze fractie zal voorstemmen, maar ik zal mij, als hoofdindiner van het wetsvoorstel inzake de slachtoffers zoals het Vlaams Belang dat ziet, onthouden.

17.05 Christian Brotcorne (cdH): Monsieur le président, madame la ministre de la Justice, chers collègues, comme je l'ai dit en commission, il y a des projets qu'on vote avec plus d'allégresse que d'autres, notamment en matière de justice. Celui-ci en fait partie. C'est un bon projet qui a d'ailleurs été voté à l'unanimité. J'entends les points positifs soulignés par chacun des intervenants.

Je suis d'autant plus à l'aise pour le dire, madame la ministre, que j'avais avec mes collègues du CD&V déposé une proposition de loi ayant le même objectif. Je me réjouis que le gouvernement ait pu reprendre ces textes et en faire le projet que vous nous proposez aujourd'hui.

On avait déjà évolué sur la notion de victime à la suite des travaux de la commission spéciale "Abus sexuels". Nous avons été confrontés à encore d'autres dossiers particulièrement médiatiques, avec l'émoi de l'opinion publique. Aujourd'hui, nous franchissons un cap supplémentaire dans la place à donner aux victimes.

cela également par des membres de la majorité, par exemple dans le cadre de la discussion sur les peines patrimoniales – sur les droits des criminels, et je le déplore. La loi devrait veiller à ce que les victimes n'aient pas le sentiment d'être négligées. Seule notre proposition rencontre cet objectif.

Mon groupe émettra un vote positif afin de ne pas donner l'impression qu'il veut abandonner les victimes à leur sort mais, en tant qu'auteur principal de la proposition de loi du Vlaams Belang, je m'abstiendrai.

17.05 Christian Brotcorne (cdH): Ik heb ooit samen met een aantal collega's van de CD&V een wetsvoorstel ingediend dat hetzelfde doel beoogde. Ik ben verheugd dat de inhoud ervan door de regering in dit ontwerp werd opgenomen; dit is een goed ontwerp.

Na de opschudding die een aantal gemediatiseerde dossiers hebben veroorzaakt en na de eerste stappen voorwaarts dankzij de werkzaamheden van de commissie Seksueel misbruik, zetten wij een nieuwe stap in de richting van de erkenning van de positie van het slachtoffer. In de context van

Nous sommes, de manière tout à fait précise, dans le contexte de l'application des peines. Le difficile équilibre qui était à trouver entre les droits de la victime et ceux de la personne condamnée est, me semble-t-il, atteint dans ce texte. Nous étions tous d'accord pour considérer que la victime n'était pas une partie à part entière dans le cadre des débats devant le tribunal d'application des peines mais qu'elle avait par ailleurs droit à une place qu'il fallait conforter et mieux préciser.

Notre collègue Goffin a correctement repris les quatre avancées de ce texte: l'extension de la notion de victime, l'obligation ou l'inscription d'un moment de contact pour la victime lors de l'appréciation par le tribunal d'application des peines, les mesures relatives à la communication, dont on dit qu'elle doit être écrite et rapide (dans les 24 heures) – pendant nos travaux en commission, j'ai fait préciser que tout autre moyen de communication plus rapide pouvait aussi être utilisé – et la prise en compte de l'effort d'indemnisation entamée par le condamné à l'égard de la victime. Ce sont les quatre piliers de la réforme proposée par ce texte que mon groupe soutiendra sans difficulté.

Madame la ministre, je profite néanmoins de l'occasion pour vous rappeler, comme je l'ai fait en commission, que je pense que nous aurons définitivement parfait la matière lorsque nous aurons, à partir d'un seuil qui est à définir, donné à la victime, comme au parquet d'ailleurs, un véritable recours plutôt que le pourvoi en cassation actuel dont on sait qu'il est essentiellement formel et présente peu d'intérêt pour les parties concernées. C'est habituellement le cas devant nos juridictions. À l'occasion et en fonction des moyens budgétaires disponibles, c'est une étape que nous devrons franchir avec sérénité.

17.06 Minister Annemie Turtelboom: Mijnheer de voorzitter, ik denk dat dit een heel belangrijk wetsontwerp is dat ertoe strekt de positie van de slachtoffers in het kader van de strafuitvoeringsmodaliteiten veel te verbeteren.

Ons land had met de wet van 17 mei 2006 al veel aandacht gegeven aan de rechten van het slachtoffer in het kader van de strafuitvoering. Dat was toen al een gevoelige uitbreiding van de oude wet op de voorwaardelijke invrijheidstelling van 1998.

Nu gaan wij nog een stap verder. In vergelijking met andere Europese landen geven wij in ons land een heel grote rol aan de slachtoffers in de fase van de strafuitvoering. Ik denk dat wij daarop fier mogen zijn.

Het gaat om vier verschillende aspecten in de procedure. Ik verwijst daarvoor naar het uitgebreide verslag van de besprekingscommissie.

Ik denk dat wij vandaag een heel belangrijk signaal geven aan alle slachtoffers die levenslang moeten leven met een feit dat hen is overkomen. Wij geven hun de plaats die ze verdienen bij de strafuitvoeringsrechtbanken.

Le président: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

de strafuitvoering werd een evenwicht bereikt tussen de rechten van het slachtoffer en van de veroordeelde, wat niet evident is.

De uitbreiding van het begrip slachtoffer, het invoeren van een contactmoment voor de slachtoffers bij de beoordeling door de strafuitvoeringsrechtbank, de maatregelen op het stuk van communicatie – schriftelijk en op de snelst mogelijke manier – en het in aanmerking nemen van de door de veroordeelde geleverde inspanningen om het slachtoffer te vergoeden: dit zijn de vier pijlers van de hervorming die in deze tekst wordt voorgesteld en die mijn fractie zal steunen.

De volgende te nemen maatregel zal erin bestaan het slachtoffer volwaardige beroeps mogelijkheden te bieden in plaats van de huidige cassatieprocedure, die niet echt interessant is voor de betrokken partijen.

17.06 Annemie Turtelboom, ministre: Le présent projet de loi tend à améliorer le statut de la victime dans le cadre de l'exécution de la peine. La loi du 17 mai 2006 y consacrait déjà une large attention mais nous faisons aujourd'hui un pas de plus.

Par rapport à d'autres pays européens, en Belgique les victimes sont étroitement associées à la phase de l'exécution de la peine. Nous donnons ce jour un signal important aux victimes, en leur donnant la place qu'ils méritent au sein des tribunaux de l'application des peines.

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.

(Rgt 85, 4) (2999/6)

Wij vatten de bespreking aan van de artikelen. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (2999/6)

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi portant diverses dispositions en vue d'améliorer le statut de la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp houdende diverse bepalingen met het oog op de verbetering van de positie van het slachtoffer in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten".

Le projet de loi compte 35 articles.
Het wetsontwerp telt 35 artikelen.

* * * * *

Amendements déposés:
Ingediende amendementen:

Art. 13/1(n)

- 25 - Sophie De Wit (2999/7)

Art. 14/1(n)

- 26 - Sophie De Wit (2999/7)

Art. 14/2(n)

- 27 - Sophie De Wit (2999/7)

Art. 17/1(n)

- 28 - Sophie De Wit (2999/7)

Art. 18/1(n)

- 29 - Sophie De Wit (2999/7)

Art. 19/1(n)

- 30 - Sophie De Wit (2999/7)

Art. 21/1(n)

- 31 - Sophie De Wit (2999/7)

Art. 25/1(n)

- 32 - Sophie De Wit (2999/7)

Art. 28/1(n)

- 33 - Sophie De Wit (2999/7)

* * * * *

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen en over het geheel zal later plaatsvinden.

* * * * *

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Conclusion de la discussion des articles:

Réservé: le vote sur les amendements.

Aangehouden: de stemming over de amendementen.

Artikel per artikel aangenomen: de artikelen 1 tot 35.

Adoptés article par article: les articles 1 à 35.

* * * * *

[18] Projet de loi modifiant l'article 30bis de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du

28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs et adaptant les dispositions de la loi du 4 août 1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail qui concernent la déclaration préalable et l'enregistrement des présences concernant les chantiers temporaires ou mobiles (3053/1-4)

18 Wetsontwerp tot wijziging van artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en tot aanpassing van de bepalingen van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werk nemers bij de uitvoering van hun werk die betrekking hebben op de voorafgaande aangifte en op de registratie van aanwezigheden voor wat betreft de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen (3053/1-4)

Discussion générale

Algemene besprekung

La discussion générale est ouverte.

De algemene besprekung is geopend.

18.01 Stefaan Vercamer, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, collega's, dit ontwerp bevat twee delen. Enerzijds is er de vereenvoudiging van de aangiften die nu via verschillende administraties moeten gebeuren. Zij worden vervangen door één enkele aangifte via de website van de RSZ. Anderzijds is er de aanpassing van de elektronische aanwezigheidsregistratie. Dit registratiesysteem houdt in dat de hoofdaannemer een registratieapparaat ter beschikking moet stellen van de aannemer op wie hij een beroep doet, zodat de aanwezigheid van elke persoon die zich op de bouwplaats bevindt geregistreerd kan worden.

Het toepassingsgebied is beperkt tot de grote bouwwerven. Dit wil zeggen: bouwwerven waarvan het totaal bedrag exclusief btw gelijk is aan, of hoger is dan 800 000 euro. Ook moeten de veiligheidscoördinatoren hun aanwezigheid registreren. Zij krijgen ook toegang tot bepaalde gegevens om eventueel snel in te grijpen. De concrete uitwerking van dit registratiesysteem moet gebeuren via een koninklijk besluit.

Mevrouw Kitir heeft een meerderheidsamendement ingediend om de inwerkingtreding te verduidelijken. De geharmoniseerde aangifte treedt in werking vanaf 1 januari 2014. De aanwezigheidsregistratie treedt in werking vanaf 1 april 2014.

Alle partijen hebben er in hun betoog op gewezen dat de vereenvoudigde aangifte in elk geval een stap in de goede richting is. Alle sprekers hebben erop aangedrongen dat de uitvoeringsbesluiten zo snel mogelijk genomen worden. Wel zijn er nog heel wat vragen over de praktische uitwerking van het registratiesysteem.

In haar betoog wees de minister erop dat de registratie in het voordeel is van de partijen in de bouwsector die te goeder trouw zijn. De aanwezigheidsregistratie zal worden toegepast op ongeveer 2 500 werven per jaar. De minister is ervan overtuigd dat de timing haalbaar is. Op dit moment ligt het koninklijk besluit ter besprekung voor bij de Nationale Arbeidsraad. Een tweede koninklijk besluit zou begin november worden voorgelegd. De minister plant vanaf 1 januari 2014 informatiesessies voor de bedrijven en de stakeholders over de implementatie van het registratiesysteem.

Het ontwerp werd uiteindelijk aangenomen met 11 stemmen voor en 2 onthoudingen. Het amendement werd aangenomen met 10

18.01 Stefaan Vercamer, rapporteur: Grâce à ce projet, une seule déclaration devra désormais être enregistrée sur le site internet de l'ONSS et l'enregistrement électronique des présences sera par ailleurs adapté. Un entrepreneur principal doit mettre un appareil d'enregistrement à disposition, afin que toutes les personnes présentes sur le chantier puissent être enregistrées. Cette mesure ne s'applique qu'aux grands chantiers. Les coordinateurs de sécurité doivent également s'enregistrer et ont accès à certaines données. La mise en œuvre concrète de ce système sera réglée par arrêté royal.

Un amendement de Mme Kitir précise clairement que la déclaration harmonisée entrera en vigueur à partir du 1er janvier 2014 et l'enregistrement des présences à partir du 1er avril 2014.

Tous les partis présents en commission ont considéré la déclaration simplifiée comme un progrès mais ont insisté pour que les arrêtés d'exécution soient pris le plus rapidement possible. De nombreuses questions ont été posées en ce qui concerne la mise en œuvre pratique du système d'enregistrement.

D'après la ministre, l'enregistrement est réalisé à l'avantage des entrepreneurs honnêtes. Un premier arrêté royal a déjà été

stemmen voor en 3 onthoudingen.

Tot zover het rapport over dit ontwerp.

Namens onze fractie wil ik nog meegeven dat dit ontwerp zorgt voor een administratieve vereenvoudiging, wat uiteraard een goede zaak is.

Wat de aanwezigheidsregistratie op de bouwwerven betreft, dringen wij nogmaals aan op een snelle inwerkingtreding. De belofte van vorig jaar dat de registratie binnen het jaar een feit zou zijn, werd jammer genoeg niet gehouden. Ook Europa en de Nationale Arbeidsraad dringen reeds lange tijd aan op die registratie.

Wij zijn ervan overtuigd dat die zal bijdragen tot meer veiligheid op de bouwwerf. Dat is ook nodig, want de cijfers tonen aan dat er een onaanvaardbaar hoog aantal arbeidsongevallen gebeurt op bouwwerven en dat daarbij ook vaak tijdelijke werkkrachten betrokken zijn.

Dit ontwerp en de aanwezigheidsregistratie zijn een wapen in de strijd tegen sociale fraude, waarvan vandaag vooral de bona fide bouwbedrijven het slachtoffer zijn. Ondanks het feit dat de regering de strijd tegen sociale dumping al fors heeft opgevoerd — het aantal controles is gestegen en het inspectieteam werd versterkt —, blijft de bouwsector een fraudegevoelige sector.

Uit cijfers van de RSZ blijkt dat de tewerkstelling in de bouw in 2013 sterk zal terugvallen. Er is sprake van een terugval van 2,6 %. Het zou nuttig zijn om na te gaan of dit werkelijk een gevolg is van minder opdrachten door de crisis of dat het veeleer gaat om een verschuiving van jobs naar schijnzelfstandigheid of frauduleuze constructies.

Wij zijn ervan overtuigd dat men de strijd tegen de fraude moet voortzetten en dat de snelle aanwezigheidsregistratie daartoe kan bijdragen.

Onze fractie steunt ook de andere initiatieven die u wilt nemen om de bouwsector te ondersteunen. Zo werd ondanks de moeilijke budgettaire toestand toch een bedrag van 10 miljoen euro vrijgemaakt voor de loonlastenverlaging voor de bouwsector en werd in het eenheidsstatuut in een uitzondering voorzien voor werknemers op mobiele bouwwerven. U weet dat ik daarbij altijd vraag dat dit regelmatig en structureel zou worden geëvalueerd om te vermijden dat dit ten eeuwigen dage een uitzondering zou blijven. Daardoor zou immers de facto een nieuwe discriminatie ontstaan binnen het eenheidsstatuut.

Voor ons blijft het belangrijk dat de fraude in de sector wordt aangepakt, zodat er in de sector een nieuwe, gezonde situatie ontstaat en een speciale behandeling van die werknemers niet meer nodig is.

Het ontwerp is uiteraard opnieuw het resultaat van een compromis. Veranderingen zullen altijd weerstand oproepen, maar wij delen het standpunt van de minister dat de registratie uiteindelijk ten goede komt aan alle partijen die eerlijk werk leveren. Dat zijn zowel de werknemers als de werkgevers. Wij steunen dit ontwerp.

transmis au CNT et un deuxième sera début novembre. La ministre considère dès lors que le calendrier sera respecté. À partir de 2014, des sessions d'information seront donc organisées.

Le projet a été adopté par onze voix et deux abstentions. L'amendement Kitir a été adopté par dix voix et trois abstentions.

Le groupe CD&V se félicite de la simplification administrative apportée par ce projet. Nous n'avons malheureusement pas réussi à obtenir l'entrée en vigueur de l'enregistrement des présences pour cette année. Nous nous joignons au CNT et à l'Union européenne pour demander l'application de cette disposition dans les meilleurs délais. L'indispensable sécurité sur les chantiers en sortira renforcée.

Ce projet de loi et l'enregistrement des présences constituent une arme pour lutter contre la fraude sociale. Le gouvernement a déjà considérablement investi dans ce domaine, mais le secteur de la construction demeure un secteur plus exposé aux risques de fraude. Les statistiques de l'ONSS annoncent pour cette année un recul de 2,6 % de l'emploi dans ce secteur. Est-ce là une conséquence de la crise économique ou le résultat d'un glissement vers des constructions frauduleuses?

Notre groupe politique apporte son soutien à toutes les initiatives déployées pour aider le secteur de la construction, comme la réduction des charges salariales ou encore l'exception instaurée dans le statut unique pour les travailleurs employés sur des chantiers mobiles. Mais cette dérogation doit faire l'objet d'une évaluation périodique afin d'en éviter la pérennisation au risque d'ouvrir la porte à une nouvelle discrimination. Si la lutte contre la fraude permet d'assainir le secteur, l'octroi d'un traitement

spécial à ces travailleurs n'a plus de raison d'être.

Ce projet est le fruit d'un compromis et le CD&V le soutiendra car il est favorable aux entreprises honnêtes.

18.02 Miranda Van Eetvelde (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, toen u een jaar geleden in het Parlement dit wetsontwerp voor de elektronische registratie op bouwwerven voorlegde, bleef ik op mijn honger. Omtrent de praktische uitvoering bleven er voor mij meer vragen dan antwoorden over.

Een jaar later legt u de derde versie van dit wetsontwerp voor. U hebt inderdaad her en der een aantal goede wijzigingen aangebracht en aanpassingen gedaan, maar mijn basiskritiek blijft dezelfde. Vertel mij eens hoe u concreet de wet zult uitvoeren op het terrein. U maakt zich sterk dat de elektronische registratie overal ingevoerd zal zijn tegen 1 april 2014, maar in de commissie voor de Sociale Zaken kon of wou u niet dieper ingaan op de praktische uitvoeringsmodaliteiten. U kon of wou mij ook niet vertellen hoe de proefprojecten lopen.

Mevrouw de minister, ik heb heel wat mails en brieven ontvangen van verenigingen van zelfstandigen en kmo's uit de diverse deelsectoren van de bouw. Veel bedrijven uit de sector zijn echt zeer ongerust. Dat er efficiënt moet worden gehandeld tegen oneerlijke concurrentie en zwartwerk trekt niemand in twijfel, u niet en ik ook niet, maar als de praktische uitvoering erop neerkomt dat er voor de bouwbedrijven nog een pak administratie bijkomt en de echte fraudeurs de dans ontspringen, dan zijn wij eigenlijk nog verder van huis. Daarom kijk ik uit naar de praktische uitvoering van dit alles.

Ik hoop van harte dat de bona fide bouwbedrijven in april 2014 niet met onaangename verrassingen zullen worden geconfronteerd. Ik herhaal: april 2014.

18.03 Minister Monica De Coninck: Mijnheer de voorzitter, zoals ik in de commissie al antwoordde, worden er dikwijls praktische argumenten gebruikt om er eigenlijk voor te zorgen dat het principe geen doorgang vindt. Eens principieel wordt beslist, weet men ook dat het principe doorgang zal vinden en zijn de verschillende partners veel sneller bereid na te gaan op welke manier het principe praktisch zal worden ingevuld. Er zijn op de markt heel wat registratiesystemen, ook mobiele systemen. Wij hebben verklaard dat wij in samenspraak met alle actoren zullen nagaan welke systemen de beste zijn en op welke plaats zij het gemakkelijkst te gebruiken zijn.

Voor alle duidelijkheid, wij willen een win-winsituatie creëren voor alle bedrijven die op een bona fide manier willen werken. Inzake de praktische organisatie zullen wij zeker openstaan voor zeer pragmatische oplossingen. Wij zullen ervoor zorgen dat wij de administratieve rompslomp kunnen verminderen en de veiligheid van de werknemers op de werkvloer kunnen verbeteren.

18.02 Miranda Van Eetvelde (N-VA): Il s'agit de la troisième version de ce projet en un an. Même si la ministre a apporté des modifications utiles par rapport à la première version, les critiques initialement formulées par mon groupe restent valables.

La ministre entend instaurer l'enregistrement électronique au 1er avril 2014 alors même qu'elle n'est pas encore en mesure d'en préciser les modalités d'exécution. Il en va de même pour le déroulement des projets pilotes.

Le secteur est très inquiet. Si ce projet entraîne une charge administrative considérable et qu'il ne permet pas, dans le même temps, d'éviter que les vrais fraudeurs échappent à leur sanction, l'objectif est loin d'être atteint. J'espère en tout état de cause que les entreprises de construction honnêtes ne seront pas confrontées à de mauvaises surprises à partir d'avril 2014.

18.03 Monica De Coninck, ministre: Il est souvent recouru à des arguments pratiques pour éviter qu'un principe se concrétise. Une fois que la décision de principe a été prise, tous les partenaires sont plus rapidement enclins à en examiner la mise en œuvre pratique. Il existe de nombreux systèmes d'enregistrement et nous avons expliqué que nous examinerions avec l'ensemble des acteurs concernés quels systèmes fonctionnent le mieux et où.

Nous souhaitons créer une situation win-win pour toutes les entreprises sérieuses. Nous serons évidemment ouverts aux solutions pragmatiques, à la

réduction des formalités administratives et à un renforcement de la sécurité des travailleurs.

Le président: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
 Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
 De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion.
 (Rgt 85, 4) **(3053/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3053/3)**

L'intitulé en néerlandais a été modifié par la commission en "wetsontwerp tot wijziging van artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en tot aanpassing van de bepalingen van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk die betrekking hebben op de voorafgaande aangifte en op de registratie van aanwezigheden voor wat de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen betreft".

Het opschrift in het Nederlands werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp tot wijziging van artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en tot aanpassing van de bepalingen van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk die betrekking hebben op de voorafgaande aangifte en op de registratie van aanwezigheden voor wat de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen betreft".

Le projet de loi compte 16 articles.
 Het wetsontwerp telt 16 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
 Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 16 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 16 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
 De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

[19] Projet de loi concernant la modification de la loi du 22 mars 2001 instituant une garantie de revenus aux personnes âgées (2953/1-5)

[19] Wetsontwerp betreffende de wijziging van de wet van 22 maart 2001 tot instelling van een inkomensgarantie voor ouderen (2953/1-5)

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
 De algemene bespreking is geopend.

19.01 Meryame Kitir, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, ik verwijss naar het schriftelijk verslag. **19.01 Meryame Kitir**, rapporteur: Je renvoie au rapport écrit.

19.02 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Monsieur le président, M. le **19.02 Georges Gilkinet** (Ecolo-

ministre veut de l'enthousiasme! Il y en aura, mais pas uniquement.

Monsieur le ministre, je suis intervenu de manière assez positive en commission des Affaires sociales au sujet de ce projet – vous en avez été témoin. Quand les choses conviennent, il faut pouvoir le dire. Mais cela ne signifie pas pour autant que nous validions la politique de ce gouvernement en matière de pensions depuis le début de la législature. Même si l'heure des bilans n'est pas encore arrivée, nous garderons à l'esprit la réforme de décembre 2011 comme étant une réforme qui touchera les plus faibles et qui risque d'amener à terme un niveau de pauvreté encore plus important chez les pensionnés, et notamment chez les pensionnées, à cause de la réforme des périodes assimilées.

Cela ne signifie pas que nous ne conservons pas quelques interrogations au sujet de ce projet – j'y reviendrai – ni que nous ne souhaitons pas des améliorations du texte, notamment en ce qui concerne le réexamen des situations des potentiels bénéficiaires, vu que la Garantie de revenus aux personnes âgées (Grapa) est un droit non exercé par tous ceux qui pourraient en bénéficier. Cette situation est régulièrement mise en évidence par le médiateur des pensions.

Je répète ce que j'ai souligné en commission: ce projet est positif en ce qu'il clarifie et simplifie les situations d'un point de vue administratif, ce qui satisfera tant les ayants droit que les fonctionnaires; l'administration pourra ainsi se consacrer à d'autres missions, telle la révision des situations de droit des personnes concernées par la Grapa.

Ce projet est également positif parce qu'il prend mieux en compte certaines situations de cohabitation qui constituent des formes nouvelles de solidarité, importantes en termes de politique du logement: l'accès au statut d'isolé est facilité en cas de partage d'un logement sans mettre en commun ses moyens de vie ou de survie. Soulignons également la mesure spécifique pour les ayants droit qui poursuivent leur vie dans une maison de repos ou une maison de repos et de soins.

Nous avons aussi souligné que ce projet constituait une avancée, certes timide, vers l'individualisation des droits, une de nos grandes revendications en matière de sécurité sociale.

À ce propos, j'ouvre une parenthèse: le niveau de la Grapa se situe sous le seuil de pauvreté pour les ayants droit qui ne peuvent pas cumuler leurs revenus d'isolés. Il conviendra de s'y montrer attentif très rapidement car les bénéficiaires de la Grapa sont des personnes qui en ont bien besoin pour survivre.

Mais il nous reste des questions. En commission, nous avons déposé un amendement que je défends à nouveau ici: nous regrettons la non-adoption du principe de réexamen automatique des droits à la Grapa. Cette remarque est récurrente de la part du médiateur des pensions. En fait, il suggère de réaliser un réexamen administratif des dossiers au moins tous les cinq ans – cette durée nous paraît bien longue dans la vie d'un pensionné. Nous, nous proposons d'intégrer dans le texte cette suggestion de vérification en tant qu'obligation pour l'Office national des Pensions (ONP) afin qu'aucun ayant droit à la Grapa ne manque l'occasion d'en bénéficier.

Groen): Hoewel ik me in de commissie positief over het voorliggende wetsontwerp heb uitgelaten, blijft de hervorming van 2011 volgens ons een operatie die op termijn tot een verdere verarming van de zwakste gepensioneerden, en meer bepaald van de gepensioneerde vrouwen, zal leiden.

Het wetsontwerp verduidelijkt en vereenvoudigt de situaties op administratief vlak. Er wordt beter rekening gehouden met bepaalde samenlevingssituaties die als nieuwe vormen van solidariteit beschouwd kunnen worden.

Het wetsontwerp is een kleine stap in de richting van de individualisering van de rechten. We zullen oog moeten hebben voor de IGO voor koppels, omdat die onder de armoedegrens ligt wanneer de rechthebbenden hun respectieve pensioenen voor alleenstaanden niet kunnen cumuleren.

Naar aanleiding van een recurrente opmerking van de Ombudsman voor de Pensioenen hebben we een amendement ingediend om te bewerkstelligen dat het recht op de IGO automatisch om de vijf jaar opnieuw wordt geëvalueerd.

Het Federaal Planbureau heeft aangetoond dat ouderen weliswaar een duidelijk betere bescherming genieten door de inkomensondergrens, maar dat het armoederisico voor deze bevolkingsgroep niet merkbaar afneemt, met name omdat diegenen die voor de IGO in aanmerking komen niet altijd een aanvraag indienen. Ik hoop dat mijn voorstel voor een automatische herevaluatie van de situatie van de potentiële rechthebbenden gesteund zal worden door een meerderheid van de leden.

Wij blijven in het ongewisse omtrent de uitvoering van de maatregel met betrekking tot de uitbreiding van de IGO tot onderdanen van de landen die het

Monsieur le ministre, le Bureau fédéral du Plan a récemment publié une étude intitulée *L'évolution du risque de pauvreté chez les personnes âgées examinée de plus près*. Dans cette étude, le Bureau du Plan note que malgré la forte amélioration de la protection offerte par les revenus minimums aux personnes âgées au cours de la dernière décennie, il n'y a pas eu, au cours de la période 2003-2010, de diminution claire du risque de pauvreté pour la population âgée considérée dans son ensemble.

Pour expliquer ce constat, le Bureau du Plan met en exergue trois éléments, dont le fait que certaines personnes âgées qui seraient éligibles n'introduisent pas de demande pour la Grapa. Pour surmonter cet obstacle, nous proposons donc un examen quinquennal automatique des droits. J'espère que nous pourrons, dans le cadre de cette discussion en séance plénière, obtenir une majorité sur cette suggestion que nous avions formulée en commission.

Je voudrais souligner, comme je l'ai fait en commission des Affaires sociales, le flou qui règne par rapport à la mise en application de la mesure relative à l'extension de la Grapa aux ressortissants des pays signataires de la Charte de l'assuré social.

Bien que le projet de loi prévoie ce principe d'élargir l'accès à la Grapa aux ressortissants de pays étrangers signataires de la Charte de l'assuré social, il n'y a pas de date de mise en application de l'entrée en vigueur de ce droit. Le Conseil d'État souligne cela dans son avis.

Je vous ai interrogé et vous avez été plus que vague dans votre réponse par rapport à un engagement qui pourrait être pris pour fixer une date ultime. Nous avons proposé une date par amendement. J'ai quelque part l'impression que vous ouvrez un droit mais que vous ne souhaitez pas le mettre en application. Pourriez-vous, dans le cadre de votre réponse en séance plénière, être plus explicite que vous ne l'avez été en commission des Affaires sociales?

Je voudrais insister sur un élément plus important, qui n'a été que superficiellement abordé en commission des Affaires sociales, et souligner le manque de données budgétaires précises et l'absence d'une description de cas dans le cadre de l'exposé des motifs et du débat en commission des Affaires sociales.

Qui va gagner? Qui va perdre? Mais surtout, cette réforme ne va-t-elle pas mettre davantage de familles en difficulté? Nous abordons en effet la question d'un régime très particulier qui doit permettre à des personnes âgées d'échapper au risque de pauvreté.

Rien ne permet de l'affirmer, notamment pour ce qui concerne la mesure de suppression de la prise en compte des petits-enfants dans le diviseur pour le calcul du revenu des potentiels bénéficiaires.

En commission, vous avez expliqué que l'objectif était de combattre certains abus en la matière. Il ne s'agit pas pour moi de défendre des abus, bien loin de là, mais j'ai la conviction que les abus, il faut les combattre de façon particulière, plutôt que d'appliquer une règle générale qui pourrait mettre en difficulté des familles qui pratiquent

Handvest van de sociaal verzekerde hebben ondertekend: er werd geen datum bepaald en uw antwoord op mijn vraag hierover in de commissie bleef vaag. Kunt u een en ander nu in de plenaire vergadering wél verduidelijken?

Wij hebben geen budgettaire gegevens op grond waarvan precies zou kunnen worden uitgemaakt wie er bij deze hervorming als winner dan wel als verliezer uit de bus zal komen.

Door de kleinkinderen niet langer op te nemen in de deler voor de berekening van het inkomen van de begunstigden kan men de bejaarden in de problemen brengen. Het mag dan wel de bedoeling zijn misbruiken te bestrijden, maar een algemene regel mag niet blindelings worden toegepast. U stelde dat het een manier was om de regel te omzeilen, maar ik zie niet goed in welk belang de ouders erbij zouden hebben om hun kinderen toe te vertrouwen aan de grootouders.

Samen met de heer De Vriendt stellen we een buffer voor waardoor de kinderen die worden opgevangen door de grootouders, in afwachting van een rechterlijke beslissing zouden kunnen worden meegeteld als leden van het gezin.

We duchten voor de neveneffecten van uw maatregel, vandaar ons amendement, dat een versoepeling beoogt.

une forme de solidarité qui est l'accueil de petits-enfants par leurs grands-parents.

Vous avez expliqué qu'il s'agissait d'une manière de contourner la règle, une forme d'ingénierie sociale. Je m'étonne un peu de ce calcul, car si des parents décident de mettre leurs enfants plutôt à charge de leurs propres parents, c'est-à-dire des grands-parents, ceux-ci ne sont plus à leur charge, ce qui représente un coût fiscal. Ils ne bénéficient plus des allocations familiales. Aussi, je ne perçois pas l'avantage autre que le fait de bénéficier éventuellement de la Grapa.

D'autres collègues s'inquiétaient également de ne pas disposer de projections claires sur les économies estimées par cette mesure. J'ai l'impression que cette mesure d'ordre général pourrait causer des dégâts sur le plan social et mettre des familles en difficulté.

Avec mon collègue Wouter De Vriendt, nous proposons une forme de mesure tampon, qui permettrait pendant un an, en attente d'une éventuelle décision judiciaire, de comptabiliser effectivement comme membres de la famille des petits-enfants qui seraient accueillis par leurs grands-parents. Vous savez qu'en Belgique, une décision judiciaire en termes de gardes d'enfants comme dans d'autres ne se prend pas en un claquement de doigts. Ainsi, pourrions-nous avoir une sorte de *buffer*, une sorte d'amortissement et une possibilité d'obtenir ces droits. Il s'agit, en général, de familles qui ont grandement besoin de cette garantie de revenus aux personnes âgées pour se nourrir, se chauffer ou permettre, en l'occurrence, à des petits-enfants d'aller à l'école.

J'ai l'impression que la mesure d'ordre général que vous proposez ici pourrait avoir des effets collatéraux non souhaitables, raison pour laquelle nous déposons un amendement qui vise un assouplissement.

19.03 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de voorzitter, collega's, mijnheer de minister, onze fractie ondersteunt het wetsontwerp dat de toekenning en de berekening van de inkomensgarantie voor ouderen drastisch zal vereenvoudigen en ongewenst gebruik aan banden zal leggen.

De inkomensgarantie voor ouderen wordt vandaag toegekend aan mensen die 65 jaar oud zijn of ouder en onvoldoende pensioenrechten hebben opgebouwd. De IGO is geen pensioen, maar zoals het leefloon, een bijstandsuitkering. Momenteel genieten ongeveer 96 300 Belgen een IGO. Als samenwonende kan men recht hebben op een bedrag van ongeveer 675 euro of als alleenstaande op een verhoogd bedrag van 1 011 euro.

Om een IGO te kunnen krijgen, moeten eerst alle bestaansmiddelen van de betrokkenen in kaart worden gebracht. Vandaag worden alle bestaansmiddelen van de aanvrager en van andere mensen die wonen op hetzelfde adres samengegeteld. Het is niet altijd gemakkelijk om dat onderzoek te doen. Bovendien blijkt dat, wanneer een persoon die ook op het adres woont niet wil meewerken aan het inkomensoronderzoek, de betrokkenen helaas geen IGO krijgt, ook al zou hij er recht op hebben. Als er zich daarnaast een wijziging in de situatie voordoet, moet telkens een nieuw onderzoek worden gevoerd. Dat is zeer omslachtig.

19.03 Nahima Lanjri (CD&V): Mon groupe soutient ce projet de loi. Il simplifiera considérablement le calcul et l'octroi de la GRAPA et limitera les abus. La GRAPA est octroyée aujourd'hui aux personnes de plus de 65 ans qui n'ont pas pu constituer suffisamment de droits à la pension. La GRAPA n'est pas une pension mais une allocation d'assistance pour éviter de tomber dans la pauvreté. Aujourd'hui, 96 300 Belges bénéficient de cette garantie. Les cohabitants peuvent prétendre à 675 euros et les isolés à 1 011 euros.

À l'heure actuelle, pour pouvoir percevoir la GRAPA, tous les moyens de subsistance doivent être pris en considération. Non seulement les revenus du demandeur mais également ceux des autres personnes enregistrées

Iedereen is het erover eens dat de toekenning van bijstand op een eenvoudige, transparante wijze moet gebeuren, liefst ook automatisch. Voorlopig is dat voor een grote groep al zo, bijvoorbeeld voor mensen die 65 jaar oud zijn en dan met pensioen gaan en voor mensen die sinds 2010 met vervroegd pensioen zijn. Er is nu ook een inhaaloperatie bezig voor een andere groep.

Wij zetten met het voorliggend ontwerp een stap in de goede richting naar de individualisering van de IGO-rechten, zonder dat wij de bestaande solidariteit binnen een gezin of tussen generaties ondermijnen. Ouderen die bijvoorbeeld inwonen bij hun kinderen of kleinkinderen en senioren die samenwoont met hun ouders of schoonouders, moeten binnenkort enkel nog hun eigen middelen aangeven.

Vandaag lopen zij het risico hun inkomensgarantie voor ouderen te verliezen als zij bij hun kinderen gaan wonen. Dat zal vanaf 1 januari gelukkig niet meer het geval zijn. Ook wie samenwoont met een meerderjarige die niet de echtgenoot of wettelijke partner is, zal in de toekomst enkel de eigen bestaansmiddelen moeten aantonen.

Er komt met deze regeling ook meer continuïteit en zekerheid voor de IGO-gerechtigden. Het recht op de IGO zal immers niet meer telkens opnieuw moeten worden bekeken als er zich een wijziging voordoet in het aantal personen dat eenzelfde hoofdverblijfplaats deelt.

Wij zijn ook heel blij dat er meer duidelijkheid komt over de regeling bij opname in een rusthuis of rust- of verzorgingstehuis. Wij hebben daarover vragen gesteld en de minister heeft mij bevestigd dat aan de Rijksdienst voor Pensioenen steeds een simulatie kan worden gevraagd over de gevolgen van de domiciliekeuze thuis of op het adres van het rustoord. Na het antwoord van de Rijksdienst voor Pensioenen kan de betrokkenen nog altijd van adres wijzigen indien het bijvoorbeeld voordeeliger blijkt om het domicilie thuis te hebben of, omgekeerd, het domicilie op het rustoordadres te hebben. Met terugwerkende kracht zal dan de meest voordeelige uitkering worden uitbetaald.

De nieuwe regeling zorgt er ook voor dat de nieuwe dossiers bij de Rijksdienst voor Pensioenen sneller en efficiënter zullen worden behandeld en dat er een inhaaloperatie gebeurt voor wie vóór 1 juli 2001 met pensioen ging: al die dossiers worden onderzocht naar het recht op een IGO. Aanvankelijk zou dit onderzoek vier jaar duren, maar ik ben blij dat het door een betere methode wordt teruggebracht tot minder dan twee jaar. Ik wil er ook op aandringen snel werk te maken van deze inhaaloperatie: zo geven wij mensen het recht op een IGO. Ze hebben daar recht op en krijgen het nu nog niet. Ik wil vragen dat men dit snel doet, niet enkel voor mensen die met pensioen of vervroegd pensioen zijn gegaan vanaf juli 2001.

Als binnen twee jaar die inhaaloperatie voorbij is, moet ook de nieuwe groep van oudere pensioenen worden onderzocht. Van mensen die vervroegd met pensioen zijn gegaan vóór 1 juli 2001, worden de dossiers nog niet automatisch onderzocht. Ik vraag om na het wegwerken van de huidige achterstand, werk te maken van de nieuwe dossiers van oudere mensen met een ouder pensioen. Wie weet hebben zij ook recht op een IGO en weten zij dat niet. Wij zitten niet alleen met die vraag: ook heel wat middenveldorganisaties zoals

à la même adresse sont additionnés. Il suffit qu'une seule personne refuse de collaborer pour que le demandeur ne reçoive pas la GRAPA, même s'il y aurait normalement droit. Lorsque la situation de l'un des intéressés change, une nouvelle enquête approfondie doit être menée.

Ce projet de loi nous engage sur le chemin de l'octroi automatique et de l'individualisation des droits à la GRAPA, tout en préservant la solidarité au sein d'une famille ou entre les générations. À partir du 1er janvier 2014, le demandeur doit en effet seulement prouver ses propres moyens de subsistance pour pouvoir bénéficier d'une GRAPA.

Une plus grande sécurité sera créée étant donné que le droit à la GRAPA ne devra pas être contrôlé chaque fois qu'un changement survient sur le plan des revenus des personnes à la même adresse de résidence principale.

Si une admission dans une maison de repos ou une MRS s'avère nécessaire, une simulation ayant trait aux effets du choix de domicile pourra toujours être demandée à l'ONP. Ensuite, on pourra toujours opter pour la solution la plus avantageuse, et l'allocation la plus avantageuse pourra être payée avec effet rétroactif.

Les nouveaux dossiers seront traités plus efficacement à l'ONP. Une opération de ratrappage sera menée à l'intention de celles et ceux qui sont parti(e)s à la pension avant le 1er juillet 2001. Pour tous ces dossiers, le droit à la GRAPA sera contrôlé. Cela devrait pouvoir se faire dans un délai de deux ans. Puis ce sera au tour de celles et ceux qui ont pris leur pension anticipée avant le 1er juillet 2001.

De nombreuses organisations de la société civile sont demandeuses

Welzijnszorg, OKRA, de ziekenfondsen en de OCMW's zijn vragende partij om het onderzoek naar de IGO te automatiseren en er een automatisch recht van te maken.

Wij zijn realistisch. Ik weet dat het momenteel niet haalbaar is en dat u met een inhaaloperatie bezig bent. Wij zullen dus eerst de inhaaloperatie moeten afwerken, vooraleer wij nieuwe dossiers nader kunnen onderzoeken.

Mijnheer de minister, in afwachting daarvan is het heel belangrijk dat er duidelijke informatie komt. Ik dring dus aan op een goede informatiecampagne over deze nieuwe regeling die vanaf 1 januari 2014 van start zal gaan. Heel wat mensen bevinden zich nu in een andere situatie, maar zullen door de nieuwe regeling een verhoogde tegemoetkoming kunnen krijgen, wat zij niet weten. Als zij niet zelf een aanvraag doen, zullen zij de verhoging niet krijgen.

Er moet dus minstens voor worden gezorgd dat er echt goede informatie is, zodat iedereen weet waarop hij of zij eventueel recht heeft en iedereen eventueel een simulatie of een nieuwe herberekening kan vragen.

Op termijn moet iedereen een automatische toekenning van het IGO-recht krijgen, wat wij belangrijk vinden. De automatische toekenning zal echter werk zijn voor de komende jaren.

Het tweede deel van voorliggend ontwerp breidt op aandringen van Europa het recht op de IGO of inkomensgarantie voor ouderen uit tot alle inwoners van de lidstaten die het Europees Sociaal Handvest hebben ondertekend en ook het nieuw of aangepast Europees Sociaal Handvest hebben ondertekend.

Dit betekent concreet dat het niet alleen gaat over landen die tot de Europese Unie of tot de Europese Economische Ruimte behoren; mensen met een nationaliteit van landen die het herziene Europees Sociaal Handvest hebben ondertekend – Albanië, Andorra, Armenië, Azerbeidzjan, Bosnië-Herzegovina, Turkije, Georgië, Moldavië, Montenegro, Rusland, Servië en Oekraïne –, die in België wonen en 65 jaar oud zijn, hebben recht op de IGO, ook wanneer zij hier nooit hebben gewerkt en geen dag aan onze sociale zekerheid hebben bijgedragen. Het gaat immers inderdaad niet om een systeem van sociale zekerheid maar om een bijstandssysteem.

Wij kunnen dat betreuren, maar het is wat Europa ons oplegt. Wij moeten de maatregel dus doorvoeren, wat trouwens ook al in andere Europese landen gebeurt.

De regeling zal wel een serieuze impact op onze begroting hebben. De vraag is alleen wanneer.

Mijnheer de minister, ik heb u dezelfde vraag ook in de commissie gesteld. U hebt toen geantwoord dat de regering de termijn bij koninklijk besluit zal bepalen. Het koninklijk besluit is voorlopig nog niet genomen. Wij weten dus nog niet vanaf wanneer wij alle betrokken onderdanen van de lidstaten in kwestie het recht op de IGO zullen moeten geven.

In elk geval, Europa legt ons de maatregel op. Wij zullen de maatregel

d'une automatisation de l'enquête sur le droit à la GRAPA et préconisent d'en faire un droit automatique. Aujourd'hui, nombreux sont en effet celles et ceux qui ne savent même pas qu'ils ou elles y ont droit.

Nous insistons pour qu'une campagne d'information digne de ce nom soit mise sur pied. De nombreuses personnes ignorent en effet qu'elles pourront prétendre au versement d'une intervention majorée. Or nul ne peut en bénéficier sans l'avoir préalablement demandée. À terme, chaque ayant droit devra percevoir automatiquement la GRAPA.

L'Europe veut que le droit à la GRAPA soit octroyé à tous les résidents des pays signataires de la Charte sociale européenne ou de la Charte sociale européenne révisée. Non seulement les ressortissants des États de l'Union européenne ou de l'EEE, mais également les citoyens d'Albanie, d'Andorre, d'Arménie, d'Azerbaïdjan, de Bosnie-et-Herzégovine, de Turquie, de Géorgie, de Moldavie, du Monténégro, de Russie, de Serbie et d'Ukraine résidant en Belgique et ayant atteint l'âge de 65 ans peuvent dès lors prétendre à la GRAPA, même s'ils n'ont jamais travaillé dans notre pays et qu'ils n'ont jamais contribué à notre sécurité sociale. La GRAPA est en effet un système non pas de sécurité sociale, mais d'assistance. Il va de soi que cette mesure aura une incidence non négligeable sur le budget. Reste à savoir quand ces effets se feront sentir. Le gouvernement veut déterminer ce délai par la voie d'un arrêté royal.

La GRAPA est un système d'assistance visant à éviter les situations de pauvreté, mais il n'est absolument pas destiné à permettre à des personnes d'en vivre dans un autre pays où le coût de la vie est nettement moindre.

vroeg of laat sowieso moeten doorvoeren.

Dat wij dit moeten doen, staat dus vast. Wij willen daarbij vooral aandringen op de aanpak van eventuele misbruiken. Het IGO is een systeem van bijstand en elk bijstandssysteem – ik vermeld ook het leefloon – is bedoeld om mensen te garanderen dat zij degelijk kunnen leven en niet in de armoede verzeilen. Een bijstandssysteem, zoals een leefloon of de IGO voor gepensioneerden, is niet bedoeld om ermee in een ander land, waar het leven veel minder duur is, royaal te gaan leven. Daarom bepaalt onze wet dat de begunstigde maximum een maand per jaar in het buitenland mag vertoeven.

De controles daarop zijn momenteel echter nog veel te beperkt. Onze fractie dringt daarom aan op een investering in de aanpak van misbruiken, in controles, zodat wij het kind op een dag niet met het badwater moeten weggoien vanwege misbruiken. Het systeem is goed, maar het is en blijft een bijstandssysteem, bedoeld om te vermijden dat mensen in armoede terechtkomen. Het is niet bedoeld om het te misbruiken. Wij vragen dan ook effectieve en efficiëntere controles, zodat de pakkans vergroot.

Er zijn gevallen waarbij personen langer dan een maand naar het buitenland moeten, maar voor die gevallen kan een aanvraag ingediend worden. Misschien moeten wij herbekijken of de verwerking van die aanvragen voldoende vlot verloopt. Als het om een echt goed gemotiveerde aanvraag gaat, bijvoorbeeld als een begunstigde om gezondheidsredenen of om gegronde redenen naar het buitenland moet, dan moet dat kunnen. Wel moeten wij vermijden, zeker met de uitbreiding naar al die landen, dat wij morgen bijstand toekennen aan mensen die hier bijvoorbeeld amper gewoond hebben, die hier tijdelijk zijn komen wonen om de IGO op te strijken en dan teruggaan naar hun land van herkomst, want dan betalen wij voor mensen die niet in België leven. Dat zou een manifest misbruik zijn.

Mijnheer de minister, wij dringen erop aan dat u die misbruiken liefst voorkomt en, als het moet, effectief bestraft wanneer ze plaatsvinden.

19.04 Jean-Marc Delizée (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, je l'ai dit au nom du groupe PS en commission: la philosophie générale de ce projet est positive. Il comporte des éléments de simplification et des éléments de clarification des droits pour les bénéficiaires de la Grapa. C'est l'occasion de rappeler que, dans notre pays, pas loin de 100 000 retraités de 65 ans et plus bénéficient de cette garantie de revenus aux personnes âgées, soit, dans la grande majorité des cas, comme complément à une pension de retraite et de survie, soit, dans quelques rares cas, comme un substitut à une absence de droit acquis dans notre régime de sécurité sociale. C'est la raison pour laquelle ce régime de Grapa est qualifié de dernier filet de sécurité pour les seniors. C'est aussi finalement un outil fondamental de lutte contre la précarité de ce groupe social, de ce groupe d'âge, qui, faut-il le rappeler, n'est plus en mesure d'être à la commande de ses moyens d'existence.

On a parlé du seuil de pauvreté des seniors. Entre 2005 et 2009, la proportion de seniors vivant avec un revenu en dessous du seuil de pauvreté a diminué. Il était de 23,2 % en 2005. Il est tombé en dessous de 20 % (19,4 %) en 2009 sur base des revenus de 2008

La loi prévoit d'ailleurs que les personnes qui ont droit à la GRAPA ne peuvent séjourner plus d'un mois par an à l'étranger.

Les contrôles en la matière demeurent toutefois trop limités. Il faut investir dans la répression des abus. Nous demandons que des contrôles plus efficaces soient menés. Si un bénéficiaire de la GRAPA doit se rendre à l'étranger pour des raisons de santé ou pour d'autres motifs légitimes, il faut pouvoir lui en donner la possibilité.

Nous devons toutefois éviter à tout prix que des personnes viennent temporairement séjourner en Belgique pour y obtenir la GRAPA et retournent ensuite dans leur pays d'origine, ce qui constituerait incontestablement un abus. La GRAPA est destinée aux personnes qui résident en Belgique.

19.04 Jean-Marc Delizée (PS): De filosofie achter dit wetsontwerp is in wezen positief. Het strekt ertoe de zaken te vereenvoudigen en de rechten van de IGO-gerechtigden te verduidelijken. Honderdduizend gepensioneerden ontvangen zo'n inkomensgarantie voor ouderen. Voor senioren vormt ze dus in zekere zin het allerlaatste vangnet. De IGO is tevens een instrument om de onzekere situatie van die maatschappelijke groep te verbeteren. Want hoewel het aantal senioren met een inkomen onder de armoeddrempel de voorbije jaren is gedaald, moet nog altijd één senior op vijf met zo'n inkomen zien rond te komen.

pour remonter, malheureusement, à 20,2 % en 2010. Cela veut dire que, dans notre pays, un senior sur cinq vit avec un revenu inférieur au seuil de pauvreté. On peut évidemment comparer avec les pays voisins mais cela reste un combat au quotidien pour toutes les personnes qui se trouvent dans cette situation.

La loi de 1976 dit qu'en Belgique, toute personne a droit à l'aide sociale et celle-ci pour lui permettre de vivre conformément à la dignité humaine. Cela sous-entend aussi que ce régime a été institué pour les personnes âgées, précisément pour ne pas alourdir les charges des centres publics d'action sociale.

Ceci est assez fondamental par rapport à une disposition qui contrevient à la philosophie de notre système d'aide sociale, à savoir cette condition des 312 jours de travail équivalent temps plein qui est imposée à certaines catégories de personnes allochtones pour pouvoir bénéficier de la Grapa.

Ce sont donc les ressortissants d'un État partie de la Charte sociale de Turin qui sont les victimes, alors que la loi de 2009 élargit le champ d'application de la Grapa aux ressortissants des pays signataires de cette charte. Cette loi attend un arrêté d'application qui n'a malheureusement pas encore été pris. Le projet postpose l'entrée en vigueur de cet engagement international.

La motivation budgétaire n'épuise pas le fait qu'on ait introduit une condition d'assurance sociale pour pouvoir bénéficier d'une aide sociale.

Cela étant dit, j'en viens à quelques-unes des modifications importantes de la loi dont j'ai dit qu'elles étaient positives.

Il y a l'individualisation des droits sociaux dans un certain nombre de cas, un thème particulièrement complexe mais important. C'est une exigence pour notre groupe et on fait des pas dans cette direction. Ainsi, par exemple, vous étendez l'octroi du montant majoré à l'ayant droit qui cohabite avec ses parents en ligne directe ascendante. Vous assimilez aussi le cohabitant légal à un allié.

Comme cela a ressorti des débats en commission, il est difficile de joindre une politique de justice sociale avec l'esprit de notre Code civil qui a été rappelé dans nos débats et qui concerne quelques millions de personnes mariées.

En tout cas, un pas a été franchi dans cette individualisation des droits. On s'en félicite car ce projet parachève la solidarité entre les générations mais il marque aussi un tournant dans ce qu'il est convenu d'appeler la globalisation des ressources du ménage.

Monsieur le ministre, on vous invite à dépasser le carcan de cette configuration du droit civil, cette configuration "civiliste" – je ne sais si je peux l'appeler ainsi – de la famille pour un investissement complet dans l'égalité sociale pour tous. Dans le calcul de la Grapa, si vous supprimez, à juste titre selon notre groupe, la prise en compte des ressources des cohabitants de fait qui très souvent vivent comme s'ils étaient mariés, il n'y a aucune raison de ne pas faire la même chose pour les conjoints mariés.

In België heeft iedereen recht op sociale bijstand. Dat stelsel werd ingevoerd voor de ouderen teneinde de lasten van de OCMW's niet te verzwaren. De voorwaarde van een activiteitsperiode van minstens 312 voltijdse dagequivalenter die aan sommige categorieën van allochtonen wordt opgelegd, valt niet te rijmen met de filosofie achter ons socialebijstandsstelsel.

Dan kom ik nu op enkele van de belangrijke wijzigingen in de wet.

De sociale rechten worden geïndividualiseerd. Ook rechthebbenden die onder één dak wonen met bloedverwanten in de opklimmende lijn, zullen in aanmerking komen voor het verhoogde bedrag, en de wettelijk samenwonende partners worden gelijkgesteld met aanverwanten. Dit ontwerp vormt de sluitsteen van de intergenerationale solidariteit en betekent een ommever in de globalisering van de inkomsten van het gezin.

Wij vragen dat er zou worden afgestapt van de enge, civiel-rechtelijke invulling van het begrip gezin, en dat onverkort de kaart zou worden getrokken van de sociale gelijkheid voor iedereen. Bij de berekening van de IGO zal er niet langer worden gekeken naar de inkomsten van feitelijk samenwonende partners; dat moet ook gebeuren voor gehuwde partners.

Ook uw hervorming inzake de opneming in rusthuizen is positief, want ze voorkomt een brutale onderbreking van de inkomsten.

Er werd ook een instrument ingevoerd waarmee bepaalde misbruiken kunnen worden voorkomen, zoals de domiciliëring op het adres van een rechthebbende van een kleinkind dat kinderbijslag geniet. Het misbruiken van rechten leidt tot de afschaffing ervan!

Qu'on nous explique en quoi un contrat de mariage ou de cohabitation légale justifie un traitement globalisé des revenus par rapport à un problème d'émancipation individuelle et de précarité au quotidien!

Ensuite, votre réforme concernant les admissions dans les maisons de repos est aussi positive. On aurait pu avoir des exemples chiffrés mais cette modification sera de nature à éviter une rupture brutale des revenus du fait du choix contraint du lieu de vie. Il s'agit ici de couples où l'un des conjoints doit vivre en maison de repos, de soins ou en institution psychiatrique. Finalement, cette modification assure le respect de cette réalité en équilibrant les revenus des conjoints légaux mais, encore une fois, elle n'est pas en cohérence avec le principe des droits individuels.

Il y a aussi un dispositif qui vise à mettre fin à certains abus comme la domiciliation chez un bénéficiaire d'un petit-enfant, mineur d'âge ou majeur, qui bénéficie d'allocations familiales, cette domiciliation influençant le calcul de la Grapa. Il faut évidemment lutter contre les pratiques abusives pour des raisons d'équité, mais cette mesure linéaire inévitable nie certaines situations de fait. Il y a des cas où des grands-parents hébergent réellement et prennent réellement en charge leurs petits-enfants. Je l'ai dit en commission, on doit malheureusement constater que l'abus de droits tue le droit dans ce cas.

Monsieur le ministre, je terminerai en insistant sur le volet d'automatisation des droits, dont il n'est pas spécifiquement question ici. C'est fait pour les nouvelles demandes mais il reste un certain nombre de personnes qui soit n'ont pas fait la demande de bénéficier d'un complément de Grapa au moment de leur retraite, soit n'étaient pas dans les conditions et le seraient éventuellement aujourd'hui. Compte tenu des moyens dont disposent ces personnes, il faudrait pouvoir remonter dans les dossiers du passé pour octroyer le droit à la Grapa pour tous les retraités qui remplissent les conditions pour pouvoir en bénéficier.

Notre groupe soutiendra ce projet de loi qui permettra à la fois une simplification et un progrès social en faveur des aînés. Il n'est pas parfait, il est possible d'aller plus loin mais il faut poursuivre volontairement l'octroi des droits automatiques aux personnes qui peuvent en bénéficier.

Ce projet concrétise une attention en faveur de nos retraités, en particulier ceux qui se trouvent en situation de précarité.

19.05 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, wij hebben hierover een tijdje gediscussieerd in de commissie. In die commissie hebben wij ook een aantal nieuwe gegevens gekregen en daarom willen wij u hier toch een aantal vragen opnieuw stellen.

Eerst en vooral, het voorliggend wetsontwerp is in vrij grote mate positief, omdat daarmee een aantal stappen in de goede richting worden gezet. Zo breidt het wetsontwerp de IGO uit tot de wettelijke samenwonenden en zet het ook een stap in de richting van een grotere individualisering van sociale rechten, want een aantal categorieën van samenwonenden worden voor de IGO beschouwd als alleenstaanden. Dat is uiteraard positief, zeker als wij eens de

Ik wil tot slot de nadruk leggen op het gedeelte over de automatische toekenning van deze rechten. Dat is ingevoerd voor nieuwe aanvragen, maar men zou ook de oudere dossiers moeten onderzoeken, zodat ook gepensioneerden die aan de voorwaarden voldoen dit recht kunnen genieten.

Onze fractie zal dit ontwerp steunen: het zorgt voor vereenvoudiging en vormt een sociale vooruitgang voor de ouderen.

19.05 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Le présent projet de loi fait plusieurs pas dans la bonne direction: la GRAPA sera étendue aux cohabitants légaux et l'individualisation des droits sociaux sera accrue.

La GRAPA est un filet de sécurité pour les plus de 65 ans qui perçoivent un montant de pension trop faible. En Belgique, 20 % des seniors risquent la pauvreté. La

bedragen bekijken van de inkomensgarantie voor ouderen.

Collega's, de IGO is een minimaal vangnet voor 65-plussers die over een te laag pensioen beschikken om rond te komen. In ons land is een op vijf senioren kansarm. De IGO is een absoluut noodzakelijke hefboom. Ik kom even terug op de bedragen. Een alleenstaande ontvangt 1 011,70 euro en voor een samenwonende bedraagt de uitkering 674,46 euro. Het bedrag van de IGO voor samenwonenden ligt nog altijd onder de armoedegrens. Als wij iets willen doen aan de armoede bij onze senioren, moeten wij dus een aantal stappen vooruitzetten.

Wij verwachten dan ook dat men met het wetsontwerp een aantal definitieve stappen in die richting zou zetten. Het wetsontwerp doet dat niet helemaal en eigenlijk werden wij gealarmeerd door een cijfer dat wij te horen hebben gekregen in de commissie. Samen met een aantal collega's vroeg ik wat de budgettaire impact was van het wetsontwerp. Toen hebt u gezegd dat het wetsontwerp zal leiden tot 1,2 miljoen euro meeruitgaven en 1,5 miljoen euro besparingen. Met andere woorden, het wetsontwerp leidt eigenlijk tot een winst van 0,3 miljoen euro.

Dat is vreemd, want als men met onderhavig wetsontwerp echt een serieuze stap in de richting van een sterker sociaal beleid wil zetten, dan zouden wij kunnen denken dat de regering keuzes heeft gemaakt, prioriteiten heeft gesteld en een meeruitgave doet voor de armoedebescherming van de senioren. Dat is dus niet het geval. Wij werden gealarmeerd en toen zijn wij op zoek gegaan naar de reden waarom de regering denkt te besparen. Wij hebben het wetsontwerp geanalyseerd en een reden gevonden. Het is meteen een risico dat het wetsontwerp met zich meedraagt. Wij willen uw mening daarover vragen.

Het wetsontwerp bepaalt dat kinderen niet meer worden meegenomen in de berekening van de inkomens om te bepalen of iemand recht heeft op de IGO, behalve als het gaat om de eigen kinderen of om kinderen die geplaatst worden volgens een gerechtelijke beslissing. De bedoeling van de indieners van het wetsontwerp is zeer duidelijk vermeende fraude tegen te gaan, doordat minderjarigen worden ingeschreven bij hun grootouders. Zij worden meegeteld in de inkomensberekening bij de grootouders, waardoor de kans stijgt dat die recht hebben op een inkomensgarantie voor ouderen.

Het kan echter perfect dat kinderen en kleinkinderen worden ingeschreven bij hun grootouders, zonder dat dat het gevolg is van een gerechtelijke beslissing of zonder dat het met misbruik te maken heeft. Ik geef een aantal concrete voorbeelden. Bij een hospitalisatieprobleem kunnen de kinderen ondergebracht worden bij hun grootouders. Dat kan ook bij een moeilijke sociale of familiale situatie die noopt tot tijdelijke maatregelen. Ook dan kunnen kleinkinderen bij hun grootouders geplaatst worden. Het gaat dan niet om misbruik. Ik denk dat u daarmee akkoord kunt gaan. Het gaat ook niet om een gerechtelijke beslissing. Ik denk dat u ook daarmee akkoord kunt gaan. Ik vrees een beetje dat die categorie van personen in uw wetsontwerp tussen de mazen van het net valt. Hoe goed de bedoelingen ook zijn om effectief misbruik tegen te gaan, ik meen dat een bepaalde categorie van personen daardoor getroffen

GRAPA pour un isolé ou une isolée s'élève aujourd'hui à 1 011,70 euros. Le montant actuel de 674,46 euros pour un cohabitant ou une cohabitante se situe en dessous du seuil de pauvreté.

Le présent projet ne pose toutefois pas l'ultime jalon dans la lutte contre la pauvreté. Je suis étonné d'apprendre que ce projet de loi aboutira à des dépenses supplémentaires d'un montant de 1,2 million d'euros et à des économies pour 1,5 million d'euros, ce qui produira donc en réalité un bénéfice de 0,3 million d'euros!

La raison pour laquelle le gouvernement croit économiser comporte toutefois un risque. Les enfants ne seront plus comptabilisés dans le calcul des revenus pour la GRAPA à moins qu'il s'agisse des propres enfants ou qu'il soit question d'un placement après une décision judiciaire. Les auteurs de ce texte ont voulu ainsi lutter contre une éventuelle fraude. Mais il est tout à fait concevable que les enfants et les petits-enfants soient inscrits chez les grands-parents sans que cela doive être lié à une décision judiciaire. Ceci peut par exemple être le cas si un problème d'hospitalisation se pose ou dans une situation sociale ou familiale difficile qui requiert l'adoption de mesures temporaires. Une certaine catégorie de personnes risque désormais d'être exclue du système. Notre amendement stipule clairement qu'il est logique dans certains cas de comptabiliser temporairement les petits-enfants dans le calcul GRAPA.

Nous donnons notre fiat à la comptabilisation des petits-enfants pendant une année à partir du moment où ils sont domiciliés chez les grands-parents.

Notre deuxième amendement ajoute quelque chose à la définition de la GRAPA. Le

zal worden.

Daarom dienen wij een amendement in waarmee wij duidelijk willen maken dat het in bepaalde gevallen toch logisch en noodzakelijk is om kleinkinderen mee te tellen in de berekening, op een tijdelijke manier, om in aanmerking te worden genomen voor het recht op de IGO.

Kortom, wij willen met dit amendement voorstellen dat kleinkinderen wel degelijk worden meegeteld in de berekening van de middelen, gedurende een jaar vanaf het moment dat zij gedomicilieerd worden bij de grootouders, precies om een antwoord te bieden op zulke tijdelijke situaties, die echt wel voorkomen en die niets te maken hebben met misbruik of met een gerechtelijke beslissing. Zo willen wij een antwoord bieden op een feitelijk risico dat het wetsontwerp in zich draagt.

Het tweede amendement dienen wij in, omdat wij vinden dat het ontwerp een gemiste kans is. Wij willen er iets aan toevoegen dat te maken heeft met de definitie van de inkomensgarantie voor ouderen. Veel meer ouderen hebben recht op de IGO dan dat er effectief de IGO krijgen. Met andere woorden, er is een onderbenutting van het systeem. Veel heeft te maken met het feit dat de IGO pas recentelijk automatisch wordt toegekend aan wie 65 jaar wordt. Het automatisch onderzoek is nog relatief nieuw. Het komt erop neer dat voor een grote groep personen het recht op de IGO nooit werd onderzocht. Er is dus een inhaaloperatie nodig, die nu bezig is.

Omdat de familiale situatie of de vermogenssituatie kan veranderen, is het nodig dat er een automatisch onderzoek komt om de vijf jaar om na te gaan of oudere gepensioneerden recht hebben op de inkomensgarantie voor ouderen. Daarmee treed ik collega Lanjri volledig bij, die eveneens pleit voor een automatisch onderzoek om de vijf jaar om te zien of ouderen recht hebben op de IGO, wegens een gewijzigde familiale situatie of een gewijzigde vermogenssituatie. Als mevrouw Lanjri consequent is, kan zij niet anders dan ons amendement steunen. Het gaat om amendement nr. 6.

Zij is niet meer in de zaal, maar ik veronderstel dat haar collega's het zullen doorgeven. Collega's van CD&V, zeg tegen mevrouw Lanjri dat zij amendement nr. 6 moet steunen, ook al doet de fractie dat niet. Zij moet het eigenlijk wel steunen, want zij heeft daarnet in haar betoog gezegd dat zij het ook zo belangrijk vindt dat er een automatisch rechtenonderzoek komt wat de IGO betreft.

Dat vraagt de ombudsman van Pensioenen in de jaarverslagen en de rapporten ook. Men vindt het een zeer logische maatregel. Daarom willen wij die met ons amendement ter stemming voorleggen.

Mijnheer de minister, wat is de conclusie? Met het ontwerp tekenen we voor een vrij goede hervorming, maar de tekst draagt een risico in zich en is een gemiste kans. Daarom willen wij twee correcties op tafel leggen, met amendementen, want wij zijn een constructieve fractie.

Als die amendementen gesteund worden, kunnen wij het wetsontwerp steunen. Als dat niet het geval is, blijven wij bij ons genuanceerd standpunt. U weet dat een genuanceerd standpunt nooit tot een ja-

système est sous-utilisé. La raison en est que l'enquête automatique est encore relativement neuve. Le droit à la GRAPA n'a jamais été contrôlé chez une catégorie importante de personnes. La situation familiale ou patrimoniale étant susceptible d'évoluer, il est nécessaire de procéder à une enquête GRAPA automatique tous les cinq ans. Sur ce point, je rejoins complètement Mme Lanjri et j'espère par conséquent qu'elle apportera son soutien à notre amendement même si son groupe, lui, ne le soutiendra pas.

Il s'agit effectivement d'une assez bonne réforme, à condition qu'il soit tenu compte des deux corrections demandées par Groen. Si nos amendements sont adoptés, nous soutiendrons le projet de loi. Dans le cas contraire, nous nous abstiendrons.

stem of blanco cheque kan leiden. Dan zien wij ons genoodzaakt om ons te onthouden bij de stemming over het wetontwerp.

19.06 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, ce projet va dans le bon sens et il est inutile de reprendre tous les arguments en sa faveur.

Je tiens à mettre l'accent sur deux points. D'abord, j'estime important et juste de s'assurer auprès du petit nombre de personnes très âgées actuellement bénéficiaires du revenu minimum garanti que la Grapa nouvelle mouture ne leur serait pas plus avantageuse. J'en avais parlé en commission et j'espère que vous pourrez nous confirmer que vous engagerez l'ONP à agir en ce sens.

Ensuite, il convient de finaliser l'arrêté royal relatif à l'échange de données entre le SPF Finances et l'ONP. En effet, son entrée en vigueur permettrait des économies non négligeables, ce qui n'a pas été réalisé en 2013; pourtant, il pourrait s'agir d'un montant avoisinant les 20 millions d'euros, obtenus sans léser le citoyen mais en optimisant la gestion.

Monsieur le président, monsieur le ministre, nous voterons en faveur de ce texte.

19.06 Catherine Fonck (cdH): Ik wil hier twee punten van dat positieve ontwerp benadrukken. Het zou van billijkheid getuigen indien men bij hoogbejaarden die een gewaarborgd minimuminkomen ontvangen, zou nagaan of de nieuwe IGO-regeling niet voordelijker uitvalt. Ik hoop dat u de RVP zal vragen een en ander te checken.

Daarnaast moet er nog het koninklijk besluit over de gegevensuitwisseling tussen de FOD Financiën en de RVP worden uitgevaardigd. Met die maatregel zou men immers 20 miljoen euro kunnen besparen.

We zullen het voorliggende ontwerp goedkeuren.

19.07 Alexander De Croo, ministre: Monsieur le président, je tiens avant tout à remercier tous les orateurs: tous ont soutenu le fait que notre projet allait dans le bon sens. Voilà qui fait toujours plaisir à entendre!

Ik wil de, mijns inziens, vier grote voordelen benadrukken van de wijzigingen die wij hier doorvoeren.

Ten eerste is het een zeer sterke vereenvoudiging voor de IGO-gerechtigden. Vandaag zijn er heel veel gevallen waarin IGO-gerechtigden afhankelijk zijn van de goodwill van derden om toch een onderzoek en dus de IGO te kunnen verkrijgen. Die kans wordt nu significant verminderd. Dat is dus goed voor de IGO-gerechtigden.

Het is ook een zeer grote vereenvoudiging voor de Rijksdienst voor Pensioenen, die nu veel minder vaak een onderzoek zal moeten doen naar de bestaansmiddelen van samenwonenden. Een groot deel van de vereenvoudiging die daar plaatsvindt zal ertoe leiden dat meer mensen een onderzoek kunnen doen om na te gaan of diegenen die nog geen onderzoek hebben gekregen recht hebben op de IGO. Zoals door een aantal sprekers werd aangehaald, is er vandaag een achterstand van ongeveer vier jaar om iedereen te kunnen onderzoeken. Met deze hervorming menen wij dat we de achterstand kunnen herleiden tot minder dan twee jaar.

Een derde belangrijk element is dat wij een aantal ongewenste effecten kunnen wegwerken. De heren Gilkinet en De Vriendt hebben in hun betoog benadrukt dat er vermeend misbruik zou zijn van de IGO. Ik ben het niet eens met het woord "vermeend". Als wij met de administratie spreken, benadrukken zij dat er wijdverbreid vastgesteld misbruik is van de IGO, vooral met betrekking tot het inschrijven van kleinkinderen bij IGO-rechthebbenden die in feite geen recht zouden

19.07 Alexander De Croo, ministre: Ces modifications entraînent une simplification très importante pour les bénéficiaires de la GRAPA, qui dépendront beaucoup moins de la bonne volonté de tiers pour obtenir une enquête. Par ailleurs, l'Office des pensions devra beaucoup moins souvent examiner les moyens de subsistance des cohabitants et une main d'œuvre plus importante sera donc disponible. Nous pensons dès lors que l'arriéré actuel de quatre ans pour l'examen de tous les bénéficiaires potentiels pourra être ramené à moins de deux ans.

Les modifications permettront également d'éliminer quelques effets indésirables. Les abus relatifs à la GRAPA sont effectivement nombreux, surtout en ce qui concerne l'inscription impropre de petits-enfants. Nous pourrons par ailleurs mieux harmoniser la législation de la GRAPA avec les nouvelles formes de vie commune étant donné que nous tenons également compte, entre autres, de la cohabitation légale ou de la

hebben op de IGO. Dit voorstel zal de mogelijkheid om misbruik te maken van de IGO significant verminderen.

Een laatste element dat ik belangrijk vind, is de grondige modernisering van de IGO-wetgeving, zodat ze in de lijn komt te liggen van de nieuwe vormen van samenleven. Een belangrijk element is dat wij nu naast het huwelijk ook rekening houden met wettelijk samenwonen. Tevens houden wij er rekening mee dat er mensen zijn die recht hebben op de IGO die hun ouders bij zich laten inwonen. Dat gebeurt vandaag steeds vaker omdat mensen een stuk ouder worden. Deze nieuwe vormen van samenleven mogen geen negatief effect hebben.

Dan wil ik enkele elementen aanhalen in antwoord op de vragen.

Ten eerste, de budgettaire schatting. Ik heb in de commissie heel duidelijk gezegd dat de budgettaire schatting nogal onvolledig is omdat het moeilijk is om voldoende cijfers te verzamelen. Ik wil echter wel benadrukken dat deze hervorming niet als doelstelling heeft om te besparen in de IGO. Deze hervorming heeft als doelstelling een juistere toepassing van de IGO te kunnen krijgen.

De cijfers die ik geciteerd heb, wil ik echter toch wel verduidelijken. Door de nieuwe definitie van samenwoonst zou er inderdaad een minderuitgave van 1,7 miljoen zijn. De extra vrijstelling die er zou komen, via koninklijk besluit natuurlijk, van 5 000 euro zou leiden tot een meeruitgave van 1 miljoen. De invoering van het herziene Europees Sociaal Handvest zou leiden tot een meerkost van 1,2 miljoen euro. Als men deze cijfers optelt, kan men niet zeggen dat dit een besparing geweest is.

Met betrekking tot mensen die naar een rust- of verzorgingstehuis moeten gaan, is het inderdaad zo dat men de adreswijziging, mocht deze niet voordelig zijn, met terugwerkende kracht kan wijzigen in het Rijksregister. Ik zei het reeds: dit zal leiden tot een versnelling van het onderzoek van de IGO.

De prioriteit vandaag moet zijn om de achterstand weg te werken. Eenmaal wij de achterstand weggewerkt hebben, kunnen wij bekijken op welke manier men verder onderzoek moet doen. De eerste prioriteit is het wegwerken van de achterstand. Het idee om nu reeds te beslissen om vijfjaarlijks iedereen te onderzoeken, lijkt mij vandaag niet haalbaar. Onze schattingen zeggen vandaag dat dit een serieuze meeruitgave zou zijn en zou leiden tot meer mensen die onderzoek moeten doen.

Ik wil er toch ook wel aan herinneren dat men vandaag bij elke wijziging in de burgerlijke stand kijkt wat de invloed daarvan is op de IGO. Het is dus niet helemaal juist om te zeggen dat er wijzigingen kunnen plaatsvinden zonder dat men daarvan de impact op de IGO becijfert.

Ik kom aan het amendement om toch kleinkinderen in rekening te kunnen brengen als ten laste. Er zijn daarop twee antwoorden.

Als de kleinkinderen werden geplaatst bij de grootouders is dit natuurlijk een andere situatie. Als zij werden geplaatst, worden zij wel degelijk in rekening gebracht en worden zij gelijkgeschakeld aan

cohabitation avec les parents.

Faute de chiffres suffisants, l'estimation budgétaire demeure incomplète. L'objectif de la réforme n'est cependant pas de réaliser des économies dans le secteur de la GRAPA, mais d'assurer une application plus efficace de ce régime. La révision de la définition de la cohabitation permettrait en effet d'économiser 1,7 million d'euros, mais l'exonération additionnelle de 5 000 euros entraîne une dépense supplémentaire de l'ordre d'1 million d'euros et l'instauration de la nouvelle charte sociale européenne génère une dépense additionnelle de 1,2 million d'euros. Les économies réalisées sont donc nulles.

Le changement d'adresse au Registre national des personnes obligées de déménager vers une maison de repos ou de soins pourra être effectué avec effet rétroactif, une mesure qui accélérera l'enquête sur le droit à la GRAPA. Résorber l'arriéré est la mesure prioritaire et il faudra étudier ensuite comment mener les enquêtes dans le futur. Nous ne devons pas d'emblée nous prononcer sur ces enquêtes quinquennales. Toute modification de l'État civil sera désormais jugée à l'aune de son incidence sur la GRAPA.

En ce qui concerne l'amendement relatif aux petits-enfants à charge, aucun problème ne se pose si ces petits-enfants ont été placés. En revanche, si les parents ont leurs enfants à charge et que les grands-parents vont également vivre chez les parents, il ne doit y avoir aucune répercussion sur la GRAPA.

Nous voulons très clairement maintenir la GRAPA. Ce que nous souhaitons surtout, c'est en renforcer l'efficacité afin que le bon groupe-cible puisse continuer à en bénéficier.

kinderen die nog kinderbijslag krijgen.

Er is ook nog een andere situatie waarbij ouders hun kinderen ten laste hebben. Als grootouders dan bij dat gezin komen wonen, is het natuurlijk niet de bedoeling dat dit een impact zou hebben op het verkrijgen van de IGO of op een wijziging van de IGO-bedragen.

Ik zou willen besluiten met het volgende. Sinds de invoering van de IGO zijn wij erin geslaagd om het aantal gepensioneerden die zich in armoede bevinden, te doen dalen. De Studiecommissie voor de Vergrijzing heeft ook zeer duidelijk de positieve invloed van de IGO benadrukt. Ik meen dat hiermee heel duidelijk is gemaakt dat wij de intentie hebben om het systeem van de IGO te behouden, maar vooral ook dat wij de doelmatigheid ervan willen versterken en ervoor willen zorgen dat zij die er recht op hebben er nu en in de toekomst recht op blijven hebben.

19.08 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord, maar ik wil mijn vraag toch nog preciseren.

Uiteraard moet misbruik worden aangepakt, als uw administratie zegt dat er misbruik is. Daarover zijn wij het eens. Ik blijf er echter bij dat in uw wetsontwerp één bepaalde groep mensen tussen de mazen van het net dreigt te vallen en in de problemen dreigt te komen. Het gaat over de situatie waarbij kleinkinderen bij hun grootouders inwonend, niet na een gerechtelijke beslissing, maar wegens een tijdelijke urgentie, zoals een hospitalisatie van de ouders of een dringende, uitzonderlijke familiale situatie. In dat geval worden die kleinkinderen niet mee in rekening genomen om te bepalen of de grootouders al dan niet recht hebben op de IGO. Die grootouders zullen worden geconfronteerd met een te laag bedrag, want in feite hebben zij wel degelijk kinderen ten laste.

Uw wetsontwerp is goed bedoeld en zet zeker stappen in de juiste richting, maar draagt een groot risico met zich mee. Dat moeten wij remediëren. Daarom hebben wij een amendement ingediend dat toelaat om toch gedurende een jaar de kleinkinderen mee in rekening te brengen. Dat is een fair compromis en komt tegemoet aan het inherente risico dat in uw wetsontwerp vervat zit. Wij vragen dus dat dit amendement wordt goedgekeurd.

19.09 Nahima Lanjri (CD&V): Als een dergelijke situatie zich zou voordoen waarbij de ouders in het ziekenhuis verblijven en de kinderen tijdelijk moeten worden opgevangen, lijkt het mij niet dat de grootouders daaruit munt willen slaan door de IGO te willen krijgen of te zien verhogen. Als de situatie niet tijdelijk is, maar een half jaar, een jaar of langer duurt en de grootouders een laag pensioen genieten en bijkomende kosten hebben, dan belet niets hen om de IGO aan te vragen en te laten berekenen.

Wij moeten ook geen situaties voorstellen die in de praktijk niet zullen plaatsvinden. Als kleinkinderen een paar weken of iets langer bij hun grootouders zijn, voor de vakantie bijvoorbeeld, is het niet de bedoeling om de IGO aan te vragen. Meestal worden de kosten voor de kleinkinderen verder door hun ouders gedragen. Het zijn immers nog altijd de ouders die verantwoordelijk zijn voor hun kinderen en het onderhoud van hun kinderen.

19.08 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Tout abus doit bien sûr être combattu mais dans le présent projet de loi, on n'a pas tenu compte des situations où les petits-enfants emménagent chez leurs grands-parents à la suite d'une urgence temporaire. C'est la raison pour laquelle nous avons présenté un amendement tendant à comptabiliser les petits-enfants pendant un an.

19.09 Nahima Lanjri (CD&V): S'il s'agit vraiment d'une urgence temporaire, je ne suis pas persuadée que les grands-parents tenteront d'en tirer un profit pécuniaire et recourant abusivement à la GRAPA.

Et si cette situation d'urgence se prolonge, rien ne les empêchera de solliciter le bénéfice de la GRAPA et de faire calculer son montant. En outre, les parents sont et resteront en premier lieu les débiteurs alimentaires et, par voie de conséquence, ils assureront et assureront toujours l'entretien

Wij zeggen niet dat de grootouders plots de kosten voor de kleinkinderen moeten dragen. Laten wij niet vergeten dat de ouders onderhoudsplichtig zijn. Dat moet in eerste instantie blijven tellen.

19.10 Minister Alexander De Croo: Mijnheer de voorzitter, ik wil twee elementen verduidelijken.

Ten eerste, mijnheer De Vriendt, u hebt er de nadruk op gelegd dat het een tijdelijke situatie betreft. Als u dat zegt, geeft u eigenlijk zelf mee hoe moeilijk het voor de Rijksdienst voor Pensioenen zou zijn om voor elke tijdelijke situatie een tijdelijke IGO of een tijdelijke aanpassing van de IGO te berekenen. Dat is praktisch bijna onmogelijk.

Ten tweede wil ik benadrukken dat in zulke situaties de kleinkinderen financieel ten laste van hun ouders blijven. Het is niet omdat ouders bijvoorbeeld in het ziekenhuis liggen dat zij hun kinderen niet meer financieel ten laste zouden hebben. Dat wijzigt dus niet. Als men de IGO toch zou wijzigen, creëert men een dubbel systeem. Dat is niet de bedoeling.

19.11 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mevrouw Lanjri, wij zeggen niet dat de grootouders munt willen slaan uit het feit dat hun kleinkinderen bij hen inwonen. Mijnheer de minister, wij zeggen evenmin dat men rekening moet houden met elke individuele tijdelijke situatie. Ons amendement is er precies op gericht grootouders wier kleinkinderen bij hen inwonen toch gedurende een jaar een inkomensgarantie voor ouderen te geven. Wij bieden een standaardoplossing voor tijdelijke situaties.

Ik wil u wel geloven als u zegt dat kinderen ten laste blijven van de ouders, maar er zullen situaties zijn waarin grootouders de financiële lasten zullen dragen. Er zullen situaties zijn waarin het niet over enkele dagen gaat maar over enkele maanden, terwijl er geen gerechtelijke uitspraak is en het dus niet gaat om een plaatsing.

Ik deel uw optimisme niet en ik vrees dat bepaalde categorieën van personen tussen de mazen van het net zullen vallen. Ik wil u vragen een beschermingsmechanisme in te bouwen via ons tweede amendement.

Le président: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion (Rgt 85, 4) (**2953/4**)

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**2953/4**)

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi modifiant la loi du 22 mars 2001 instituant la garantie de revenus aux personnes âgées".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp tot wijziging van de wet van 22 maart 2001

19.10 Alexander De Croo, ministre: Il est très difficile pour l'Office national des Pensions de calculer pour toutes les situations temporaires une GRAPA temporaire ou une modification temporaire de la GRAPA.

Par ailleurs, les petits-enfants qui se trouvent dans de telles situations restent à charge de leurs parents, sinon la modification de la GRAPA créera un système à double effet.

19.11 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Notre amendement vise à proposer une solution standardisée pour des situations temporaires où les grands-parents doivent, en l'absence de décision judiciaire, supporter les charges financières durant une longue période. En fait, il s'agit donc d'un mécanisme de protection.

tot instelling van een inkomensgarantie voor ouderen".

Le projet de loi compte 9 articles.

Het wetsontwerp telt 9 artikelen.

* * * * *

Amendements déposés:

Ingediende amendementen:

Art. 5

- 5 – Georges Gilkinet cs (2953/5)

Art. 10 (n)

- 6 – Georges Gilkinet cs (2953/5)

* * * * *

La discussion des articles est close. Le vote sur les amendements et l'article réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over de aangehouden amendementen, het aangehouden artikel en over het geheel zal later plaatsvinden.

* * * * *

Conclusion de la discussion des articles:

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Réservé: le vote sur les amendements et l'article 5.

Aangehouden: de stemming over de amendementen en artikel 5.

Adoptés article par article: les articles 1-4, 6-9.

Artikel per artikel aangenomen: de artikelen 1-4, 6-9.

* * * * *

20 Projet de loi portant des dispositions diverses en matière de dispositifs médicaux (3057/1-4)

- Projet de loi modifiant les articles 33 et 35 de la loi du ... portant des dispositions diverses en matière de dispositifs médicaux et modifiant l'article 605quater du Code judiciaire (3058/1-3)

20 Wetsontwerp houdende diverse bepalingen met betrekking tot medische hulpmiddelen (3057/1-4)

- Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 33 en 35 van de wet van ... houdende diverse bepalingen met betrekking tot medische hulpmiddelen, en tot wijziging van artikel 605quater van het Gerechtelijk Wetboek (3058/1-3)

Je vous propose de consacrer une seule discussion à ces deux projets de loi. (*Assentiment*)

Ik stel u voor een enkele bespreking aan deze twee wetsontwerpen te wijden. (*Instemming*)

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

20.01 Colette Burgeon, rapporteur: Monsieur le président, madame et messieurs les ministres, chers collègues, vu le peu de discussions que ces projets de loi ont suscité, je me référerai pour le détail au rapport écrit.

Effectivement, le 23 octobre dernier, notre commission de la Santé publique a adopté, à l'unanimité, les projets de loi présentés par Mme Onkelinx portant sur les dispositifs médicaux. Une telle unanimité doit être soulignée.

20.01 Colette Burgeon, rapporteur: Ik onderstreep dat deze wetsontwerpen door onze commissie met eenparigheid van stemmen werden goedgekeurd. Ik verwijst voor nadere details naar het schriftelijke verslag.

Naar aanleiding van de vragen die

Il faut dire que nous étions toutes et tous impatients de prendre connaissance de ce projet, qui permet de sécuriser, de la fabrication à l'explantation en passant par l'implantation, la chaîne des dispositifs médicaux. Et ce n'est certainement pas anodin, car rappelez-vous le scandale des prothèses mammaires PIP.

Lors des premières révélations de ce scandale, j'avais d'ailleurs pris l'initiative de poser de multiples questions à la ministre, qui s'était alors engagée à réunir le plus rapidement possible l'ensemble des acteurs du secteur pour trouver une solution au fait que, jusqu'à présent, les autorités sanitaires étaient dans l'incapacité de connaître le nombre de prothèses implantées en Belgique, les prestataires ayant utilisé telle ou telle prothèse, et les patients concernés.

Ainsi, dès l'automne dernier, les grandes lignes du Plan Implants ont vu le jour et les projets de loi dont il est question aujourd'hui formalisent ce plan. Ces projets permettent d'instaurer un système efficace et rapide de traçabilité des dispositifs médicaux avec un objectif de sécurité sanitaire évident. Cet enregistrement de la chaîne sera parfait: des distributeurs et des produits commercialisés, des prestataires qui les achètent, puis le patient à qui le produit est destiné. Toutes ces informations seront désormais enregistrées et pourront servir en cas d'alerte sanitaire. Avec le système proposé, le risque inhérent à tous les dispositifs médicaux sera correctement mesuré avant la commercialisation du produit et fera l'objet d'un suivi précis après l'implantation.

Par ailleurs, la place du patient est considérablement renforcée via notamment les nouvelles obligations incombant aux prestataires en matière d'information.

Ce prestataire devra remettre au patient implanté un certificat reprenant toutes les données essentielles relatives au dispositif implanté. Cette obligation permettra par ailleurs d'écartier les dispositifs non conformes qui n'ont pas été achetés via le circuit légal. C'est une garantie supplémentaire pour le patient.

Pour conclure, je tiens donc à remercier la ministre pour son travail remarquable réalisé en la matière et en concertation avec le secteur qui financera cette réforme.

Cette réforme était hautement nécessaire pour rassurer, sécuriser les actuels et futurs patients implantés.

Notre système de soins est basé sur la confiance. Ce projet la renforce. Mon groupe approuvera donc ce projet de loi.

20.02 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, je voudrais féliciter Mme le rapporteur pour son excellent rapport. Je ne ferai pas d'autre commentaire car cela a été voté en commission sans opposition.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

over het PIP-implantatenschandaal werden gesteld, is de minister met alle betrokken actoren uit de sector om de tafel gaan zitten. Zij hebben een plan implantaten opgesteld, dat bij de voorliggende wetsontwerpen in rechtsregels wordt gegoten. Dankzij deze ontwerpen zal er een omvattend registratiesysteem worden ingevoerd voor de hele bedrijfsketen van de medische hulpmiddelen. Hierdoor zullen eventuele risico's op een correcte manier kunnen worden ingeschat voor het product in de handel wordt gebracht en kan er een follow-up gebeuren nadat het product werd ingeplant.

De patiënt zal ook beter worden geïnformeerd. Door het verplichte certificaat met alle belangrijke gegevens over het implantaat wordt belet dat producten uit het illegale circuit kunnen worden gebruikt.

Deze ontwerpen zorgen voor meer vertrouwen, hetgeen de hoeksteen vormt van onze gezondheidszorg. Mijn fractie zal ze dan ook steunen.

20.02 Minister Laurette Onkelinx: Ik zal daar geen nadere commentaar bij geven.

Discussion des articles Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 3057. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**3057/4**)

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 3057. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**3057/4**)

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi en matière de dispositifs médicaux". Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp met betrekking tot medische hulpmiddelen".

Le projet de loi compte 57 articles.

Het wetsontwerp telt 57 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 57 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 57 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 3058. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**3058/3**)

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 3058. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**3058/3**)

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi modifiant les articles 41 et 43 de la loi du ... en matière de dispositifs médicaux et l'article 605quater du Code judiciaire".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 41 en 43 van de wet van ... met betrekking tot medische hulpmiddelen en van artikel 605quater van het Gerechtelijk Wetboek".

Le projet de loi compte 5 articles.

Het wetsontwerp telt 5 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 5 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 5 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

[21] Projet de loi relative à la suppression ou à la restructuration d'organismes d'intérêt public et d'autres services de l'État, coordonnée le 13 mars 1991 (3082/1-3)

[21] Wetsontwerp betreffende de afschaffing of herstructureren van instellingen van openbaar nut en andere overheidsdiensten, gecoördineerd op 13 maart 1991 (3082/1-3)

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

M. Mathias De Clercq renvoie à son rapport écrit.

21.01 Cathy Coudyser (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik wil een stemverklaring afleggen.

Wij stemmen voor onderhavig wetsontwerp, want wij zijn zeer tevreden dat de plantentuin van Meise eindelijk gedefederaliseerd wordt. Het heeft weliswaar tien jaar geduurd alvorens er een akkoord was tussen de Vlaamse en de Franse Gemeenschap, maar dat akkoord is er nu. Dan is het ook logisch dat het juridisch kader hier op het federale niveau wordt opgedoekt.

Le **président:** Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.

De algemene besprekking is gesloten.

Discussion des articles

Besprekking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte corrigé par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**3082/3**)

Wij vatten de besprekking aan van de artikelen. De door de commissie verbeterde tekst geldt als basis voor de besprekking. (Rgt 85, 4) (**3082/3**)

L'intitulé en néerlandais a été modifié par la commission en "wetsontwerp tot wijziging van de wet betreffende de afschaffing of herstructureren van instellingen van openbaar nut en andere overhedsdiensten, gecoördineerd op 13 maart 1991".

Het opschrift in het Nederlands werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp tot wijziging van de wet betreffende de afschaffing of herstructureren van instellingen van openbaar nut en andere overhedsdiensten, gecoördineerd op 13 maart 1991".

Le projet de loi compte 3 articles.

Het wetsontwerp telt 3 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.

Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.

De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De besprekking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

22 Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République populaire de Chine tendant à éviter la double imposition et à prévenir la fraude fiscale en matière d'impôts sur le revenu, faite à Bruxelles le 7 octobre 2009 (3092/1-2)

- **Projet de loi portant assentiment au Protocole modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et le Japon tendant à éviter les doubles impositions en matière d'impôts sur le revenu, fait à Bruxelles le 26 janvier 2010 (3093/1-2)**

22 Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Volksrepubliek China tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen, gedaan te Brussel op 7 oktober 2009 (3092/1-2)

- **Wetsontwerp houdende instemming met het Protocol tot wijziging van de Overeenkomst tussen het**

21.01 Cathy Coudyser (N-VA): Nous adopterons ce projet de loi étant donné que le Jardin botanique de Meise sera enfin défédéralisé. Il est dès lors logique que le cadre juridique soit supprimé au niveau fédéral.

Koninkrijk België en Japan tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen, gedaan te Brussel op 26 januari 2010 (3093/1-2)

Transmis par le Sénat
Overgezonden door de Senaat

Je vous propose de consacrer une seule discussion à ces deux projets de loi. (*Assentiment*)
Ik stel u voor één enkele bespreking aan deze twee wetsontwerpen te wijden. (*Instemming*)

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

22.01 Herman De Croo, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, het schriftelijk verslag werd ondertussen uitgedeeld op de banken. Ik zal heel kort een drietal puntjes aanhalen.

Ten eerste, er was om de urgentie verzocht voor de behandeling van deze wetsontwerpen.

Ten tweede, ik wil mijn steeds toenemende bezorgdheid uiten. Internationale verdragen worden in het Nederlands en het Frans goedgekeurd, maar gewoonlijk verwijst men in het verdrag zelf naar het Engels als voertaal. In geval van moeilijkheden moet de Engelse tekst dan ook worden geraadpleegd. Quod wanneer deze tekst hier in feite niet werd goedgekeurd?

Ten derde, er zijn nog heel wat van deze fiscale verdragen in aantocht. Wij hebben in dit land meerdere ministers van Financiën. Er is zowel een Vlaamse, een Brusselse als een Waalse minister van Financiën, en men weet niet goed wie wat mag vragen aan de partner en bij wie deze partner terechtkan. Er is een oplossing in de maak met een overlegprocedure en één meldingspunt in het federale departement van Financiën.

Voor de rest verwijs ik naar het schriftelijk verslag.

Le président: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 3092. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**3092/1**)

Wij vatten de bespreking aan van de artikelen van het wetsontwerp nr. 3092. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**3092/1**)

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

22.01 Herman De Croo, rapporteur: L'urgence avait été demandée pour ces projets.

Les lois portant assentiment de conventions internationales sont adoptées en néerlandais et en français, alors que les conventions font référence à la langue anglaise.

Il est souvent peu clair qui est compétent pour quels aspects des nombreuses conventions fiscales. C'est pourquoi une procédure de concertation est instaurée et un point de contact unique est créé au niveau du SPF Finances.

Pour le surplus, je renvoie au rapport écrit.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
 De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 3093. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**3093/1**)

Wij vatten de bespreking aan van de artikelen van het wetsontwerp nr. 3093. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) (**3093/1**)

Le projet de loi compte 2 articles.
 Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
 Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
 De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

23 **Projet de loi portant assentiment aux Amendements au Statut de Rome de la Cour pénale internationale relatifs au crime d'agression, adoptés à Kampala le 11 juin 2010 lors de la Conférence de révision du Statut de Rome (3094/1-2)**

- Projet de loi portant assentiment à l'Amendement à l'article 8 du Statut de Rome de la Cour pénale internationale, adopté à Kampala le 10 juin 2010 lors de la Conférence de révision du Statut de Rome (3095/1-2)

23 **Wetsontwerp houdende instemming met de Wijzigingen van het Statuut van Rome van het Internationaal Strafhof betreffende de misdaad van agressie, aangenomen te Kampala op 11 juni 2010 tijdens de Herziëningsconferentie van het Statuut van Rome (3094/1-2)**

- **Wetsontwerp houdende instemming met de Wijziging van artikel 8 van het Statuut van Rome van het Internationaal Strafhof, aangenomen te Kampala op 10 juni 2010 tijdens de Herziëningsconferentie van het Statuut van Rome (3095/1-2)**

Transmis par le Sénat
 Overgezonden door de Senaat

Je vous propose de consacrer une seule discussion à ces deux projets de loi. (*Assentiment*)
 Ik stel u voor een enkele bespreking aan deze twee wetsontwerpen te wijden. (*Instemming*)

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
 De algemene bespreking is geopend.

23.01 **Corinne De Permentier**, rapporteur: Monsieur le président, étant donné l'unanimité en commission, je renvoie à mon rapport écrit.

23.01 **Corinne De Permentier**, rapporteur: Aangezien het ontwerp in de commissie eenparig aangenomen werd, verwiss ik naar mijn schriftelijke verslag.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
 Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene besprekking is gesloten.

Discussion des articles
Besprekking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 3094. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (3094/1)

Wij vatten de besprekking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 3094. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de besprekking. (Rgt 85, 4) (3094/1)

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De besprekking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Nous passons à la discussion des articles du projet de loi n° 3095. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (3095/1)

Wij vatten de besprekking van de artikelen aan van het wetsontwerp nr. 3095. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de besprekking. (Rgt 85, 4) (3095/1)

Le projet de loi compte 2 articles.
Het wetsontwerp telt 2 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 et 2 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 en 2 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De besprekking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

24 Poursuites éventuelles à charge d'un membre
24 Eventuele vervolgingen ten laste van een lid

Par lettre du 31 octobre 2013, le procureur général près la cour d'appel de Bruxelles demande à la Chambre d'autoriser éventuellement des poursuites à charge de l'un de nos collègues en application de l'article 59 de la Constitution.

Bij brief van 31 oktober 2013 vraagt de procureur-generaal bij het hof van beroep te Brussel de Kamer om, met toepassing van artikel 59 van de Grondwet, eventuele vervolgingen ten laste van één onzer collega's toe te staan.

Conformément à l'article 160 du Règlement, la demande est renvoyée à la commission des Poursuites.
Overeenkomstig artikel 160 van het Reglement wordt het dossier verzonden naar de commissie voor de Vervolgingen.

Pas d'observation? (Non)
Il en sera ainsi

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus zal geschieden.

**25 Prise en considération de propositions
25 Inoverwegingneming van voorstellen**

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considérerai la prise en considération comme acquise et je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement.

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik deze als aangenomen; overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus wordt besloten.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 6 novembre 2013, je vous propose également de prendre en considération:

- la proposition de loi de MM. Patrick Dewael et Daniel Bacquelaine, Mmes Catherine Fonck, Manuella Senecaute et Karin Temmerman et MM. Raf Terwingen et Stefaan Van Hecke visant à corriger plusieurs lois réglant une matière visée à l'article 78 de la Constitution (n° 3098/1).

Renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique (art. 1 à 14), à la commission des Finances et du Budget (art. 15) et à la commission de la Justice (art. 16)

- la proposition de résolution de M. Kristof Calvo, Mme Thérèse Snoy et d'Oppuers, MM. Eric Jadot et Wouter De Vriendt, Mme Juliette Boulet et M. Stefaan Van Hecke visant un engagement contraignant clair, aux niveaux national et international, de la Belgique et de l'Europe en matière de changement climatique (n° 3107/1).

Renvoi à la commission de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la Société

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 6 november 2013, stel ik u ook voor in overweging te nemen:

- het wetsvoorstel van de heren Patrick Dewael en Daniel Bacquelaine, de dames Catherine Fonck, Manuella Senecaute en Karin Temmerman en de heren Raf Terwingen en Stefaan Van Hecke ter verbetering van verschillende wetten die een aangelegenheid regelen als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet (nr. 3098/1).

Verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt (art. 1 tot 14), de commissie voor de Financiën en de Begroting (art. 15) en de commissie voor de Justitie (art. 16)

- het voorstel van resolutie van de heer Kristof Calvo, mevrouw Thérèse Snoy et d'Oppuers, de heren Eric Jadot en Wouter De Vriendt, mevrouw Juliette Boulet en de heer Stefaan Van Hecke tot een duidelijk nationaal en internationaal bindend engagement van België en Europa inzake de klimaatverandering (nr. 3107/1).

Verzonden naar de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing

Pas d'observation? (Non)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus wordt besloten.

Urgentieverzoek Demande d'urgence

25.01 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, onze fractie vraagt de urgentie voor het voorstel van resolutie nr. 3107/1 en dat om een vrij evidente reden. Het gaat immers om een resolutie die de VN-klimaatconferentie in Warschau behandelt. Als het punt niet hoogdringend wordt behandeld, zal het pas na de klimaatconferentie in Warschau worden behandeld, wat ons niet zo een goed idee lijkt. In het verleden heeft het Parlement al over de grenzen van meerderheid en oppositie gewerkt aan dergelijke resoluties voor de VN-klimaatconferentie.

Het is geen voorstel dat te nemen of te laten is, maar wij zouden in elk geval het debat snel willen aanvatten in de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Vernieuwing.

Daarom vragen wij om de urgentie hiervan in overweging te nemen. Wij hopen hier op de steun van de collega's van de meerderheid te kunnen rekenen.

Le président: Je vous propose de nous prononcer sur cette demande.

*De urgentie wordt bij zitten en opstaan verworpen.
L'urgence est rejetée par assis et levé.*

Votes nominatifs

Naamstemmingen

26 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Bert Schoofs over "de door de federale regering te nemen anticiperende maatregelen ingevolge de mogelijke wijzigingen in het drugsbeleid in Nederland" (nr. 106)

26 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Bert Schoofs sur "les mesures à prendre par le gouvernement fédéral en vue d'anticiper les modifications que les Pays-Bas pourraient apporter à leur politique en matière de drogue" (n° 106)

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor de Justitie van 22 oktober 2013.

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de la Justice du 22 octobre 2013.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 106/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Bert Schoofs;
- een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Jacqueline Galant en Marie-Christine Marghem en door de heer Patrick Dewael.

Deux motions ont été déposées (MOT n° 106/1):

- une motion de recommandation a été déposée par M. Bert Schoofs;
- une motion pure et simple a été déposée par Mes Jacqueline Galant et Marie-Christine Marghem et par M. Patrick Dewael.

Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.
La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

25.01 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Nous demandons l'urgence pour la résolution n° 3107 concernant la conférence de l'ONU sur le climat qui doit se tenir à Varsovie.

Si l'urgence n'est pas adoptée, la résolution ne pourra être examinée qu'une fois la conférence achevée.

[26.01] Bert Schoofs (VB): Mijnheer de voorzitter, de Nederlandse Raad van State heeft eerder al beslist dat drie van de dertien coffeeshops in Maastricht mogen verhuizen naar een locatie aan de rand van de stad, in de richting van de grens met België.

Men wacht nu op een principiële beslissing die weldra door de Nederlandse Raad van State zal worden genomen, over het feit of niet-ingezetenen nog steeds geen softdrugs mogen kopen in Nederland. Er is daarop momenteel een verbod, maar het zou kunnen dat de Nederlandse Raad van State dat verbod opheft.

Men moet dus voorbereid zijn. De Vlaamse en Waalse grensgemeenten zijn heel ongerust dat de Raad van State de beslissing zal nemen dat drugs ook mogen worden verkocht aan niet-ingezetenen, dus ook aan Belgen, Duitsers en Noord-Fransen.

Er wordt van de federale regering verwacht dat zij gepaste maatregelen zal nemen opdat die drugsdealers en drugsrunners niet opnieuw vrij spel zouden krijgen. Steun de grensgemeenten door deze motie van aanbeveling aan te nemen.

De **voorzitter:** Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 1)

Ja	85	Oui
Nee	50	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	135	Total

De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.

[27] Wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van vennootschappen, wat de waarborgen van de schuldeisers bij een kapitaalherschikking betreft (2800/5)

[27] Projet de loi modifiant le Code des sociétés, concernant les garanties des créanciers en cas de réorganisation du capital (2800/5)

Geamendeerd door de Senaat

Amendé par le Sénat

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 2)

Ja	134	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden

voorgelegd. (2800/7)

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. (2800/7)

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

[28] Aangehouden amendementen op het wetsontwerp houdende diverse bepalingen met het oog op de verbetering van de positie van het slachtoffer in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten (nieuw opschrift) (2999/1-7)

[28] Amendements réservés au projet de loi portant diverses dispositions en vue d'améliorer le statut de la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine (nouvel intitulé) (2999/1-7)

Stemming over amendement nr. 25 van Sophie De Wit tot invoeging van een artikel 13/1(n). (2999/7)

Vote sur l'amendement n° 25 de Sophie De Wit tendant à insérer un article 13/1(n). (2999/7)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 3)		
Ja	50	Oui
Nee	85	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen.

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 26 van Sophie De Wit tot invoeging van een artikel 14/1(n). (2999/7)

Vote sur l'amendement n° 26 de Sophie De Wit tendant à insérer un article 14/1(n). (2999/7)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 3)

Bijgevolg is het amendement verworpen.

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 27 van Sophie De Wit tot invoeging van een artikel 14/2(n). (2999/7)

Vote sur l'amendement n° 27 de Sophie De Wit tendant à insérer un article 14/2(n). (2999/7)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 3)

Bijgevolg is het amendement verworpen.

En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 28 van Sophie De Wit tot invoeging van een artikel 17/1(n). (2999/7)

Vote sur l'amendement n° 28 de Sophie De Wit tendant à insérer un article 17/1(n). (2999/7)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 3)

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 29 van Sophie De Wit tot invoeging van een artikel 18/1(n).**(2999/7)**
Vote sur l'amendement n° 29 de Sophie De Wit tendant à insérer un article 18/1(n).**(2999/7)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 3)

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 30 van Sophie De Wit tot invoeging van een artikel 19/1(n).**(2999/7)**
Vote sur l'amendement n° 30 de Sophie De Wit tendant à insérer un article 19/1(n).**(2999/7)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 3)

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 31 van Sophie De Wit tot invoeging van een artikel 21/1(n).**(2999/7)**
Vote sur l'amendement n° 31 de Sophie De Wit tendant à insérer un article 21/1(n).**(2999/7)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 3)

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 32 van Sophie De Wit tot invoeging van een artikel 25/1(n).**(2999/7)**
Vote sur l'amendement n° 32 de Sophie De Wit tendant à insérer un article 25/1(n).**(2999/7)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 3)

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

Stemming over amendement nr. 33 van Sophie De Wit tot invoeging van een artikel 28/1(n).**(2999/7)**
Vote sur l'amendement n° 33 de Sophie De Wit tendant à insérer un article 28/1(n).**(2999/7)**

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? *(Ja)*
Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? *(Oui)*

(Stemming/vote 3)

Bijgevolg is het amendement verworpen.
En conséquence, l'amendement est rejeté.

- 29 Geheel van het wetsontwerp houdende diverse bepalingen met het oog op de verbetering van de positie van het slachtoffer in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten (nieuw opschrift) (2999/6)**
29 Ensemble du projet de loi portant diverses dispositions en vue d'améliorer le statut de la victime dans le cadre des modalités d'exécution de la peine (nouvel intitulé) (2999/6)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 4)		
Ja	134	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. (**2999/8**)

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. (**2999/8**)

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

- 30 Wetsontwerp tot wijziging van artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en tot aanpassing van de bepalingen van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk die betrekking hebben op de voorafgaande aangifte en op de registratie van aanwezigheden voor wat de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen betreft (nieuw opschrift) (3053/3)**

- 30 Projet de loi modifiant l'article 30bis de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs et adaptant les dispositions de la loi du 4 août 1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail qui concernent la déclaration préalable et l'enregistrement des présences concernant les chantiers temporaires ou mobiles (3053/3)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 5)		
Ja	110	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	25	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. (**3053/5**)

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. (**3053/5**)

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

31 Aangehouden amendementen en artikel van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 22 maart 2001 tot instelling van een inkomensgarantie voor ouderen (nieuw opschrift) (2953/1-5)

31 Amendements et article réservés du projet de loi modifiant la loi du 22 mars 2001 instituant la garantie de revenus aux personnes âgées (nouvel intitulé) (2953/1-5)

Stemming over amendement nr. 5 van Georges Gilkinet cs op artikel 5.(**2953/5**)

Vote sur l'amendement n° 5 de Georges Gilkinet cs à l'article 5.(**2953/5**)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 6)		
Ja	13	Oui
Nee	119	Non
Onthoudingen	3	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 5 aangenomen.

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 5 est adopté.

Raison d'abstention? (Non)

Reden van onthouding? (Nee)

Stemming over amendement nr. 6 van Georges Gilkinet cs tot invoeging van een artikel 10(n).(**2953/5**)

Vote sur l'amendement n° 6 de Georges Gilkinet cs tendant à insérer un article 10(n).(**2953/5**)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (Ja)

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (Oui)

(Stemming/vote 6)

Bijgevolg is het amendement verworpen.

En conséquence, l'amendement est rejeté.

32 Geheel van het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 22 maart 2001 tot instelling van een inkomensgarantie voor ouderen (nieuw opschrift) (2953/4)

32 Ensemble du projet de loi modifiant la loi du 22 mars 2001 instituant la garantie de revenus aux personnes âgées (nouvel intitulé) (2953/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 7)		
Ja	122	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	13	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. (**2953/6**)

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. (**2953/6**)

Raison d'abstention? (Non)
Reden van onthouding? (Nee)

33 Wetsontwerp met betrekking tot medische hulpmiddelen (nieuw opschrift) (3057/4)

33 Projet de loi en matière de dispositifs médicaux (nouvel intitulé) (3057/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 8)		
Ja	134	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	134	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. (3057/5)

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. (3057/5)

34 Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 41 en 43 van de wet van ... met betrekking tot medische hulpmiddelen, en van artikel 605quater van het Gerechtelijk Wetboek (nieuw opschrift) (3058/3)

34 Projet de loi modifiant les articles 41 et 43 de la loi du ... en matière de dispositifs médicaux et l'article 605quater du Code judiciaire (nouvel intitulé) (3058/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 9)		
Ja	135	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. (3058/4)

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. (3058/4)

35 Wetsontwerp tot wijziging van de wet betreffende de afschaffing of herstructurering van instellingen van openbaar nut en andere overheidsdiensten, gecoördineerd op 13 maart 1991 (nieuw opschrift) (3082/3)

35 Projet de loi modifiant la loi relative à la suppression ou à la restructuration d'organismes d'intérêt public et d'autres services de l'État, coordonnée le 13 mars 1991 (3082/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.
(*Stemming/vote 10*)

Je suis allé trop vite.

(*Stemming nr. 10 wordt geannuleerd*)
(*Le vote n° 10 est annulé*)

35.01 Peter Logghe (VB): Mijnheer de voorzitter, u was te snel.

Collega's, onze fractie heeft het wetsontwerp in de commissie niet goedgekeurd. We hebben ons in het dossier over de regionalisering van de plantentuin van Meise onthouden met een duidelijke politieke reden. We hebben ons onthouden, omdat het het zoveelste voorbeeld is van een typisch Belgisch dossier, waarin met de Vlaamse meerderheid jaren gesold werd, terwijl de overheveling van de plantentuin van Meise naar de Vlaamse Gemeenschap al sinds 2001-2002 van de baan had moeten zijn. Nu, meer dan tien jaar later, wordt eindelijk de eerste stap gezet, veel te laat, veel te laat.

We zullen ons ook bij de stemming in de plenaire vergadering onthouden, maar natuurlijk niet omdat we tegen de opheffing van de rechtspersoonlijkheid van de plantentuin zijn. We zouden wel gek zijn. De opheffing van de rechtspersoonlijkheid is een eerste stap op weg naar de overheveling naar de Gemeenschap.

Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, wij onthouden ons omdat wij willen protesteren tegen de ontiegelijk lange tijd tussen de overeenkomst en de afwerking ervan. Wij protesteren tegen de schadelijke manier waarop met de Vlaamse belangen werd omgegaan: onzindelijk, zeer Belgisch dus. Wij zullen ons in dit dossier onthouden.

Le **président:** Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(*Stemming/vote 11*)

Ja	121	Oui
Nee	3	Non
Onthoudingen	11	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. (**3082/4**)
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. (**3082/4**)

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

36 Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République populaire de Chine tendant à éviter la double imposition et à prévenir la fraude fiscale en matière d'impôts sur le revenu, faite à Bruxelles le 7 octobre 2009 (3092/1)

36 Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Volksrepubliek China tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen, gedaan te Brussel op 7 oktober 2009 (3092/1)

35.01 Peter Logghe (VB): Nous nous sommes abstenus en commission étant donné que ce projet de loi constitue le énième exemple d'un dossier typiquement belge où la majorité flamande a été leurrée pendant des années. La suppression de la personnalité juridique du Jardin botanique de Meise est un premier pas vers sa régionalisation. Nous n'y sommes bien sûr pas opposés, mais nous nous abstiendrons pour protester contre la manière scandaleuse dont les intérêts de la Flandre ont été traités.

Transmis par le Sénat
Overgezonden door de Senaat

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 12)		
		Oui
Ja	134	Oui
Nee	1	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	135	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. (**3092/3**)
Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd. (**3092/3**)

[37] Projet de loi portant assentiment au Protocole modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et le Japon tendant à éviter les doubles impositions en matière d'impôts sur le revenu, fait à Bruxelles le 26 janvier 2010 (3093/1)

[37] Wetsontwerp houdende instemming met het Protocol tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Japan tot het vermijden van dubbele belasting inzake belastingen naar het inkomen, gedaan te Brussel op 26 januari 2010 (3093/1)

Transmis par le Sénat
Overgezonden door de Senaat

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 13)		
		Oui
Ja	133	Oui
Nee	1	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	134	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. (**3093/3**)
Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd. (**3093/3**)

[38] Projet de loi portant assentiment aux Amendements au Statut de Rome de la Cour pénale internationale relatifs au crime d'agression, adoptés à Kampala le 11 juin 2010 lors de la Conférence de révision du Statut de Rome (3094/1)

[38] Wetsontwerp houdende instemming met de Wijzigingen van het Statuut van Rome van het Internationaal Strafhof betreffende de misdaad van agressie, aangenomen te Kampala op 11 juni 2010 tijdens de Herziëningsconferentie van het Statuut van Rome (3094/1)

Transmis par le Sénat
Overgezonden door de Senaat

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)
 Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 14)		
		Oui
Ja	129	Oui
Nee	1	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	130	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. (3094/3)

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd. (3094/3)

39 Projet de loi portant assentiment à l'Amendement à l'article 8 du Statut de Rome de la Cour pénale internationale, adopté à Kampala le 10 juin 2010 lors de la Conférence de révision du Statut de Rome (3095/1)

39 Wetsontwerp houdende instemming met de Wijziging van artikel 8 van het Statuut van Rome van het Internationaal Strafhof, aangenomen te Kampala op 10 juni 2010 tijdens de Herzieningsconferentie van het Statuut van Rome (3095/1)

Transmis par le Sénat

Overgezonden door de Senaat

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 15)		
		Oui
Ja	126	Oui
Nee	1	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	127	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. (3095/3)

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekraftiging worden voorgelegd. (3095/3)

(Mevrouw Nahima Lanjri heeft voor gestemd.)

40 Adoption de l'ordre du jour

40 Goedkeuring van de agenda

Nous devons nous prononcer sur le projet d'ordre du jour que vous propose la Conférence des présidents.
 Wij moeten ons thans uitspreken over de ontwerpagenda die de Conferentie van voorzitters u voorstelt.

Pas d'observation? (Non) La proposition est adoptée.

Geen bezwaar? (Nee) Het voorstel is aangenomen.

La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 14 novembre 2013 à 14.15 heures.
De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 14 november 2013 om 14.15 uur.

*La séance est levée à 18.31 heures.
De vergadering wordt gesloten om 18.31 uur.*

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 53 PLEN 166 annexe.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 53 PLEN 166 bijlage.

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS**DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN**

Vote nominatif - Naamstemming: 001

Oui	085	Ja

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemande Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, de Donnea François-Xavier, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Katrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanji Nahima, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özlem, Perpète André, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaute Manuela, Slegers Bercy, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van Gool Dominica, Van Grootenhulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	050	Nee

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Balcaen Ronny, Boulet Juliette, Bracke Siegfried, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Francken Theo, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Lahssaini Fouad, Loghe Peter, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Thiéry Damien, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandepoot Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	000	Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 002

Oui	134	Ja

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemande Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, de Donnea François-Xavier, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal,

Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Katrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenhulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee

Abstentions	001	Onthoudingen

Louis Laurent

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui	050	Ja

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Balcaen Ronny, Boulet Juliette, Bracke Siegfried, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Francken Theo, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Lahssaini Fouad, Logghe Peter, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Thiéry Damien, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	085	Nee

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarival David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, de Donnea François-Xavier, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Katrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen

Benoît, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Myns Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özgen Özlem, Perpète André, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Slegers Bercy, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van Gool Dominica, Van Grootenhulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Abstentions	000	Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui	134	Ja

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemande Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, de Donnea François-Xavier, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebécq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Katrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Myns Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özgen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminiate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenhulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee

Abstentions	001	Onthoudingen

Schoofs Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui	110	Ja

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemande Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, de Donnea François-Xavier, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyaerts Hagen, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Katrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwegen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van Gool Dominica, Van Grootenhulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tangy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee

Abstentions	025	Onthoudingen

Bracke Siegfried, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Wit Sophie, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 006

Oui	013	Ja

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Boulet Juliette, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Lahssaini Fouad, Louis Laurent, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Van Hecke Stefaan

Non	119	Nee

Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemande Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, de Donnea

François-Xavier, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Katrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwegen Raf, Thiébaut Eric, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenhulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	003	Onthoudingen

Clerfayt Bernard, Thiéry Damien, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 007

Oui	122	Ja

Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, de Donnea François-Xavier, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Katrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwegen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenhulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee

Abstentions	013	Onthoudingen

Almaci Meyrem, Balcaen Ronny, Boulet Juliette, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, De Vriendt Wouter, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Lahssaini Fouad, Louis Laurent, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Van Hecke Stefaan

Vote nominatif - Naamstemming: 008

Oui	134	Ja

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Boulet Juliette, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, de Donnea François-Xavier, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Katrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampauli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Uttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenhulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee

Abstentions	000	Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 009

Oui	135	Ja

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Bracke

Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, de Donnea François-Xavier, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Katrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenhulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tangy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee

Abstentions	000	Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 010 (annulé/geannuleerd)

Oui	106	Ja

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, de Donnea François-Xavier, Delizée Jean-Marc, De Meulemeester Ingeborg, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Katrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özlem, Perpète André, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Slegers Bercy, Sminate Nadia, Somers Bart, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenhulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters

Veerle

Non	001	Nee

Clerfayt Bernard

Abstentions	004	Onthoudingen

Annemans Gerolf, D'haeseleer Guy, Goyvaerts Hagen, Pas Barbara

Vote nominatif - Naamstemming: 011

Oui	121	Ja

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, de Donnea François-Xavier, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Katrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Myle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özlem, Perpète André, Sampaoli Vincent, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenhulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	003	Nee

Clerfayt Bernard, Louis Laurent, Thiéry Damien

Abstentions	011	Onthoudingen

Annemans Gerolf, De Bont Rita, De Man Filip, D'haeseleer Guy, Goyvaerts Hagen, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 012

Oui	134	Ja

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemande Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, de Donnea François-Xavier, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Katrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenhulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	001	Nee

Louis Laurent

Abstentions	000	Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 013

Oui	133	Ja

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemande Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, de Donnea François-Xavier, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Katrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens

Bert, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mynsbergh Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenhulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	001	Nee

Louis Laurent

Abstentions	000	Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 014

Oui	129	Ja

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemande Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebécq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Katrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mynsbergh Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaute Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenhulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	001	Nee

Louis Laurent

Abstentions	000	Onthoudingen

Vote nominatif - Naamstemming: 015

Oui	126	Ja

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Balcaen Ronny, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Blanchart Philippe, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Bracke Siegfried, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarival David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemande Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhal, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jadin Katrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Loghe Peter, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özlem Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Sampaoli Vincent, Schoofs Bert, Seminara Franco, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaut Eric, Thiéry Damien, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van Eetvelde Miranda, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	001	Nee

Louis Laurent

Abstentions	000	Onthoudingen